

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

EKONOMICZNE I SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU POLSKIEJ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

Publikacja zrealizowana w ramach tematu:

Monitorowanie oraz analiza zmian polskiego łańcucha żywnościowego.

W zadaniu:

Analiza wzajemnych relacji ekonomicznych między poszczególnymi elementami łańcucha żywnościowego.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

WRZESIEŃ 2006

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	22
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	26
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	35
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	44
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	49
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
16. Rynek usług dla rolnictwa	Albin Klementowski Lucyna Mieszkowska	81

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

Poprawiają się rynkowe uwarunkowania się produkcji rolniczej. Susza i spadek zbiorów prawie wszystkich podstawowych roślin uprawnych spowodowały wzrost cen większości surowców roślinnych. Nałożył się na to sezonowy wzrost cen żywca wieprzowego oraz drobiu. Jedyne mleko i żywiec wołowy nieznacznie staniały pod wpływem okresowego wzrostu podaży. Wyrównany wskaźnik zmian cen skupu wzrósł w sierpniu do 100,9 punktu. Wyrównany wskaźnik zmian cen detalicznych środków produkcji od początku 2006 r. utrzymuje się na poziomie 100,2 punktu. W efekcie wyrównany wskaźnik nożyc cen w sierpniu br. po raz pierwszy od sierpnia 2004 r. wyraźnie przekroczył 100 punktów (100,7). Tym samym był o 0,9 punktu procentowego wyższy niż przed rokiem. Podwyżki cen skupu jakie postępują od początku 2006 r. z nadwyżką skompensowały wzrost cen środków produkcji jaki miał miejsce w tym okresie. Skumulowany wskaźnik nożyc cen liczony w okresie od grudnia ubr. do sierpnia 2006 br. przekroczył 101 punktów i w porównaniu z analogicznymi okresami 2005 i 2004 r. był o ponad 7 pp wyższy.

Wzrostowi wskaźnika nożyc cen towarzyszy poprawa wskaźnika potencjalnego popytu, który w sierpniu wyniósł 102,8 punktu. Wpłynęła na to przede wszystkim poprawa wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego, który wzrósł do 103,4 punktu, a więc o 0,3 pp powyżej poziomu sprzed roku. Ten pozytywny wpływ wzmacniało relatywne tanienie żywności, zwłaszcza w porównaniu do wynagrodzeń. W rezultacie syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł w sierpniu br. do 101,7 punktu. Tym samym o 0,3 punktu przekroczył poziom z sierpnia 2005 r., ale był o 0,2-0,7 pp niższy niż analogicznych miesiącach 2004 i 2003 r. W najbliższych miesiącach należy spodziewać się, że rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie ulegną pogorszeniu.

Mniejszy niż w poprzednich latach sezonowy spadek cen żywności zapowiada przejście do okresu szybszego wzrostu ich cen. Można jednak przewidywać, że wzrost ten będzie mniejszy niż w 2004 r., mimo wzrostu cen większości surowców roślinnych.

Poprawa relacji cen środków produkcji do cen podstawowych surowców rolniczych, a także wypłaty dopłat bezpośrednich i subwencji wspierających modernizację i restrukturyzację gospodarstw rolnych wpływają ożywiająco na rynek środków produkcji, zwłaszcza o charakterze inwestycyjnym.

Dotychczasowe szacunki zbiorów zbóż wykonane przez GUS, krajowych ekspertów, MRiRW, Izbę Gospodarczą Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz (IGHPZiPP) przewidują 10-20% spadek krajowych zbiorów zbóż (wraz z kukurydzą). Mało prawdopodobne wydają się zbiory niższe niż w 2003 r., kiedy wynosiły 23,3 mln ton. Spadek zbiorów w porównaniu do ubiegłego roku nie powinien przekraczać więc 15%. Rolnicy wstrzymują się ze sprzedażą, zwłaszcza zbóż konsumpcyjnych wysokiej jakości, których w bieżącym roku jest znacznie mniej niż w ubiegłych latach, oczekując znacznie wyższych cen. Prawdopodobnie w bieżącym sezonie ceny zbóż nie osiągną poziomu z sezonu 2003/04, do Polski można będzie bowiem sprowadzić znacznie tańsze zboże z innych krajów członkowskich, w tym przede wszystkim z krajów bałkańskich, gdzie obniżka zbiorów jest niewielka, a jakość zbóż bardzo dobra. Ponadto Komisja Europejska dysponuje wysokimi zapasami zbóż (ok. 13 mln ton), które będzie uruchamiać dla ustabilizowania rynku zbóż w Unii.

Utrzymuje się wysoka podaż żywca wieprzowego i drobiu. Mimo to ceny żywca wieprzowego i drobiowego znacznie wzrosły w lipcu i sierpniu na skutek sezonowego spadku dynamiki skupu. Dynamika wzrostu cen była większa od ubiegłorocznego. W czwartym kwartale spodziewany jest jednak spadek cen żywca wieprzowego. Może to także przyczynić się do spadku cen skupu drobiu, a zwłaszcza kurcząt brojlerów.

Od początku 2006 r. zahamowana została dynamika skupu mleka. Jest to efekt przede wszystkim wdrożenia w pełni systemu kwotowania produkcji mleka i zakończenia procesu rozdysponowania rezerwy krajowej. Konieczność zapłacenia kar za przekroczenie kwot mlecznych spowodowała dostosowanie wzrostu produkcji i sprzedaży mleka do możliwości pozyskania kwot. Pewien wpływ wywarła również stabilizacja cen skupu mleka. Nie dla wszystkich producentów ceny oferowane za mleko są satysfakcjonujące, zwłaszcza w południowo-wschodniej Polsce (województwo małopolskie, podkarpackie i świętokrzyskie).

Reforma regulacji rynku cukru w UE spowoduje, że pomimo oczekiwanego znacznego spadku zbiorów buraków i produkcji cukru jego ceny będą utrzymywać się na niskim poziomie.

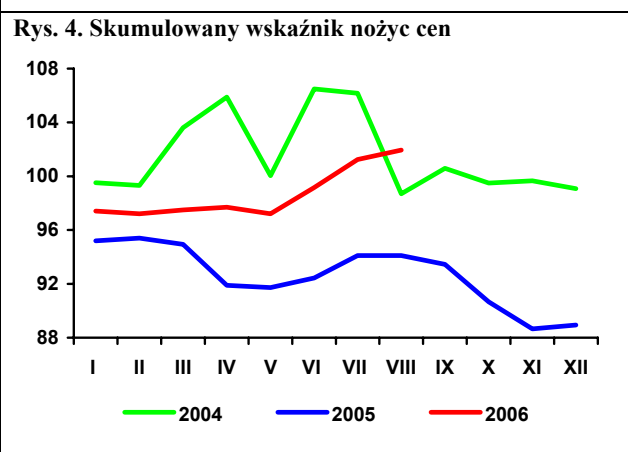
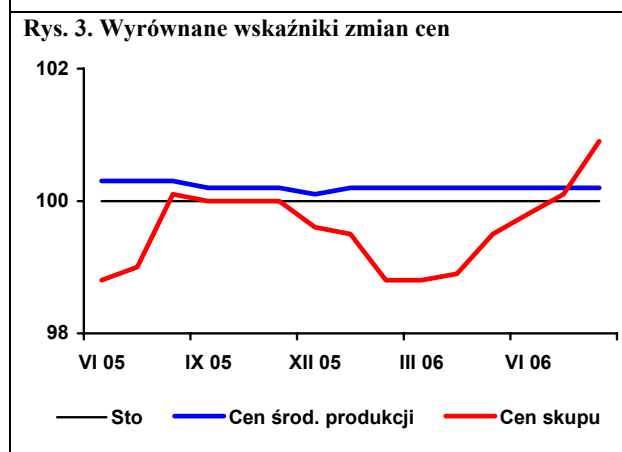
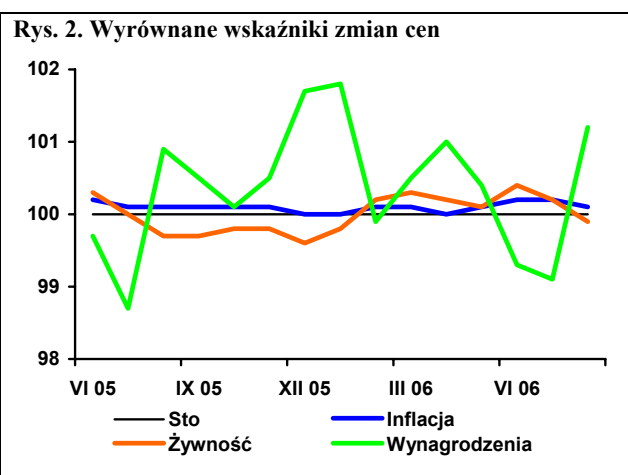
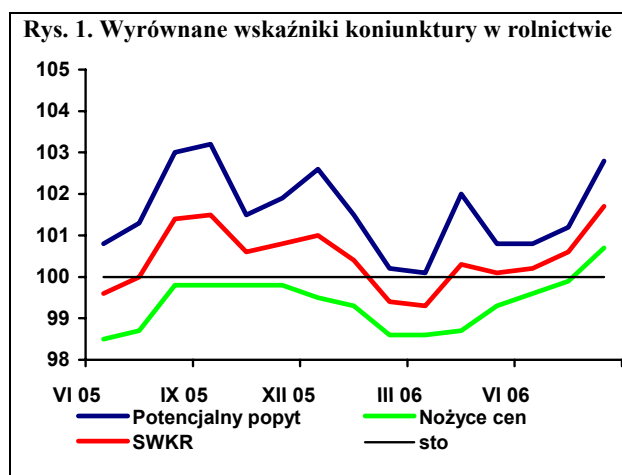
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VIII 06	VII 06	VI 06	V 06	IV 06	III 05	VIII 05
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	101,7	100,6	100,2	100,1	100,3	99,3	101,4
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	102,8	101,2	100,8	100,8	102,0	100,1	103,0
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,7	99,9	99,6	99,3	98,7	98,6	99,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,9	100,1	99,8	99,5	98,9	98,8	100,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,2	100,2	100,2	100,2	100,3
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,2	100,0	99,8	99,9	99,9	99,8	100,3
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	101,3	98,9	98,9	100,2	100,9	100,2	101,1
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	103,4	101,5	100,9	100,1	101,1	98,1	103,1

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Produkcja zbóż w 2006 r. jest niższa niż w roku poprzednim. Szacuje się, że wyniesie ok. 23 mln ton wobec 26,9 mln ton w ubiegłym roku tzn. ok. 15% mniej. Na obniżenie wysokości zbiorów wpłynął długotrwały brak opadów w czerwcu i lipcu br. Powierzchnia zasiewów zbóż była o ok. 2,5% wyższa niż w sezonie 2004/05.

W sezonie 2005/06 przedsiębiorstwa skupujące zboża przejęły prawie 4,5 mln ton zbóż, tzn. o 1,0 mln ton mniej niż w sezonie poprzednim. Udział pszenicy w wielkości skupu w sezonie 2005/06 wyniósł ok. 68% (73% w poprzednim sezonie), a żyta 8% (13%). W lipcu 2006 r. wielkość skupu była wyższa (o 26%) niż w lipcu 2005 r. Udział pszenicy w skupie wyniósł 81%, a żyta 12%. Średnie ceny skupu zbóż zwiększały się od trzeciego kwartału ub. r. W czerwcu cena skupu pszenicy była o ok. 29% wyższa niż pod koniec ubiegłego roku, a jęczmienia o ok. 5%. W lipcu ceny skupu zbóż uległy kilkuprocentowemu obniżeniu; najbardziej staniało żyto (o 7,5%). W kolejnych miesiącach należy oczekiwać zwiększenia cen skupu zbóż, które średnio wyniosą dla pszenicy ok. 500 zł/dt, a dla żyta 400 zł/dt. Ceny targowiskowe zbóż od kilku miesięcy systematycznie rosną. W lipcu były one o ok. 1% wyższe niż w czerwcu br., a o 12-19% niż w lipcu 2005 r. Najbardziej w tym okresie wzrosła cena żyta.

W lipcu br. zwiększyła się produkcja mąki w porównaniu z miesiącami drugiego kwartału, była ona jednak niższa niż średnia miesięczna produkcja w pierwszym kwartale. Produkcja pieczywa utrzymuje się w granicach 60 tys. ton miesięcznie; obniżyła się produkcja makaronu. W porównaniu ze średnią miesięczną produkcją w 2005 r. produkcja w I półroczu br. zwiększyła się o 11% (mąka pszenna), 6% (pieczywo i 2% (makarony). Niższa była natomiast produkcja mąki żytniej.

Eksport głównych zbóż wyniósł w I półroczu 314 tys. ton i był o 37% wyższy niż w I półroczu ub. r. Eksportowano przede wszystkim pszenicę i kukurydzę, przy czym większość tego eksportu realizowano w pierwszym kwartale br. O 90% niższy był eksport żyta, co spowodowane było jego niewielką podażą na rynku krajowym. Dwukrotnie spadł eksport jęczmienia, jednak były to relatywnie niewielkie ilości. Do kraju sprowadzono 171 tys. ton zbóż, tzn. o 23% mniej niż w I półroczu 2005 r.

Ponad 70% masy importu stanowiła pszenica, jednak jej import obniżył się w porównaniu z pierwszym półroczem 2005 r. Obniżył się także import jęczmienia. Wyższy był natomiast przywóz żyta, kukurydzy i innych zbóż. W kolejnych miesiącach należy oczekiwać zwiększenia przywozu zbóż przeznaczonych do przetwórstwa w krajowym przemyśle.

Eksport większości produktów pierwotnego przetwórstwa w I półroczu 2006 r. był wyższy niż w takim samym okresie roku poprzedniego. Wyższy był eksport mąki oraz kasz. Eksport słodu, który w przeszłości kierowany był głównie na rynek rosyjski zmalał czterokrotnie. W strukturze importu główną rolę odgrywa przywóz słodu, którego w I półroczu sprowadzono do kraju ponad 100 tys. ton. Obniżył się nieznacznie import mąk, a także kasz. Wzrósł przywóz ziarna obrobionego inaczej.

W porównaniu z I półroczem ub. r. zwiększyły się obroty produktami wtórnego przetwórstwa zbóż. Największy wzrost zaobserwowano w przypadku wyrobów uzyskiwanych ze spęcznienia i prażenia zbóż, których eksport był w I półroczu o 34%, a import o 89% wyższy niż w I półroczu 2005 r. Obroty pieczywem zwiększyły się odpowiednio o 22 i 24%, a ciastem mąkaronowym o 5 i 19%. Najważniejszą grupę w imporcie i eksporcie wyrobów wtórnego przetwórstwa stanowiło pieczywo.

Do lipca 2006 r. nie obserwowano większych zmian cen produktów zbożowych. Ich poziom od początku roku był ustabilizowany. W najbliższych miesiącach należy się jednak spodziewać kilkuprocentowego wzrostu cen spowodowanego niską podażą zbóż na rynku krajowym.

Ceny pasz cechują się umiarkowaną tendencją wzrostową. Systematycznie obniżają się jednak ceny mieszanek T-2 i DKA-Starter. Średni poziom cen mieszanek przemysłowych jest niższy niż przed rokiem, za wyjątkiem mieszanek B i P. Ceny mieszanek L i DKA-Starter w lipcu były zbliżone do obserwowanych przed rokiem. Relacje cen pasz do cen zbóż są nadal niekorzystne i mimo że ulegają stopniowej poprawie, nie wpływają na zwiększenie zużycia pasz. Dalszy poziom cen pasz będzie zależał od wysokości zbiorów surowców wysokobiałkowych na świecie oraz cen zbóż na rynku krajowym.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień paszowy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	Skup				Targowiska			
2004	471,9	351,7	441,8	489,1	590,8	444,0	510,7	439,9
2005	366,9	276,4	351,2	373,4	454,9	346,7	427,1	370,2
2006 I-VI	395,6	347,5			451,1	362,0	429,9	374,8
2005 VII	375,4	253,0	433,9	312,6	417,3	318,2	388,7	351,5
VIII	345,2	260,8	408,8	365,0	427,8	324,9	399,3	360,5
IX	356,3	271,7	402,9	386,3	428,9	318,5	395,3	357,5
X	357,5	274,0	323,8	371,1	429,6	332,3	397,7	355,4
XI	359,6	280,8	327,1	365,3	424,4	330,0	401,2	348,2
XII	361,2	287,1	344,3	369,3	428,4	331,6	407,0	354,8
2006 I	375,9	312,8	365,9	377,4	432,0	335,1	413,0	353,4
II	385,9	339,0	387,4	373,4	439,2	347,0	420,0	366,7
III	390,9	358,5	391,1	387,3	452,4	362,0	428,8	370,3
IV	396,5	361,6	407,3	384,4	464,1	379,2	443,8	386,7
V	410,9	362,5	428,4	383,1	455,5	375,4	434,1	379,4
VI	419,0	342,6	443,5	387,8	463,3	373,2	439,8	392,0
VII	408,2	316,9	451,4	367,4	468,3	377,8	444,5	397,3

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Zboża ogółem
2005 I-XII	2776,0	393,4	3813,8
VII 2004 – VI 2005	4003,0	715,2	5460,4
VII 2005 – VI 2006	3031,3	378,9	4483,1
2005 VII	179,7	25,4	260,0
VIII	879,9	159,6	1288,3
IX	672,0	101,4	902,6
X	440,7	43,7	566,3
XI	335,9	34,4	427,4
XII	267,8	28,9	369,3
2006 I	235,1	29,2	323,1
II	314,6	30,1	395,4
III	313,9	34,7	408,5
IV	223,1	30,5	294,1
V	277,4	37,4	374,2
VI	203,1	23,0	273,6
VII	211,6	37,9	328,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Wyszczególnienie	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony
2004 I-XII	1617,5	125,4	653,2	83,0
2005 I-XII	1548,5	129,2	656,2	99,8
2005 VII	124,9	10,6	55,2	7,6
VIII	138,2	10,1	55,8	7,4
IX	137,8	10,0	54,8	8,2
X	125,5	10,1	56,5	9,2
XI	135,5	11,3	54,1	9,6
XII	120,3	10,2	56,8	7,5
2006 I	146,7	10,7	56,3	7,7
II	140,9	10,4	54,3	8,8
III	163,3	10,8	60,7	9,5
IV	135,1	8,5	58,2	7,7
V	137,4	9,9	60,6	8,7
VI	137,6	8,7	59,3	8,7
VII	145,0	9,3	.	7,8

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszenica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenżyto	Pszenica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenżyto
2005 I-XII	454,8	371,3	124,5	269,9	99,3	249,7	2,6	85,3	21,2	5,4
2005 I-VI	35,1	116,8	8,0	55,6	14,0	148,9	0,8	54,6	13,0	4,0
2006 I-VI	137,4	11,1	3,6	149,1	13,2	127,3	5,7	11,1	21,9	5,2
2005 I	0,3	26,2	0,0	3,7	0,5	16,2	0,0	2,6	3,3	0,6
II	0,3	7,0	0,3	3,5	0,3	30,5	0,0	8,6	3,8	0,9
III	0,5	8,2	0,7	6,9	0,4	36,4	0,1	10,0	2,2	1,0
IV	3,3	20,8	0,4	8,7	3,1	26,2	0,5	8,6	1,5	0,8
V	1,2	19,5	1,1	12,8	3,7	19,8	0,0	10,5	1,4	0,6
VI	29,5	35,0	5,4	20,1	5,9	19,9	0,2	14,2	0,8	0,1
VII	47,9	27,7	24,9	35,2	6,1	17,2	0,4	10,3	1,2	0,5
VIII	23,6	47,0	15,3	26,6	6,6	26,9	0,1	6,2	1,2	0,2
IX	85,8	71,1	21,9	11,9	8,9	14,6	0,7	7,5	1,2	0,1
X	143,3	59,3	33,3	14,4	16,6	12,5	0,2	3,0	1,1	0,2
XI	42,6	30,4	9,7	80,9	28,1	13,0	0,2	3,2	1,4	0,2
XII	76,6	19,1	11,4	45,3	19,0	16,6	0,2	0,5	2,2	0,2
2006 I	39,1	4,5	1,2	50,3	9,4	22,1	0,5	1,5	1,8	0,1
II	34,3	1,1	0,3	30,1	0,7	17,1	1,3	1,7	2,8	1,7
III	23,4	1,5	0,9	19,9	1,8	19,2	2,6	2,1	5,4	0,7
IV	9,3	0,7	0,6	16,8	0,6	27,4	0,7	1,8	2,1	1,2
V	28,7	1,5	0,4	16,2	0,3	27,2	0,4	0,6	4,4	1,1
VI	2,6	1,8	0,2	15,8	0,3	14,2	0,2	3,5	5,4	0,3

^a razem z pszenicą durum

Źródło: Dane MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysyki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysyki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód
2005 I-XII	15,3	1,5	4,7	5,8	17,7	37,1	19,1	41,3	30,9	184,9
2005 I-VI	5,3	0,4	1,8	1,1	17,7	18,5	9,3	21,7	14,7	97,4
2006 I-VI	7,7	1,8	2,5	0,5	4,7	17,2	9,6	16,0	17,6	100,1
2005 I	0,8	0,0	0,2	0,0	3,9	3,2	1,4	3,9	0,9	11,9
II	0,3	0,0	0,3	0,2	2,4	3,1	1,7	3,0	0,9	13,8
III	0,9	0,0	0,3	0,2	4,5	3,3	1,5	3,6	1,4	16,8
IV	0,9	0,0	0,3	0,1	2,3	2,8	1,7	3,1	5,0	15,7
V	1,3	0,2	0,5	0,2	3,2	3,3	1,5	4,0	3,9	16,5
VI	1,2	0,0	0,3	0,3	1,4	2,8	1,5	4,2	2,7	22,7
VII	1,0	0,1	0,3	0,1	0,0	3,2	1,4	4,0	4,4	20,4
VIII	1,9	0,1	0,7	0,2	0,0	4,0	1,6	3,5	3,3	18,2
IX	1,6	0,1	0,7	0,5	0,0	3,7	1,4	3,3	0,7	12,4
X	1,1	0,3	0,5	2,2	0,0	2,8	1,6	3,2	4,6	14,6
XI	2,3	0,2	0,4	1,0	0,0	2,8	2,0	2,9	1,7	11,6
XII	2,1	0,3	0,3	0,7	0,0	2,1	1,7	2,7	1,4	10,3
2006 I	1,4	0,3	0,4	0,1	0,0	2,4	1,8	2,4	3,0	11,4
II	1,5	0,4	0,4	0,1	4,0	2,2	1,6	2,2	1,5	10,6
III	1,4	0,4	0,4	0,1	0,2	2,8	1,9	3,6	4,4	18,1
IV	1,1	0,2	0,4	0,1	0,1	3,2	1,3	2,7	4,4	19,6
V	1,2	0,3	0,4	0,1	0,5	3,5	1,8	2,5	1,7	22,1
VI	1,1	0,2	0,5	0,0	0,0	3,1	1,2	2,6	2,6	18,3

Źródło: Dane MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne

Tab. 6. Eksport i import produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport			Import		
	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze
2005 I-XII	8,1	32,8	156,8	32,4	8,7	51,2
2005 I	0,5	2,0	9,9	2,1	0,4	3,1
II	0,7	2,3	10,4	2,2	0,5	3,4
III	0,7	3,2	12,5	2,4	0,5	3,9
IV	0,6	2,6	11,0	2,7	0,4	4,2
V	0,7	2,6	12,6	2,7	0,3	3,8
VI	0,7	2,7	13,2	3,0	0,7	4,6
VII	0,7	2,9	12,5	2,9	0,8	4,3
VIII	0,5	3,7	15,5	2,8	1,1	4,4
IX	0,6	1,8	15,3	3,0	1,2	5,1
X	0,8	2,9	14,0	2,9	1,1	5,3
XI	0,8	3,2	15,9	3,2	0,9	5,2
XII	0,8	2,7	13,9	2,4	1,0	4,0
2006 I	0,4	2,9	12,3	2,6	0,4	3,8
II	0,6	2,9	12,5	3,0	1,0	4,6
III	0,6	3,5	17,0	3,6	1,1	5,9
IV	0,5	3,2	15,0	2,9	1,0	4,6
V	0,9	5,0	14,5	3,0	1,1	5,3
VI	1,1	3,1	13,9	2,8	0,7	4,4

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska			Kasza jęczmienna „Mazurska”			Chleb mieszany zwykły		
	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna
2005 I-XII	0,68	1,52	0,84	1,08	2,38	1,30	2,29	2,70	0,41
2005 I	0,75	1,62	0,87	1,24	2,40	1,16	2,30	2,74	0,44
II	0,74	1,60	0,86	1,19	2,38	1,19	2,29	2,72	0,43
III	0,72	1,59	0,87	1,18	2,38	1,20	2,29	2,70	0,41
IV	0,70	1,57	0,87	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
V	0,68	1,56	0,88	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
VI	0,66	1,54	0,88	1,06	2,38	1,32	2,28	2,70	0,42
VII	0,66	1,50	0,84	1,03	2,40	1,37	2,28	2,68	0,40
VIII	0,67	1,49	0,82	1,02	2,40	1,38	2,28	2,68	0,40
IX	0,68	1,47	0,79	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
X	0,68	1,45	0,77	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XI	0,68	1,43	0,75	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XII	0,68	1,42	0,74	1,02	2,36	1,34	2,31	2,66	0,35
2006 I	0,68	1,39	0,71	1,01	2,34	1,33	2,28	2,64	0,36
II	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,33	2,27	2,64	0,37
III	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,34	2,27	2,64	0,37
IV	0,69	1,36	0,67	0,98	2,34	1,36	2,27	2,64	0,37
V	0,69	1,36	0,67	0,99	2,34	1,35	2,27	2,62	0,35
VI	0,69	1,37	0,68	0,99	2,34	1,35	2,27	2,62	0,35
VII	0,70	1,37	0,67	1,01	2,34	1,33	2,27	2,64	0,37

Źródło: Dane GUS, obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tone)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur niosek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2005 I-XII	810	946	1467	826	1173	1031	1633
2006 I-VI	817	913	1493	781	1151	1008	1606
2005 VII	800	934	1473	814	1138	1024	1621
VIII	815	926	1471	812	1163	1017	1624
IX	810	930	1464	807	1158	1010	1620
X	808	923	1465	806	1159	1008	1617
XI	805	920	1464	803	1155	1007	1617
XII	802	920	1461	802	1155	1006	1617
2006 I	792	890	1473	795	1161	1013	1609
II	789	897	1478	794	1161	1013	1606
III	806	905	1484	781	1155	1013	1611
IV	808	921	1503	780	1144	1007	1611
V	838	920	1504	768	1145	1002	1605
VI	867	947	1518	767	1140	999	1593
VII	894	947	1510	768	1136	998	1583

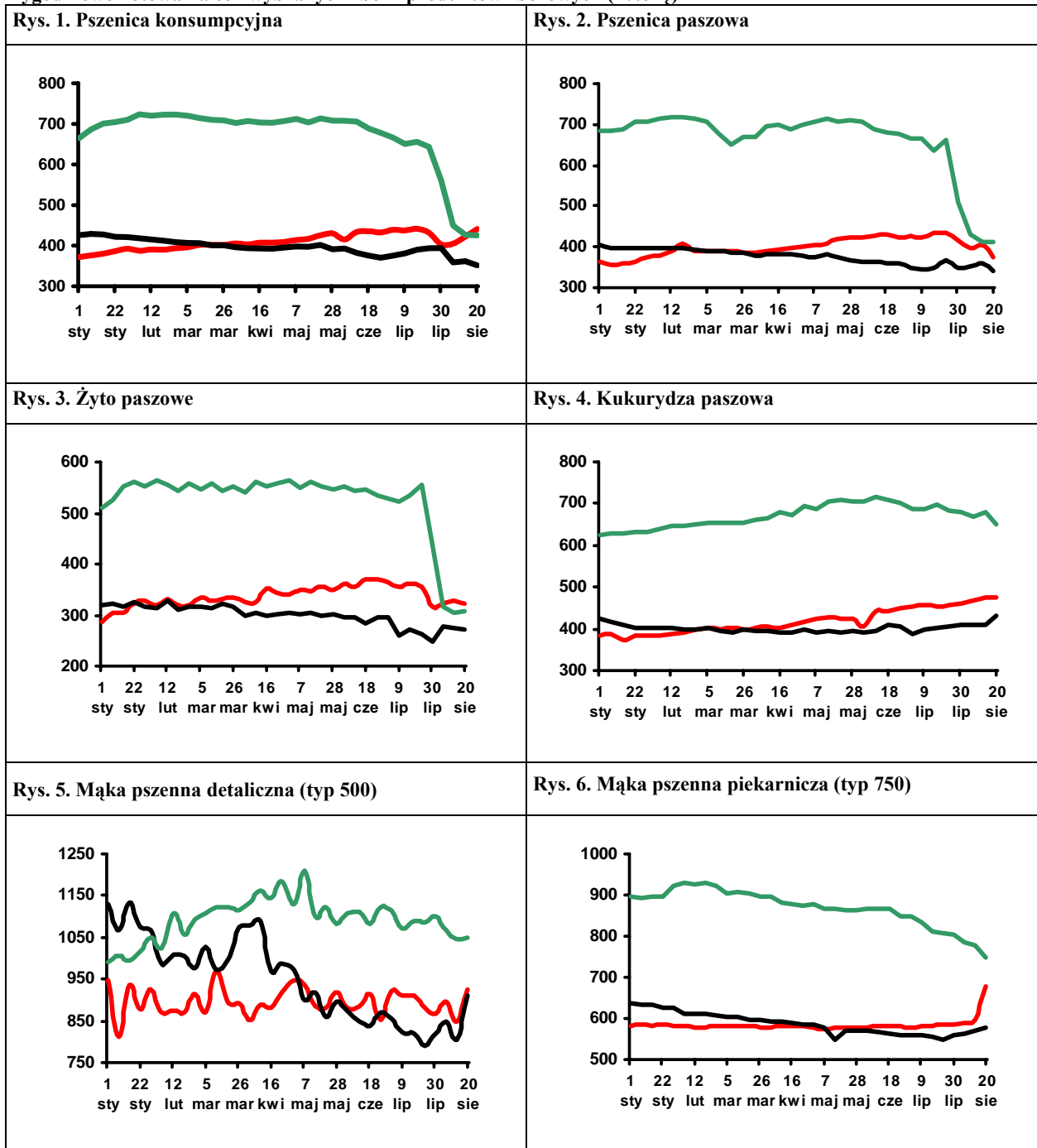
Źródło: GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka

Miesiące	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników / ceny targowiskowe żyta	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt / ceny targowiskowe pszenicy	Koncentrat „Provit” sypki dla trzody / ceny targowiskowe żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B” sypka dla bydła	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit” sypki dla tuczników	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt
2005 III	2,22	2,40	4,30	1,17	2,41	4,66	2,54
IV	2,27	2,40	4,42	1,16	2,21	4,30	2,56
V	2,36	2,49	4,64	1,13	2,20	4,32	2,80
VI	2,41	2,53	4,76	1,14	2,27	4,48	2,93
VII	2,56	2,73	5,09	1,12	2,46	4,89	3,03
VIII	2,50	2,72	5,00	1,10	2,58	5,16	3,01
IX	2,53	2,70	5,09	1,11	2,55	5,12	3,01
X	2,43	2,70	4,87	1,14	2,41	4,84	2,67
XI	2,43	2,72	4,90	1,17	2,23	4,48	2,49
XII	2,41	2,70	4,88	1,21	2,23	4,49	2,37
2006 I	2,37	2,69	4,80	1,20	2,12	4,29	2,25
II	2,29	2,64	4,63	1,21	2,02	4,01	2,28
III	2,16	2,55	4,45	1,17	2,10	4,34	2,20
IV	2,06	2,46	4,25	1,16	2,07	4,28	2,23
V	2,05	2,51	4,28	1,09	2,09	4,36	2,31
VI	2,06	2,46	4,27	1,05	2,23	4,64	2,42
VII	2,03	2,43	4,19	1,01	2,48	5,10	2,56

Źródło: GUS

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda
 2006 ——— (red line)
 2005 ——— (black line)
 2004 ——— (green line)

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2006, 2005, 2004, 2003; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

W 2006 r. powierzchnia zasiewów buraków cukrowych szacowana jest na ok. 240 tys. ha. W wyniku suszy w okresie letnim polny będą niższe do średniego poziomu z ostatnich trzech sezonów i wyniosą ok. 40 dt/ha. W związku z tym zbiory buraków w kampanii 2006/07 zmniejszą się do 9,6 mln ton.

W sezonie 2005/06 produkcja cukru wzrosła o 3% do ok. 2060 tys. ton. Zdecydowała o tym bardzo wysoka zawartość cukru w korzeniach. Produkcja przewyższyła o ok. 480 tys. ton obniżone przez Komisję Europejską kwoty produkcyjne (A-1495 tys. ton i B-86,9 tys. ton). Cukier wyprodukowany poza kwotami eksportowany jest poza obszar UE. W nadchodzącym sezonie 2006/07 liczba czynnych zakładów zmniejszy się do ok. 30. Zbiory buraków na poziomie 9,6 mln ton, przy 16% zawartości cukru w korzeniach umożliwią produkcję ok. 1,6 mln ton cukru. Ocenia się, że produkcja będzie zatem nieznacznie większa od sumy kwot produkcyjnych i zbliżona do zużycia krajowego. W drugiej połowie 2006 r. i w I półroczu 2007 r. nie będzie więc konieczności eksportu nadwyżek produkcyjnych poza obszar UE.

Ceny skupu buraków cukrowych wyznaczają ceny minimalne, które dla buraków standardowych (zawartość cukru 16%) kwoty A i B wynoszą odpowiednio A-46,37 EUR/tonę i B-32,42 EUR/tonę. Dodatkowo na poziom cen uzyskiwanych przez plantatorów wpływa kurs przeliczeniowy waluty unijnej na złote oraz zawartość cukru w korzeniach. Według wstępnych danych średnia cena skupu buraków w kampanii 2005/06 wyniosła 175-180 zł/tonę i była o 4-6% niższa niż w sezonie 2004/2005. W sezonie 2006/07 rozpoczyna się reforma systemu regulacji rynku w UE, która przewiduje redukcję cen skupu i cen cukru. W sezonie 2006/07 cena minimalna buraków zostanie obniżona do 32,86 EUR/tonę. W rezultacie ceny skupu buraków wyniosą ok. 130-135 zł/tonę.

Od lutego do lipca ceny cukru na rynku krajowym wykazywały tendencję wzrostową do: 2,75 zł/kg cukier workowany i 2,84 zł/kg cukier paczkowany. W dużej mierze decydował o tym wzrost ceny interwencyjnej wyrażonej w walucie krajowej do 2,54 zł/kg. Drugim powodem rosnących cen na rynku krajowym był zwiększony popyt w okresie letnim, głównie ze strony przemysłu przetwórczego. W sierpniu ceny zbytu spadły do 2,67 zł/kg i 2,72 zł/kg. W przypadku cen detalicznych tendencja wzrostowa utrzymała się również w sierpniu, gdyż średnia cena wyniosła 3,08 zł/kg i była o ok. 2,6-3,0% wyższa niż na początku roku.

Według ostatecznych danych w 2005 r. eksport cukru wyniósł 657 tys. ton, w tym 545 tys. ton poza obszar UE-25. W tym samym czasie import ukształtował się na poziomie 48 tys. ton, z tego z krajów trzecich sprowadzono 14,8 tys. ton. W pierwszym półroczu 2006 r. eksport utrzymuje się na wysokim poziomie (548,5 tys. ton), co jest wynikiem sprzedaży dużych nadwyżek produkcyjnych z kampanii 2005/06 poza obszar UE (504 tys. ton). Eksport do krajów UE-25 wyniósł 44,6 tys. ton. Należy przypuszczać, że na rynek unijny sprzedawano cukier z zapasów interwencyjnych wynoszących ok. 208 tys. ton. ARR przeznaczyła na sprzedaż ok. 35,9 tys. ton cukru z zapasów na zaopatrzenie rynku wspólnotowego. W imporcie nie występują większe zmiany, który utrzymuje się na niskim poziomie ok. 36 tys. ton.

W lipcu i sierpniu ceny cukru na giełdach światowych wykazywały tendencję spadkową, ale wciąż były relatywnie wysokie. Na giełdzie w Londynie notowania cukru białego obniżyły się do poziomu 420 USD/tonę. Głębszy spadek cen dotyczył cukru surowego, którego ceny na giełdzie w Nowym Jorku obniżyły się do 320 USD/tonę, tj. do poziomu z drugiej połowy 2005 r.

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl)

Miesiące		Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidła	Wyroby ciastkarskie	Słodzone napoje bezalkoholowe	
2005	I-XII	146,1	78,6	51,5	74,4	136,3	25,2	
	V	9,7	4,5	4,7	6,8	10,0	2,5	
	VI	10,8	4,6	5,7	6,7	11,1	2,6	
	VII	8,7	3,2	4,1	7,2	10,9	2,9	
	VIII	13,0	6,0	4,1	6,0	11,8	2,2	
	IX	15,3	9,2	4,5	5,0	12,6	2,1	
	X	15,7	9,5	4,1	5,8	12,6	1,5	
	XI	16,0	9,0	4,2	5,5	12,4	1,6	
	XII	11,8	8,3	3,6	5,6	13,0	1,9	
	2006	I	9,6	8,0	3,7	6,5	-	1,4
		II	8,7	7,9	3,8	4,4	-	1,5
		III	8,6	8,6	5,1	5,0	-	2,4
IV		10,9	4,9	3,7	4,4	-	2,7	
V		8,7	4,8	4,7	4,1	-	3,2	
VI		8,2	4,2	4,9	5,2	-	3,1	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem i melasą (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie		
2005	I-XII	279,40	617,75	209,91	544,18	593,57	433,78	
	V	237,10	643,32	187,13	545,74	609,05	366,07	
	VI	257,44	602,23	197,57	534,96	570,65	500,60	
	VII	291,41	619,10	211,88	570,42	651,43	461,84	
	VIII	323,27	600,87	233,57	568,35	593,78	318,06	
	IX	297,47	608,13	225,61	525,69	572,95	320,99	
	X	295,48	645,08	225,36	562,70	592,96	358,38	
	XI	295,46	641,89	231,75	592,98	635,00	473,45	
	XII	262,13	574,70	230,38	553,74	594,28	451,29	
	2006	I	266,61	626,07	236,22	579,83	605,86	514,50
		II	268,61	611,34	240,71	600,17	611,42	583,20
		III	279,55	644,66	256,38	601,86	638,80	543,90
IV		296,13	642,41	271,32	635,74	666,13	580,13	
V		334,95	650,73	294,82	800,72	927,40	622,02	
VI		363,82	641,38	311,86	623,64	628,63	606,48	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

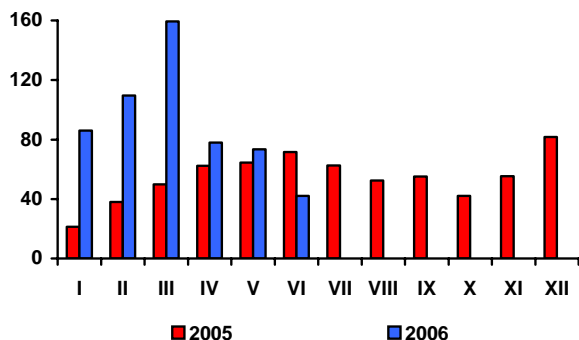
Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena interwencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2005	IV	2,63	2,73	2,62	3,14	
	V	2,53	2,59	2,64	3,14	
	VI	2,58	2,68	2,57	3,07	
	VII	2,56	2,59	2,59	3,09	
	VIII	2,53	2,55	2,56	3,04	
	IX	2,62	2,69	2,48	3,06	
	X	2,55	2,66	2,48	3,07	
	XI	2,52	2,59	2,51	3,08	
	XII	2,53	2,61	2,44	3,03	
	2006	I	2,50	2,62	2,42	3,00
		II	2,48	2,54	2,40	2,98
		III	2,53	2,61	2,45	2,97
IV		2,62	2,66	2,48	2,99	
V		2,67	2,72	2,46	3,02	
VI		2,75	2,84	2,54	3,03	
VII		2,67	2,72	2,53	3,08	

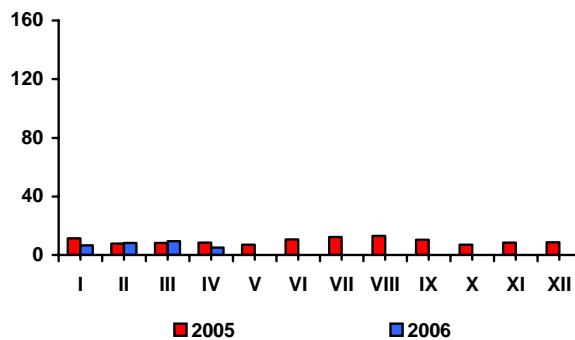
^a cenę interwencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP,

Źródło: Dane GUS.

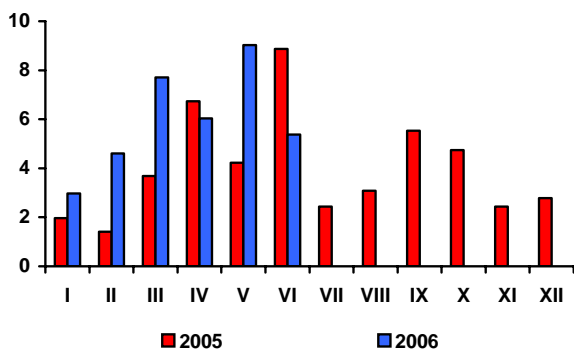
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

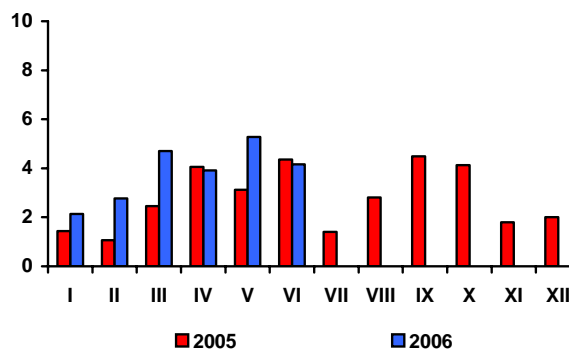
Rys. 2. Eksport do UE-25 (tys. ton)

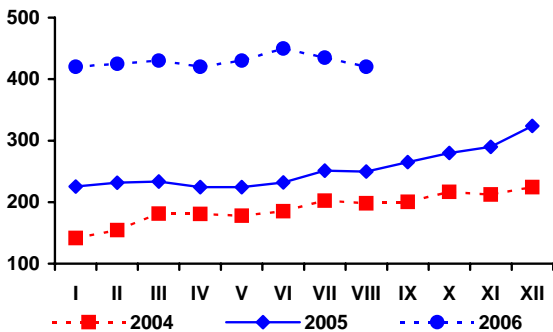
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

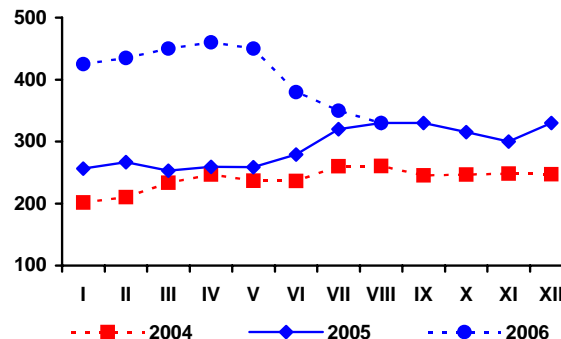
Rys. 4. Import z UE-25 (tys. ton)

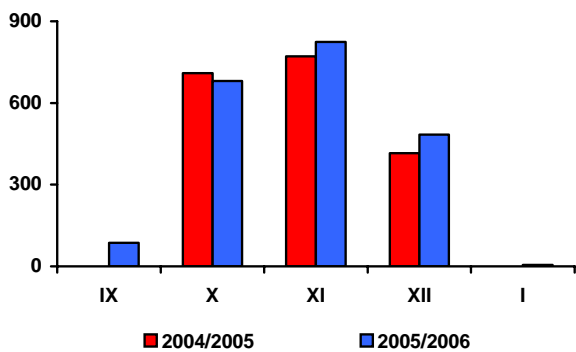
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tone)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tone)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Według oceny Oil Word (opublikowanej 25 sierpnia) światowa produkcja rzepaku w sezonie 2006/07 wyniesie 46,8 mln ton i będzie o 2,3 mln ton mniejsza niż w sezonie poprzednim. Przy spadku zbiorów u wszystkich kluczowych producentów rzepaku, w tym największym w Kanadzie (o 1,2 mln ton do 8,5 mln ton) i Chinach (o 0,9 mln ton do 12,2 mln ton), przewidywany jest dalszy dynamiczny wzrost popytu na olej rzepakowy (głównie ze strony producentów biodisła). Dlatego też światowe zużycie rzepaku (49,4 mln ton) będzie prawdopodobnie o 2,6 mln ton większe od jego produkcji. W ślad za tym nastąpi znacząca redukcja światowych zapasów rzepaku (z 7,2 mln ton na początku do 4,6 mln ton na koniec sezonu) i wzrost jego cen. Według przewidywań przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim w sezonie 2006/07 (lipiec-czerwiec) wyniesie 335 USD/tonę (cif Hamburg) (wzrost o 65 USD/tonę w porównaniu z sezonem poprzednim), oleju rzepakowego 780 USD/t (fob-ex-mill Hamburg) (wzrost o 48 USD/tonę), a śruty rzepakowej 130 USD/tonę (fob-ex-mill Hamburg) (wzrost o 2 USD/tonę).

W sierpniu średnia cena skupu rzepaku od producenta we wschodnich landach Niemiec wyniosła, wg notowań ZMP, 242-244 EUR/tonę (wzrost o 45-49 EUR/tonę w porównaniu z sierpniem 2005 r.). Cena rzepaku w transakcjach terminowych na giełdzie Matif w pierwszej połowie sierpnia ustabilizowała się na poziomie 259 EUR/tonę (dostawy listopadowe), a w drugiej wahała się od 257 do 264 EUR/tonę i była 37-41 EUR/tonę wyższa niż przed rokiem.

Z wstępnego szacunku GUS (opublikowanego na koniec lipca) wynika, iż tegoroczne zbiory rzepaku w Polsce wyniosą 1,4-1,5 mln ton i będą zbliżone lub do 7% większe niż przed rokiem. W okresie lipiec – sierpień skupiono ok. 1 mln ton rzepaku, tj. o 2% więcej niż w tym samym czasie roku poprzedniego. Przeciętna cena skupu wyniosła ok. 950 zł/tonę i była o 22% wyższa niż przed rokiem. Przy znacznie mniejszym wzroście cen skupu pszenicy, relacja cen rzepak – pszenica była dalej korzystna dla jego producentów, co powinno skutkować wzrostem powierzchni zasiewów rzepaku pod zbiory 2007 roku.

W I półroczu 2006 r. krajowy przerób rzepaku i w ślad za tym produkcja oleju rzepakowego i śruty rzepakowej była znacznie większa niż w I półroczu 2005 r. Zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 osób i więcej stałej załogi) przerobiły ok. 770 tys. ton rzepaku, tj. o 43% więcej niż w I półroczu roku poprzedniego. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego wyniosła ok. 180 tys. ton i była o 6% większa niż w I półroczu 2005 r. Znacząco wzrosła produkcja olejów rafinowanych: sojowego (dwa i półkrotnie do 13,8 tys. ton) i słonecznikowego (dwukrotnie do 23,8 tys. ton). Niewielki spadek nastąpił w produkcji margaryn (o 2,6% do 163,2 tys. ton).

W I półroczu 2006 r. obroty handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistych były znacznie większe niż w I półroczu 2005 r., zarówno po stronie eksportu, jak i importu. Łącznie wyeksportowano ponad 100 tys. ton oleju rzepakowego (dwa i półkrotnie więcej niż przed rokiem), ponad 220 tys. ton śruty rzepakowej (o 36% więcej) oraz ok. 18 tys. ton margaryn (o 44% więcej). Niższy był tylko eksport rzepaku (3 tys. ton, wobec 16 tys. ton przed rokiem). Zaimportowano ponad 1 mln ton śrut oleistych (o 9% więcej niż w I półroczu 2005 r.), ok. 200 tys. ton olejów roślinnych (o 55% więcej), 65 tys. ton nasion oleistych (o 40% więcej) oraz ponad 10 tys. ton margaryn (o 8% więcej).

W pierwszych dwóch miesiącach sezonu 2006/07 kontynuowany był wzrost cen zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego. W lipcu i sierpniu jego ceny były u producenta były odpowiednio o 14% i 16% wyższe niż przed rokiem. Ceny zbytu śruty rzepakowej podlegały niewielkim wahanom i nadal były niskie. W lipcu i sierpniu płacono za nią odpowiednio o 11% i 4% mniej niż przed rokiem.

W lipcu, w porównaniu z miesiącem poprzednim, olej rzepakowy konfekcjonowany potaniał u producenta, zaś jego ceny na poziomie detalu nieco wzrosły. Olej słonecznikowy i niektóre margaryny więcej podrożały u producenta niż na poziomie detalu.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	266 530	34 409	624 800	16,36	8,8	62,8
2005 I-XII	447 532	288 990	117 245	619 277	16,22	26,2	72,3
2005 VI	36 170	17 512	12 081	41 601	1,09	33,4	86,9
VII	31 807	24 702	4 206	52 303	1,37	13,2	60,8
VIII	32 275	17 114	10 561	38 828	1,02	32,7	83,1
IX	23 444	27 105	12 101	38 448	1,01	51,6	61,0
X	47 587	26 294	14 854	59 027	1,55	31,2	80,6
XI	48 149	29 443	15 665	61 927	1,62	32,5	77,8
XII	49 931	37 040	13 999	72 972	1,91	28,0	68,4
2006 I	51 335	29 103	17 220	63 218	1,66	33,5	81,2
II	53 836	31 006	17 716	67 126	1,76	32,9	80,2
III	57 827	32 908	19 242	71 493	1,87	33,3	80,9
IV	49 959	32 206	18 571	63 594	1,67	37,2	78,6
V	54 164	40 626	19 383	75 407	1,98	35,8	71,8
VI	39 212	32 009	18 768	52 453	1,37	47,9	74,8
Wskaźnik zmian w %							
<u>VI 2006</u> V 2005	72,4	78,8	96,8	69,6	69,6	x	x
<u>VI 2006</u> VI 2005	108,4	182,8	155,4	126,1	126,1	x	x
<u>VI 2006</u> XII 2005	78,5	86,4	134,1	71,9	71,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	18 956	33 431	378 204	9,91	8,5	103,8
2005 I-XII	447 532	17 525	113 220	351 837	9,22	25,3	127,2
2005 VI	36 170	479	11 046	25 603	0,67	30,5	141,3
VII	31 807	585	3 696	28 696	0,75	11,6	110,8
VIII	32 275	961	10 299	22 937	0,60	31,9	140,7
IX	23 444	1 575	11 857	13 162	0,34	50,6	178,1
X	47 587	2 167	13 980	35 774	0,94	29,4	133,0
XI	48 149	3 317	15 498	35 968	0,94	32,19	133,87
XII	49 931	1 923	13 562	38 292	1,00	27,2	130,4
2006 I	51 335	851	16 846	35 340	0,93	32,8	145,3
II	53 836	456	16 598	37 694	0,99	30,8	142,8
III	57 827	714	18 325	40 216	1,05	31,7	143,8
IV	49 959	100	17 849	32 210	0,84	35,7	155,1
V	54 164	333	17 989	36 508	0,96	33,2	148,4
VI	39 212	183	17 584	21 811	0,57	44,8	179,8
Wskaźnik zmian w %							
<u>VI 2006</u> V 2005	72,4	55,0	97,7	59,7	59,7	x	x
<u>VI 2006</u> VI 2005	108,4	38,2	159,2	85,2	85,2	x	x
<u>VI 2006</u> XII 2005	78,5	9,5	129,7	57,0	57,0	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	1 642 467	140 784	2 090 702	23,9	28,2
2005 I-XII	671 298	1 975 956	326 810	2 320 444	48,7	28,9
2005 VI	54 255	170 266	21 688	202 833	40,0	26,7
VII	47 711	132 771	18 249	162 233	38,2	29,4
VIII	48 413	145 139	21 373	172 179	44,1	28,1
IX	35 166	156 001	16 797	174 370	47,8	20,2
X	71 381	195 975	26 625	240 731	37,3	29,7
XI	72 224	203 546	32 960	242 810	45,6	29,7
XII	74 897	168 956	46 680	197 173	62,3	38,0
2006 I	77 003	204 995	46 645	235 353	60,6	32,7
II	80 754	130 534	38 806	172 482	48,1	46,8
III	86 741	186 219	51 996	220 964	59,9	39,3
IV	74 939	145 108	33 249	186 798	44,4	40,1
V	81 246	169 729	29 623	221 352	36,5	36,7
VI	58 818	188 428	24 811	222 435	42,2	26,4
Wskaźnik zmian w %						
<u>VI 2006</u> <u>V 2005</u>	72,4	111,0	83,8	100,5	x	x
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>	108,4	110,7	114,4	109,7	x	x
<u>VI 2006</u> <u>XII 2005</u>	78,5	111,5	53,2	112,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	3 761	139 966	452 814	23,8	130,1
2005 I-XII	671 298	3 168	325 959	348 507	48,6	192,6
2005 VI	54 255	149	21 421	32 983	39,5	164,5
VII	47 711	281	18 075	29 917	37,9	159,5
VIII	48 413	192	21 351	27 254	44,1	177,6
IX	35 166	360	16 797	18 729	47,8	187,8
X	71 381	811	26 601	45 591	37,3	156,6
XI	72 224	604	32 960	39 868	45,6	181,2
XII	74 897	125	46 437	28 585	62,0	262,0
2006 I	77 003	112	46 589	30 526	60,5	252,3
II	80 754	83	38 758	42 079	48,0	191,9
III	86 741	96	51 543	35 294	59,4	245,8
IV	74 939	91	33 041	41 989	44,1	178,5
V	81 246	270	29 229	52 287	36,0	155,4
VI	58 818	450	23 974	35 294	40,8	166,7
Wskaźnik zmian w %						
<u>VI 2006</u> <u>V 2005</u>	72,4	166,7	82,0	67,5	x	x
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>	108,4	302,0	111,9	107,0	x	x
<u>VI 2006</u> <u>XII 2005</u>	78,5	360,0	51,6	123,5	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	348 164	12 473	19 635	341 002	8,93	5,6	102,1
2005 I-XII	339 377	21 267	34 258	326 386	8,55	10,1	104,0
2005 VI	28 877	1 443	2 239	28 081	0,74	7,8	102,8
VII	24 379	898	3 010	22 267	0,58	12,3	109,5
VIII	25 783	1 683	2 364	25 102	0,66	9,2	102,7
IX	29 573	2 326	3 301	28 598	0,75	11,2	103,4
X	31 332	2 277	3 754	29 855	0,78	12,0	104,9
XI	33 765	2 294	5 452	30 607	0,80	16,1	110,3
XII	27 039	2 239	3 842	25 436	0,67	14,2	106,3
2006 I	23 005	1 932	2 524	22 413	0,59	11,0	102,6
II	27 808	1 816	2 561	27 063	0,70	9,2	102,8
III	29 274	1 967	3 308	27 933	0,73	11,3	104,8
IV	26 866	1 646	2 792	25 720	0,67	10,4	104,5
V	26 937	1 292	3 352	24 877	0,65	12,4	108,3
VI	29 319	1 669	3 556	27 432	0,72	12,1	106,9
Wskaźnik zmian w %							
<u>VI 2006</u> V 2005	108,8	129,2	106,1	110,3	110,3	x	x
<u>VI 2006</u> VI 2005	101,5	115,7	158,8	97,7	97,7	x	x
<u>VI 2006</u> XII 2005	108,4	74,5	92,6	107,8	107,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2004 I-XII	864,7	471,9	1,83
2005 I-XII	773,9	367,3	2,11
2005 VII	769,5	375,4	2,05
VIII	778,6	345,2	2,26
IX	809,5	356,3	2,27
X	829,8	357,5	2,32
XI	839,5	359,6	2,33
XII	841,4	361,2	2,33
2006 I	842,0	375,9	2,24
II	835,1	385,9	2,16
III	833,2	390,9	2,13
IV	850,9	396,5	2,15
V	867,7	410,9	2,11
VI	977,2	419,0	2,33
VII	942,6	408,2	2,31
Wskaźnik zmian w %			
<u>VII 2006</u> VI 2006	96,5	97,4	x
<u>VII 2006</u> VII 2005	122,5	108,7	x
<u>VII 2006</u> XII 2005	112,0	113,0	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny zbytu őrut oleistych^a (zł/tonę)

Okres	Śruta sojowa	Śruta rzepakowa	Relacja cen
2004 I-XII	1148	533	2,15
2005 I-XII	889	370	2,40
2005 VII	930	391	2,38
VIII	915	369	2,48
IX	860	347	2,48
X	830	351	2,36
XI	825	359	2,30
XII	850	359	2,37
2006 I	810	356	2,28
II	790	357	2,21
III	790	358	2,21
IV	775	357	2,17
V	765	344	2,22
VI	790	341	2,32
VII	770	347	2,22
Wskaźnik zmian w %			
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	97,5	101,8	x
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	82,8	88,7	x
<u>VII 2006</u> <u>XII 2005</u>	90,6	96,7	x

^a őruta sojowa (cena giełdowa) – szacunki IERiGŻ-PIB w oparciu o notowania giełdy Rol-petrol,
 őruta rzepakowa (cena producenta) – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, MRiRW i giełdy Rol-petrol.

Tab. 8. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy
2004 I-XII	3,38	4,16	4,34	4,78	5,39	6,07
2005 I-XII	3,23	3,92	4,27	4,72	5,40	5,90
2005 VII	3,29	3,88	4,35	4,73	5,41	5,87
VIII	3,21	3,87	4,18	4,72	5,39	5,86
IX	3,28	3,90	4,17	4,70	5,35	5,86
X	3,19	3,85	4,25	4,67	5,34	5,86
XI	3,16	3,92	4,15	4,63	5,32	5,84
XII	3,31	3,91	4,14	4,64	5,29	5,83
2006 I	3,02	3,85	4,16	4,65	5,26	5,77
II	3,09	3,76	4,06	4,67	5,26	5,76
III	3,14	x	4,03	4,69	5,26	5,74
IV	3,22	x	3,99	4,68	5,24	5,70
V	3,25	x	4,09	4,69	5,24	5,64
VI	3,33	x	4,10	4,67	5,21	5,56
VII	3,20	x	4,15	4,69	5,22	5,55
Wskaźnik zmian w %						
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	96,1	x	101,2	100,4	100,2	99,8
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	97,3	x	95,4	99,2	96,5	94,5
<u>VII 2006</u> <u>XII 2005</u>	96,7	x	100,2	101,1	98,7	95,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

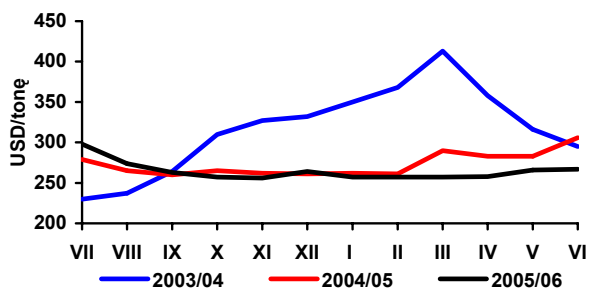
Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2004 I-XII	3,60	4,24	7,39	12,09	3,47	5,04	6,40	12,68	15,80	4,72
2005 I-XII	3,68	4,68	7,20	12,01	3,70	4,96	6,44	12,50	15,75	5,56
2005 VII	3,68	4,76	7,06	11,99	3,54	4,96	6,46	12,48	15,60	5,48
VIII	3,72	4,76	7,14	11,94	3,50	4,92	6,42	12,43	15,60	5,28
IX	3,72	4,80	7,15	11,98	3,49	4,92	6,40	12,40	15,60	5,20
X	3,72	4,84	7,16	11,99	3,42	4,88	6,40	12,38	15,60	5,12
XI	3,76	4,84	7,20	12,00	3,30	4,88	6,40	12,38	15,55	5,04
XII	3,72	4,80	7,21	11,93	3,25	4,88	6,36	12,35	15,50	4,92
2006 I	3,68	4,80	7,22	11,46	3,02	4,88	6,30	12,33	15,30	4,88
II	3,64	4,80	6,72	11,42	2,81	4,88	6,30	12,23	15,30	4,80
III	3,60	4,76	6,50	11,42	2,80	4,88	6,30	12,28	15,15	4,72
IV	3,68	4,80	6,6	11,52	2,89	4,88	6,32	12,25	15,05	4,68
V	3,68	4,68	6,30	11,37	2,83	4,88	6,26	12,13	15,10	4,64
VI	3,68	4,72	6,34	11,19	2,83	4,88	6,24	12,00	15,15	4,56
VII	3,76	4,72	6,49	11,07	2,76	4,92	6,24	11,90	15,20	4,56
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	102,2	100,0	102,4	98,9	97,5	100,8	100,0	99,2	100,3	100,0
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	102,2	99,2	91,9	92,3	78,0	99,2	96,6	95,4	97,4	83,2
<u>VII 2006</u> <u>XII 2005</u>	101,1	98,3	90,0	92,8	84,9	100,8	98,1	96,4	98,1	92,7

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

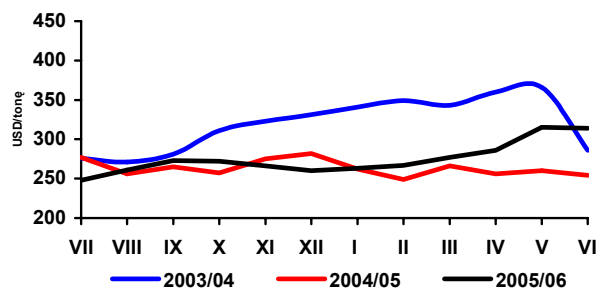
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

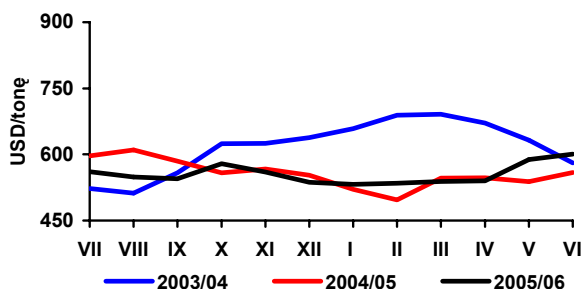
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

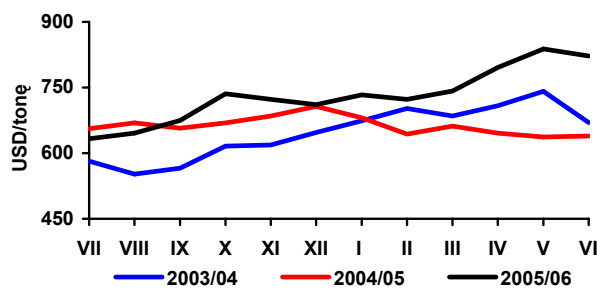
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

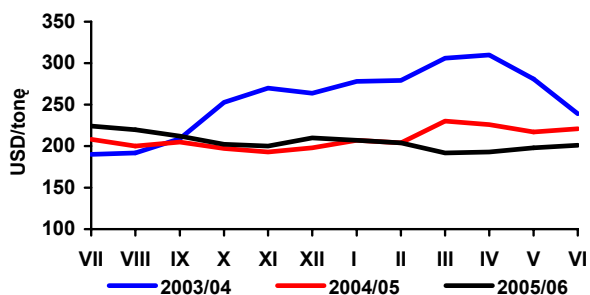
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

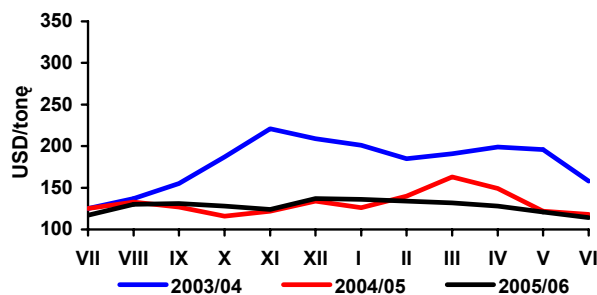
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

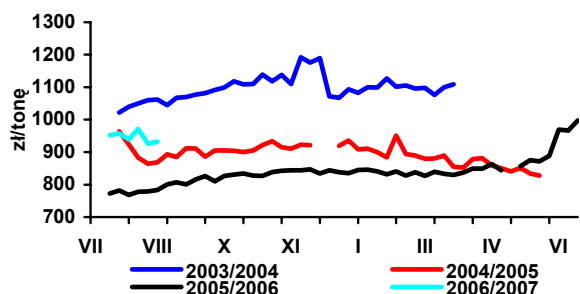
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutki sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

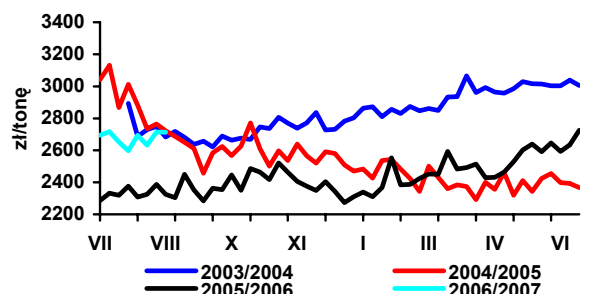
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutki rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

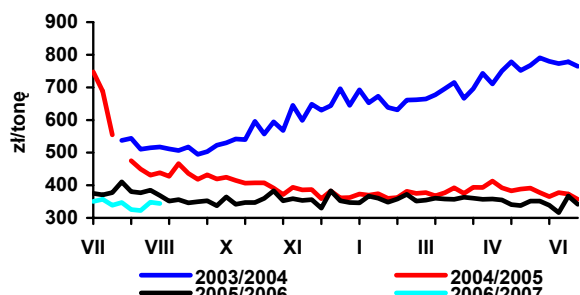
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

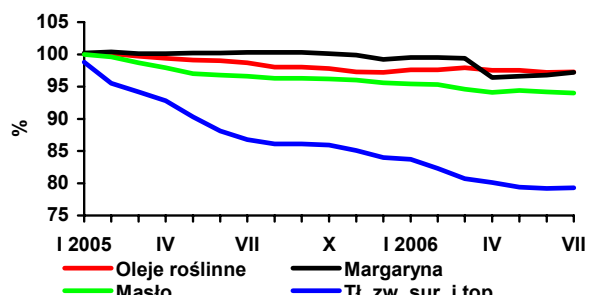
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śrutki rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2003 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Według wstępnych szacunków GUS¹ powierzchnia uprawy ziemniaków zwiększyła się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 19,5% i wyniosła ok. 700 tys. ha. Utrzymująca się w trzeciej dekadzie czerwca i w lipcu susza zapewne spowodowała znaczące obniżenie plonów ziemniaków, zwłaszcza średnio wczesnych odmian. W przypadku ziemniaków późnych sytuacja kształtuje się nieco lepiej, gdyż sierpniowe opady deszczu uzupełniły braki wilgoci w glebie, a tym samym poprawiły stan upraw. Plony ziemniaków mogą być jednak o 10-15% niższe niż w ubiegłym roku, chociaż był on również niekorzystny dla uprawy ziemniaków. Jednak jest mało prawdopodobne by spadły one poniżej 150 dt/ha. W tej sytuacji zbiory ziemniaków 2006 r. będą nie niższe niż w ubiegłym roku i mogą wynieść 10,5-11,0, wobec 10,4 mln ton w 2005 r.

Miniony sezon 2005/06 charakteryzował się bardzo wysokimi cenami ziemniaków. Średnioroczny poziom cen na targowiskach w skali kraju wyniósł 735 zł/tonę i był aż o 66% wyższy niż w poprzednim sezonie. Wyższe ceny notowano również w skupie ziemniaków, ale skala wzrostu nie była tak znacząca i wyniosła ok. 14%. Lipcowa susza spowodowała, że ceny ziemniaków od początku bieżącego sezonu są dużo wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wraz ze wzrostem podaży ziemniaków z głównego zbioru ceny ziemniaków powinny się jednak obniżyć, a pierwsze tego symptomy zaobserwowano na przełomie sierpnia i września. Mimo, że zbiory nie będą mniejsze niż w ubiegłym roku, to jednak na rynku może brakować ziemniaków jadalnych dobrej jakości. W związku z tym w bieżącym sezonie ceny ziemniaków mogą być wyższe niż w ubiegłym roku o 10-20%.

W lipcu, kiedy w obrocie dominują ziemniaki wczesne, ich ceny na targowiskach w poszczególnych województwach kształtowały się w przedziale 88-105 zł/dt. Najwyższe poziomy cen, powyżej 100 zł/dt notowano w województwach: mazowieckim, warmińsko-mazurskim, podlaskim, świętokrzyskim, podkarpackim i lubelskim, a więc tam, gdzie skutki suszy były najbardziej dotkliwe i gdzie produkcja ziemniaków jest najbardziej rozdrobniona, a udział ziemniaków w strukturze zasiewów jest wciąż znaczący.

Utrzymujące się od połowy ubiegłego roku wysokie ceny ziemniaków nie przełożyły się na wzrost cen przetworów spo-

żywczych z ziemniaków. Wprawdzie w ostatnim okresie zarysowała się tendencja wzrostowa, ale w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku obecne ceny frytek, kopytek czy pyzów ziemniaczanych są wyższe o 1-2%, a ceny chipsów w tym okresie obniżyły się o kilka procent. Również niższe niż w ubiegłym roku są ceny skrobi i mąki ziemniaczanej, zarówno w zbycie jak i w sprzedaży detalicznej.

Nadal utrzymują się wzrostowe tendencje w eksporcie przetworów spożywczych z ziemniaków. W pierwszym półroczu 2006 r. eksport frytek wyniósł 49,5 tys. ton i był o 8 tys. ton wyższy w anizeli w pierwszym półroczu ubiegłego roku. Również wyższa o ok. 15% była sprzedaż chipsów na rynki zagraniczne i wyniosła 10,4 tys. ton, wobec 9,1 tys. ton w półroczu 2005 r. Na zbliżonym do ubiegłorocznego, poziomie kształtował się eksport skrobi ziemniaczanej i suszu z ziemniaków, wzrósł zaś o ok. 25% eksport syropów skrobiowych. Natomiast eksport ziemniaków w I półroczu 2006 r. był bardzo niski i wyniósł zaledwie 9 tys. ton.

Import ziemniaków jest wprawdzie zbliżony do jego ubiegłorocznego poziomu, ale prawie 10-krotnie przekroczył ich eksport i wyniósł 87,4 tys. ton. Wzrósł znacząco import przetworów spożywczych z ziemniaków, ale w stosunku do eksportu stanowi on nadal nie więcej niż 10-25% w przypadku chipsów i frytek i ok. 50% w przypadku suszu z ziemniaków. W pierwszym półroczu 2006 r. sprowadzono 13,6 tys. ton frytek, 1,6 tys. ton chipsów i 2,1 tys. ton suszu (9,9; 0,7 i 1,3 tys. ton w analogicznym okresie ub. roku). Import produktów skrobiowych jest nadal wysoki, ale nastąpiło wyhamowanie jego dynamiki. W porównaniu z pierwszymi półroczem 2005 r. obecny poziom importu produktów skrobiowych jest nieco wyższy, ale w stosunku do II połowy ubiegłego roku nastąpił jednak jego spadek.

¹ Wstępny szacunek głównych ziemioptodów rolnych i ogrodniczych, Warszawa, 25 lipca 2006 roku

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej ^a		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	-	-	-	-	-	1 894
II	-	-	-	-	-	41
III	-	-	-	-	-	-
IV	43 300	38 600	39 100	-	-	-
V	30 000	29 100	32 400	-	-	-
VI	25 100	24 900	29 400	-	-	-
VII	29 400	25 800	21 900	-	-	-
VIII	76 700	44 500	-	4 285	806	-
IX	311 000	238 900	-	36 496	27 538	-
X	336 600	319 600	-	38 832	41 608	-
XI	178 100	144 600	-	34 780	20 373	-
XII	34 100	49 900	-	1 035	5 092	-
RAZEM	1 262 800 ^b	1 042 600 ^c	-	115 428	95 417	1 935

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy

^b okres VII 2004 - V 2005, ^c okres VII 2005 - V 2006

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	2 913	742	60 663	65 750	13	11 983	13 681	74 388	12 347	6 345
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2005 I-VI	836	661	12 927	25 824	16	19 637	4 686	41 459	9 058	4 551
2006 I-VI	488	1 036	7 459	26 519	34	24 343	3 268	49 501	10 366	4 673
2005 VI	511	0	916	6 507	15	2 796	599	7 419	1 448	904
VII	560	0	4 720	6 246	29	3 824	681	8 592	1 265	543
VIII	204	0	754	6 631	3	4 469	744	8 854	1 676	927
IX	25	0	191	5 313	5	4 203	613	7 891	1 761	822
X	6	6	721	4 926	8	3 784	897	7 478	1 775	891
XI	5	191	1 682	7 838	11	4 785	1 179	7 577	1 301	567
XII	7	0	1 853	6 878	0	3 962	728	8 328	1 142	611
2006 I	2	0	74	3 173	12	4 318	411	7 511	1 190	739
II	2	0	996	2 925	1	4 092	528	6 644	1 611	1 053
III	2	80	2 196	4 876	7	4 095	501	9 318	2 065	872
IV	66	616	1 539	5 147	0	3 564	570	7 860	1 885	678
V	303	340	2 443	5 800	12	4 083	508	8 421	1 883	664
VI	113	0	212	4 598	1	4 190	751	9 748	1 733	666

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	21 193	9 119	8 341	1 594	13 899	45 401	83 454	7 352	428	1 303
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2005 I-VI	42 519	7 282	36 940	3 144	14 598	44 311	37 308	9 929	708	1 348
2006 I-VI	36 930	14 187	36 229	5 937	17 889	46 986	38 645	13 614	1 581	2 577
2005 VI	15 307	206	10 873	1 095	2 170	10 728	6 216	2 556	112	222
VII	446	0	1 796	379	2 299	9 274	6 547	1 397	130	219
VIII	663	594	250	540	2 011	9 116	6 538	1 053	99	348
IX	482	21	352	703	2 180	8 292	7 542	1 440	156	364
X	351	0	922	328	2 592	7 871	7 760	1 435	103	297
XI	447	92	1 998	1 159	2 925	8 776	7 716	1 612	84	241
XII	657	0	1 948	714	3 129	7 105	7 002	1 755	200	296
2006 I	1 113	0	3 004	668	3 475	4 734	6 400	1 487	140	532
II	1 875	213	5 784	1 439	2 339	5 913	6 221	1 467	149	413
III	3 042	2 863	7 059	1 587	3 009	8 830	7 556	2 290	290	453
IV	4 931	7 602	7 154	758	2 817	7 057	6 089	2 057	241	506
V	21 190	3 287	9 183	920	3 886	12 723	6 472	3 067	347	325
VI	4 780	221	4 045	565	2 364	7 730	5 908	3 246	414	349

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	VII	V	VI	VII	Wskaźnik zmian cen	
		2005	2006	2006	2006	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu	39,6	52,0	43,2	47,4	119,7	109,7
	Targowiskowa	73,0	85,3	86,7	97,2	133,2	112,1
	Detaliczna (zł/kg)	0,94	1,24	1,26	1,23	210,0	101,6
	Importowa	132,3	128,1	120,7		102,7	94,2
	Eksportowa	44,5	45,9	57,6		122,4	125,4
Relacje cen	Skup / targowisko	0,54	0,61	0,50	0,49	-	-
	Targowisko / detal	0,78	0,69	0,69	0,79	-	-
	Skup / detal	0,42	0,42	0,34	0,39	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	Skupu (zł/t)	157,9	147,1	151,0	147,4	93,3	97,6
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,53	1,45	1,48	1,51	98,7	102,0
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	2,97	2,76	2,78	2,79	93,9	100,4
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,96	7,94	7,98	7,98	101,0	100,5
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	33,50	32,40	32,10	31,70	95,8	99,1
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,34	6,40	6,44	6,44	101,6	100,6
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	7,08	7,20	7,22	7,22	102,8	100,3

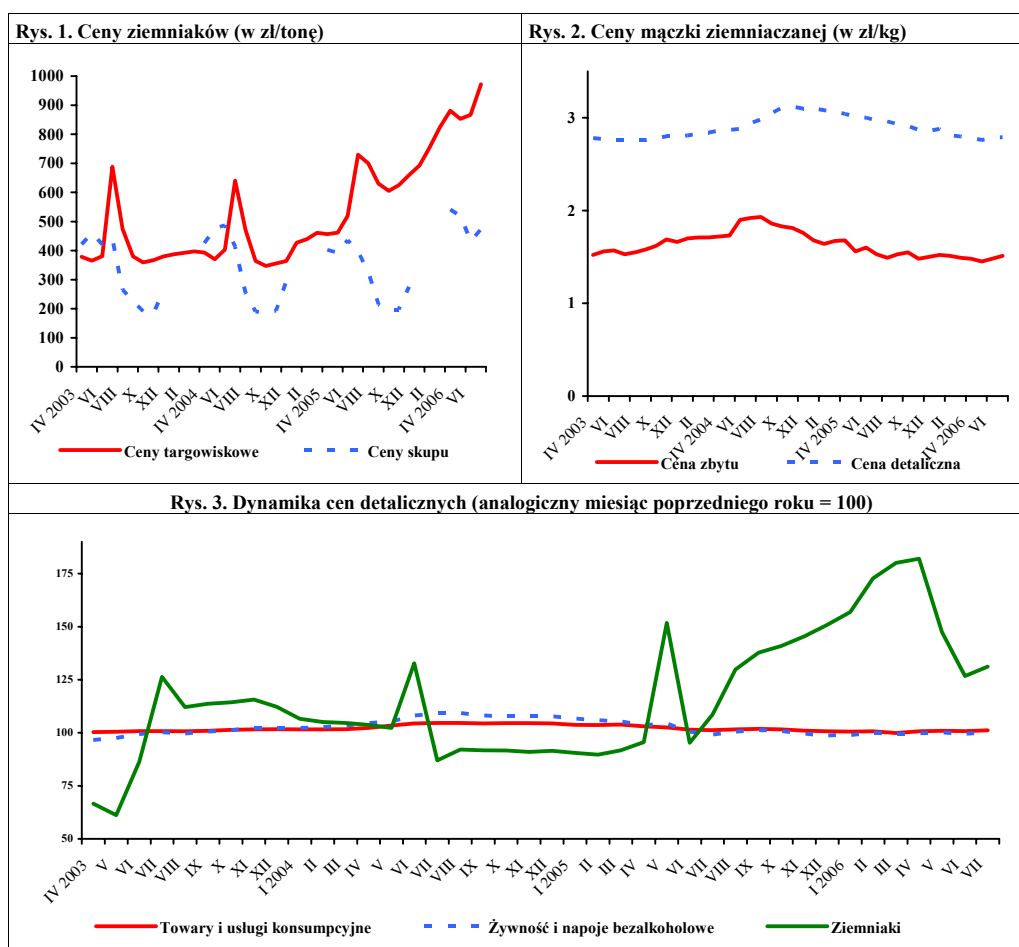
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		lipiec	maj	czerwiec	lipiec	wsk. zmian cen	
		2005	2006	2006	2006	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	60,2	97,8	95,0	92,4	188,0	118,5
2	Kujawsko-pomorskie	74,5	102,8	95,7	95,0	201,8	111,7
3	Lubelskie	79,4	64,5	67,0	100,2	174,8	105,7
4	Lubuskie	67,9	74,6	78,1	96,3	146,9	109,3
5	Łódzkie	66,8	92,8	94,7	87,9	197,1	112,0
6	Małopolskie	71,4	79,0	83,2	95,7	150,8	111,0
7	Mazowieckie	83,0	85,8	87,9	104,9	215,4	111,7
8	Opolskie	72,1	103,5	105,1	99,1	170,2	108,3
9	Podkarpackie	76,7	86,6	86,5	101,4	180,9	104,2
10	Podlaskie	80,7	64,8	65,4	104,2	156,4	104,3
11	Pomorskie	75,2	88,7	97,2	96,8	152,1	99,3
12	Śląskie	68,4	92,5	90,4	94,0	179,8	107,8
13	Świętokrzyskie	74,3	65,2	71,3	102,0	191,6	109,3
14	Warmińsko-mazurskie	81,1	88,2	81,7	105,0	166,4	109,5
15	Wielkopolskie	69,3	94,7	97,2	95,6	186,7	112,4
16	Zachodniopomorskie	69,6	81,0	85,2	93,8	175,7	100,7
maksimum		83,0	103,5	105,1	105,0	x	
minimum		60,2	64,5	65,4	87,9		
różnica w %		37,9	60,4	60,7	19,5		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: GUS

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W czerwcu 2006 r. w porównaniu z czerwcem roku poprzedniego duże i średnie zakłady przetwórcze zmniejszyły produkcję soków warzywnych (o 37%). Wzrosła natomiast produkcja marynat (o 63%), konserw warzywnych, warzyw mrożonych i gotowych dań mrożonych. Produkcja soku pomidorowego była podobna jak w czerwcu ubiegłego roku.

W czerwcu 2006 r. wyeksportowano 24,8 tys. ton warzyw świeżych o wartości 11,6 mln EUR, co oznacza spadek ilości w stosunku do czerwca 2005 r. o 31% i wartości o 11%. Sprzedaż kapusty zmniejszyła się o 51%, kalafiorów o 38%, ogórków o 35%, cebuli o 34% i pomidorów o 23%. Natomiast nieznacznie wzrosła sprzedaż marchwi. W tym czasie sprzedano 25,3 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 14,2 mln EUR. Rozmiary eksportu przetworów spadły w stosunku do czerwca 2005 r. o 15%, a wartość sprzedaży wzrosła o 2%. Na zmniejszenie sprzedaży przetworów warzywnych wpłynął niższy o 27% eksport konserw, o 20% mrożonek oraz o 8% marynat. Natomiast o 10% wzrosła sprzedaż suszy warzywnych.

Import warzyw świeżych w czerwcu 2006 r. wyniósł 12,9 tys. ton, a jego wartość 6,5 mln EUR. W porównaniu z czerwcem 2005 r. wolumen importu warzyw świeżych obniżył się o 34%, a jego wartość o 35%. Obniżył się import kapusty (o 87%), pomidorów (o 63%), papryki (o 50%) i marchwi (o 39%). Natomiast więcej przywieziono czosnku (o 93%), cebuli (o 52%) i ogórków (o 20%). Import przetworów warzywnych wyniósł 6,9 tys. ton, a jego wartość 5,6 mln EUR. Ilość zakupionych przetworów zmniejszyła się w stosunku do czerwca 2005 r. o 34%, a wartość o 28%. Spośród przetworów najwyższy był spadek importu koncentratu pomidorowego (o 46%) i konserw (o 43%). W mniejszym stopniu obniżył się zakup mrożonek. Natomiast o 46% więcej sprowadzono suszy warzywnych. Dodatkowo saldo w handlu świeżymi warzywami, wynoszące w czerwcu 2005 r. 3,1 mln EUR, zwiększyło się w czerwcu 2006 r. do 5,1 mln EUR. Natomiast w handlu przetworami warzywnymi dodatnie saldo wynoszące 6,1 mln EUR zwiększyło się do 8,6 mln EUR.

W lipcu 2006 r. w porównaniu z czerwcem wzrosły ceny detaliczne cebuli (o 38%), selerów (o 23%), buraków ćwikłowych, marchwi i pieczarek. Natomiast obniżyły się ceny detaliczne ogórków gruntowych, kalafiorów i papryki. Ceny detaliczne i ceny zbytu przetworów warzywnych w tym czasie zmieniły się w niewielkim stopniu (najbardziej soków warzywnych). W stosunku do lipca 2005 r. zwiększyły się ceny detaliczne wszystkich warzyw, w tym: selerów (o 54%), cebuli (o 35%), papryki (o 34%), buraków ćwikłowych, porów i pieczarek. W tym czasie niższe były ceny kapusty białej, kalafiorów, marchwi i ogórków gruntowych. Spośród przetworów warzywnych zdrożał szpinak mrożony, sok wielowarzywny, mrożone mieszanki warzywne, keczup, groszek konserwowy, mrożona fasolka szparagowa i koncentrat pomidorowy. Obniżyły się ceny ogórków konserwowych. Wzrosły ceny zbytu większości przetworów warzywnych (oprócz ogórków konserwowych i koncentratu pomidorowego).

W sierpniu br. w porównaniu z lipcem obniżyły się ceny wszystkich warzyw do bezpośredniego spożycia, a wśród nich najbardziej spadła cena skupu kapusty białej (o 73%) i pomidorów szklarniowych (o 38%). Niższe były też ceny skupu większości warzyw przeznaczonych na eksport (oprócz kapusty pekińskiej i kapusty białej). Ceny pieczarek wzrosły o 9%. W przetwórstwie o 24% więcej płacono za cebulę obieraną i o 22% za fasolę szparagową, a cena ogórków do konserwowania była zbliżona do poprzedniego miesiąca. W tym czasie wzrosły ceny hurtowe kalafiorów (o 88%), ogórków spod osłon (o 70%), kapusty białej i cebuli. Natomiast obniżyły się ceny hurtowe pomidorów spod osłon (o 28%), buraków ćwikłowych (o 17%), marchwi i ogórków gruntowych. W stosunku do sierpnia 2005 r. wzrosły ceny skupu większości warzyw (oprócz kapusty białej, pomidorów do bezpośredniego spożycia i do przetwórstwa oraz ogórków i porów na eksport). Równocześnie nastąpił wzrost cen hurtowych większości warzyw (oprócz pomidorów gruntowych i ogórków spod osłon).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2005 VI	0,40	0,92	0,55	1,14	0,72	-	-	-	3,80	-	4,22
VII	0,92	1,39	1,50 ^c	1,43	0,74	1,14	0,65	3,33	2,63	-	4,52
VIII	0,72	1,31	1,00	0,77	0,53	1,04	0,82	1,36	2,02	1,48	4,82
IX	0,61	1,16	0,54	0,63	0,48	1,12	0,82	1,12	1,37	1,19	4,56
X	0,50	0,94	0,39	0,54	0,47	-	-	1,31	2,01	1,23	4,31
XI	0,43	0,89	0,39	0,49	0,43	-	-	-	2,77	-	4,29
XII	0,43	0,89	0,40	0,49	0,44	-	-	-	3,34	-	4,41
2005 I-XII	0,40	0,92	0,49	0,61	0,47	1,10	0,76	1,78	3,80	1,54	4,32
2006 I	0,51	0,92	0,55	0,56	0,49	-	-	-	4,77	-	4,39
II	0,55	0,96	0,66	0,69	0,61	-	-	-	-	-	4,11
III	0,58	0,99	0,68	0,77	0,67	-	-	-	4,72	-	4,30
IV	0,60	1,04	0,69	0,82	0,73	-	-	-	6,41	-	4,35
V	0,69	1,07	0,63	1,06	0,82	-	-	-	5,34	-	3,95
VI	0,92	1,27	0,68	1,09	0,90	-	-	-	3,21	-	4,14
VII	1,58	1,76	1,50	1,53	0,78	1,22	0,90	-	2,69	-	4,88
VIII	1,14	1,79	0,40	1,23	0,66	1,15	0,81	-	1,66	2,20	5,33
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	72	102	27	80	85	94	90	x	62	x	109
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	158	137	40	160	125	111	99	X	82	149	111

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSiR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafiori różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2005 VI	0,37	0,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,69	-	-	0,93	-	-
VIII	0,70	0,53	0,20	-	-	0,70	1,32	0,85	0,87	0,44	0,25
IX	0,65	0,42	0,20	0,21	-	0,75	1,45	1,02	1,00	0,49	0,24
X	0,60	0,39	0,21	0,20	0,66	-	1,44	0,99	-	0,45	0,24
XI	0,59	0,35	0,21	0,20	0,66	-	1,63	-	-	-	-
XII	0,60	0,35	0,21	0,22	0,67	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,52	0,37	0,20	0,22	0,70	0,71	1,46	0,95	0,93	0,46	0,24
2006 I	0,59	0,38	0,34	0,26	0,80	-	-	-	-	-	-
II	0,61	0,58	0,55	0,35	1,25	-	-	-	-	-	-
III	0,65	0,73	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,68	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,76	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,91	0,73	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,90	-	-	-	-	0,78	-	-	1,04	-	-
VIII	1,12	0,30	-	-	-	0,95	1,44	0,98	1,03	0,50	0,24
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	124	x	x	x	x	122	x	x	99	x	x
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	160	57	x	x	x	136	109	115	118	114	96

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2005 V	3,58	-	1,95	0,71	0,38	-	0,84	-	-	0,15	1,80	0,58	-
VI	3,63	1,83	1,52	0,46	2,00 ^a	-	0,90	-	1,00 ^a	0,20	1,00 ^a	0,95	0,32
VII	2,69	1,01	1,21	0,74	1,31 ^a	-	1,52	-	3,00	0,83	0,75 ^a	0,74	0,38
VIII	2,27	0,94	1,30	0,80	1,42 ^a	2,98	0,66	-	1,54	0,63	1,80	0,49	0,43
IX	2,27	0,89	1,01	0,47	0,90 ^a	2,23	0,51	1,58	1,12	0,41	1,45	0,43	0,53
X	2,89	2,00	0,73	0,41	0,60	2,26	0,49	1,73	0,92	0,30	1,14	0,41	0,55
XI	3,01	-	0,54	0,42	0,69	2,63	0,48	1,22	0,80	0,38	1,10	0,36	-
XII	-	-	0,53	0,46	0,65	-	0,50	1,19	0,79	0,30	1,25	0,35	-
2005 I-XII	2,91	1,33	1,11	0,45	0,47	2,53	0,60	1,11	1,09	0,30	1,18	0,46	0,35
2006 I	-	-	0,76	0,55	0,70	-	0,53	1,10	1,02	0,30	1,68	0,43	-
II	-	-	0,97	0,72	0,90	-	0,72	1,73	1,30	0,40	2,20	0,45	-
III	-	-	0,87	0,67	0,90	-	0,83	2,05	1,43	0,46	-	0,47	-
IV	-	-	0,86	0,61	-	-	0,88	2,00	1,93	0,49	-	0,48	-
V	5,50	-	1,42	0,59	-	-	0,94	2,50	3,00	0,56	-	0,60	-
VI	2,90	-	0,83	0,47	0,80	-	1,10	3,00	3,25	0,66	-	1,25	-
VII	2,98	0,95	0,92	0,36	0,80	-	1,40	-	-	1,11	-	0,63	-
VIII	2,01	0,80	1,53	0,40	0,70	3,08	1,00	-	3,25	0,91	1,40	0,57	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	67	84	166	111	88	x	71	x	x	82	x	90	x
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	89	85	118	50	x	103	152	x	211	144	78	116	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywne pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2005 III	2 855	1 383	30 392	4 779	1 401	3 567
IV	3 074	1 261	30 028	3 244	1 104	2 527
V	3 310	1 359	23 263	2 286	779	1 669
VI	2 414	1 021	18 417	3 737	849	1 329
VII	1 992	960	14 883	11 605	547	8 247
VIII	2 768	953	32 385	11 117	939	12 983
IX	5 428	955	61 437	14 504	1 039	7 988
X	1 875	1 200	57 315	7 735	1 274	5 850
XI	2 528	881	46 868	4 133	1 152	4 225
XII	2 206	1 238	32 719	4 375	1 362	3 744
2005 I-XII	33 595	13 215	413 560	76 538	14 430	57 777
2006 I	2 139	707	34 676	3 116	1 291	2 018
II	2 411	1 002	31 559	3 692	1 340	2 497
III	3 232	1 391	36 214	4 361	1 397	3 464
IV	3 292	1 111	25 062	3 526	1 215	2 075
V	2 232	1 017	20 071	3 061	1 072	1 837
VI	2 414	648	20 236	4 221	871	2 172
Wskaźnik zmian w %						
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>	100	63	110	113	103	163

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006					VI 2006 VI 2005 (%)
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	
Warzywa ogółem	54981	55614	39423	35745	30843	42264	40188	41015	31384	25839	463277	29854	32484	37303	30168	34221	24783	69
Cebula	14337	14003	13937	13329	7019	10948	9839	14954	14323	14226	158740	19254	18026	18248	13891	15136	8799	66
Kapusta	24049	26770	9362	4148	1708	1402	1759	3232	5899	3724	97036	2594	4365	6592	6174	6541	2024	49
Marchew	3860	5169	3708	1722	793	498	618	959	896	728	22014	644	1546	1852	1624	2277	1739	101
Ogórki	299	785	1621	2993	6543	10934	3587	2318	444	67	29806	66	104	57	263	799	1953	65
Pomidory	87	661	4720	7504	9132	12650	15125	10386	2756	179	63554	314	297	164	911	3163	5750	77
Kalafiory	23	11	79	2265	2268	1915	4135	3003	602	169	14552	153	106	149	116	147	1413	62
Przetwory ogółem	43942	42252	29871	29661	22060	24484	39722	40318	43226	38665	430657	38464	40046	48880	33124	29927	25330	85
Susze	1184	1355	981	1012	961	1292	1146	1465	1620	862	14093	1530	1472	1837	1441	1334	1117	110
Marynaty	2875	2613	1956	2043	1585	2202	3761	3547	3762	3089	31151	2181	2365	3509	2456	2884	1886	92
Konserwy	3046	2914	2352	2298	1746	1862	3969	3968	4087	3988	35245	2901	3459	3741	2758	2434	1683	73
-kapusta kwasz.	1372	872	1161	1166	593	649	736	1363	1064	1199	12170	751	931	1087	808	877	435	37
Mrożonki	34629	33503	22844	22661	16239	17089	28396	29484	31545	28567	327375	29679	30417	37009	23986	21256	18145	80
Pieczarki i ich przetwory	14643	13820	11829	9001	7901	8070	9310	12350	11848	11217	133923	12432	11377	13077	10689	10262	8021	89
Warzywa ogółem	9221	8911	12997	13097	14638	16699	14693	14418	8615	6563	131836	6473	6980	8276	6892	11261	11599	89
Cebula	1927	1914	1930	2009	1573	1987	2574	3483	3664	3223	29822	3446	3328	3472	2382	2782	2170	108
Kapusta	1993	2470	1070	683	325	156	222	414	667	462	9661	438	657	1062	882	976	394	58
Marchew	451	640	575	357	242	142	137	188	201	154	3458	133	216	301	243	348	316	89
Ogórki	359	694	1121	1329	2496	3376	1071	680	128	51	11508	33	42	44	174	486	848	64
Pomidory	76	1047	5560	5716	7615	8406	7605	6343	1590	93	44378	123	184	85	1051	3604	5470	96
Kalafiory	8	4	36	761	744	699	993	822	134	90	4335	91	60	88	64	107	448	59
Przetwory ogółem	20724	20575	14121	13876	10622	12930	20773	21174	22256	20067	212840	20743	21046	26400	18797	16831	14205	102
Susze	1837	2077	1435	1511	1496	1944	1972	2775	2657	1952	23092	2523	2090	3012	2290	1990	1739	115
Marynaty	2020	1821	1392	1346	1068	1542	2497	2511	2658	2059	21486	1618	1684	2536	1964	1966	1485	110
Konserwy	1640	1765	1241	1191	991	1234	2361	1790	2104	2094	19105	1655	2017	2393	1803	1523	1360	114
-kapusta kwasz.	419	279	291	298	156	250	245	376	380	424	3713	251	354	420	317	330	189	63
Mrożonki	13876	13627	8868	8610	5983	6813	12375	12443	13368	12326	133496	13176	13217	16330	10881	9844	7832	91
Pieczarki i ich przetwory	17672	16503	14995	11127	10304	10393	11500	15647	15645	15177	166481	16574	14803	17448	15738	16244	11406	103

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRiRW, MF, od I.I.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006						VI 2006 /I 2005 (%)
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI		
Warzywa ogółem	21649	22237	15987	19675	11415	4769	4604	5418	17111	23313	179112	22524	25185	32797	26368	20421	12948	66	
Cebula	735	745	571	3180	2891	1854	1684	1248	1721	2313	19094	1212	1770	2351	2030	3861	4847	152	
Kapusta	100	471	1298	204	53	2	0	1	49	77	2276	81	252	297	608	431	26	13	
Marchew	2721	2607	4310	5107	1853	225	192	214	324	1067	20373	2979	3754	4750	4028	5422	3130	61	
Ogórki	1120	1317	550	94	2	3	21	1526	3934	3112	16328	2844	2247	2397	2173	456	113	120	
Pomidory	853	848	2285	7556	3184	887	104	550	5019	9308	58210	7893	8970	10736	7266	4732	2805	37	
Papryka	2228	1843	1845	1955	2053	416	1038	570	2480	2815	20480	2309	2381	3614	2344	1851	968	50	
Czosnek	774	490	685	208	329	798	958	506	730	748	7727	455	664	450	703	339	402	193	
Przetwory ogółem	9900	10865	8019	10172	8338	7246	8950	9981	8752	8927	108525	8334	8283	12244	9345	6985	6885	66	
Mrożonki	2230	3172	1768	1556	1457	1618	1378	1435	1819	1793	20879	2178	2443	3550	2297	1738	1402	90	
Susze	932	930	992	1017	586	288	652	822	638	675	8873	834	678	975	1068	1051	820	81	
Marynaty	880	702	336	561	407	485	766	933	858	978	8375	761	692	732	623	469	561	100	
Konserwy	2395	2065	1632	2079	1878	1668	2322	2608	2497	2515	26622	1841	1887	2772	2379	1071	1189	57	
-kukurydza konserv.	1551	1246	520	420	1038	998	1352	1513	1333	290	12303	781	948	1566	1759	471	629	150	
Koncentrat pomid.	2572	3045	2436	4116	3235	2321	2828	3143	1869	2035	33766	1988	1580	3027	1981	1647	2224	54	
Warzywa ogółem	21922	17688	10268	9989	5261	2121	1749	2822	10320	16729	133089	17659	19382	24825	21566	14343	6525	65	
Cebula	180	183	45	84	79	103	116	187	170	172	1732	145	258	617	235	294	626	745	
Kapusta	50	254	289	35	12	0	0	0	7	11	670	14	54	120	251	180	9	26	
Marchew	564	533	1149	1648	536	87	47	48	88	263	5219	657	972	1368	1234	1670	928	56	
Ogórki	1117	718	402	36	1	1	7	687	2088	2601	13175	3502	2839	1419	1029	332	119	331	
Pomidory	10875	9590	2564	4939	2089	664	103	429	3598	7151	56550	6032	7232	10352	7984	5245	1997	40	
Papryka	3753	2438	2927	2178	1537	305	442	329	2030	3124	24807	2800	3085	4068	3595	3495	1457	67	
Czosnek	708	380	500	199	382	671	742	526	705	738	6554	656	795	628	1027	531	694	349	
Przetwory ogółem	7736	8321	6305	7754	6218	5837	6924	7851	7189	7147	84264	7000	6385	9642	7680	6011	5570	72	
Mrożonki	1520	2096	1311	1135	1169	1182	1008	1021	1300	1294	15325	1697	1600	2328	1557	1412	1008	89	
Susze	1287	1316	1303	1485	895	1092	1133	1291	994	901	1316	1116	9461	1519	1607	1337	1100	74	
Marynaty	513	457	249	356	278	344	507	661	599	730	5566	497	459	526	470	414	433	122	
Konserwy	2287	1982	1598	2018	1766	1522	2089	2462	2501	2453	24940	2020	1786	2746	2194	1258	1375	68	
-kukurydza konserv.	1159	893	330	252	740	715	984	1130	1026	223	8802	635	697	1229	1320	353	458	182	
Koncentrat pomid.	1451	1822	1297	2204	1638	1225	1564	1733	1086	1112	18500	1105	902	1669	1164	972	1200	54	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRiRW, MF, od 1.1.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafio­ry	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszo­na	Mrożona fasola
2005 IV	0,14	0,09	0,12	0,88	1,58	0,37	1,21	0,67	0,32	0,46
V	0,14	0,11	0,16	0,69	1,18	0,46	1,28	0,70	0,25	0,48
VI	0,15	0,16	0,21	0,44	0,76	0,34	1,25	0,65	0,26	0,47
VII	0,22	0,19	0,30	0,38	0,83	0,33	1,36	0,67	0,26	0,47
VIII	0,18	0,18	0,29	0,31	0,66	0,37	1,33	0,71	0,38	0,47
IX	0,26	0,13	0,22	0,30	0,50	0,24	1,29	0,61	0,33	0,48
X	0,23	0,13	0,20	0,29	0,61	0,27	1,30	0,66	0,28	0,47
XI	0,26	0,11	0,22	0,29	0,58	0,22	1,37	0,68	0,36	0,48
XII	0,23	0,12	0,21	0,75	0,52	0,53	1,48	0,65	0,35	0,46
2005 I-XII	0,19	0,10	0,16	0,39	0,70	0,30	1,29	0,67	0,31	0,46
2006 I	0,18	0,17	0,21	0,50	0,39	0,59	1,49	0,69	0,33	0,47
II	0,18	0,15	0,14	0,41	0,62	0,56	1,45	0,67	0,38	0,46
III	0,19	0,16	0,16	0,77	0,52	0,59	1,45	0,66	0,39	0,46
IV	0,17	0,14	0,15	0,66	1,15	0,55	1,39	0,90	0,39	0,48
V	0,18	0,15	0,15	0,61	1,14	0,72	1,44	0,62	0,38	0,48
VI	0,25	0,19	0,18	0,43	0,95	0,32	1,39	0,92	0,43	0,46
Wskaźnik zmian w %										
<u>VI 2006</u> V 2006	139	127	120	70	83	44	96	148	113	96
<u>VI 2006</u> VI 2006	167	119	86	98	125	94	111	142	165	98

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafio­ry gruntowe	
2005 VI	0,41	1,10 ^a	1,67	0,74	2,65	-	2,65	3,76	1,49	
VII	0,69	1,17 ^a	1,13	0,62	1,22	-	1,22	3,11	2,05	
VIII	0,92	2,02 ^a	0,96	0,61	1,07	1,43	1,53	2,03	2,00	
IX	0,74	1,51 ^a	0,75	0,57	1,29	0,63	1,49	1,65	1,52	
X	0,99	0,83	1,10	0,93	5,13	1,50	3,81	3,75	2,94	
XI	0,56	0,50	0,64	0,59	-	-	3,72	2,79	-	
XII	0,53	0,51	0,68	0,59	-	-	7,77	3,74	-	
2005 I-XII	0,53	0,47	0,89	0,59	2,27	1,19	4,52	4,94	1,86	
2006 I	0,57	0,61	0,85	0,64	-	-	9,45	5,40	-	
II	0,65	0,78	1,03	0,79	-	-	10,81	7,98	-	
III	0,74	0,81	1,07	0,78	-	-	4,86	11,83	-	
IV	0,67	0,75	1,08	0,76	-	-	3,53	6,99	-	
V	0,69	0,69	1,20	0,81	-	-	2,28	5,74	-	
VI	0,88	0,71	1,25	1,17	1,86	-	1,31	3,28	2,23	
VII	1,13	1,09	1,41	0,94	1,20	-	0,79	2,88	1,59	
VIII	1,21	1,37	1,27	0,78	1,16	1,19	1,34	2,07	2,99	
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2006</u> VII 2006	107	126	90	83	97	x	170	72	188	
<u>VIII 2006</u> VIII 2005	132	x	132	128	108	83	88	102	150	

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2005 VI	3,06	8,10	2,79	2,81	2,55	5,82	2,36
VII	3,06	8,34	2,71	2,75	2,52	5,82	2,34
VIII	3,01	8,23	2,70	2,84	2,59	5,82	2,32
IX	3,02	7,89	2,75	2,83	2,57	5,77	2,32
X	2,97	7,88	2,84	2,84	2,67	5,93	2,47
XI	2,96	7,85	2,86	2,85	2,70	5,98	2,54
XII	2,93	7,92	2,89	2,84	2,72	5,15	2,50
2005 I-XII	3,01	8,10	2,74	2,83	2,61	5,77	2,32
2006 I	2,84	7,67	2,89	2,86	2,67	5,25	2,36
II	2,79	7,49	2,92	2,87	2,75	5,31	2,35
III	2,81	7,48	2,93	2,90	2,77	5,57	2,29
IV	2,74	7,28	2,93	2,89	2,82	5,79	2,29
V	2,74	7,17	2,90	2,85	2,79	5,91	2,40
VI	2,77	7,17	2,91	2,89	2,78	5,93	2,49
VII	2,74	7,21	2,92	2,90	2,75	5,94	2,50
Wskaźnik zmian w %							
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	99	101	100	100	99	100	100
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	90	86	108	105	109	102	107

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafiory	Pieczarki
2005 V	1,00	0,88	1,53	1,11	2,98	4,41	12,31	-	-	5,09	5,72
VI	1,31	1,28	2,63	1,59	3,92	4,33	11,70	-	3,67	2,61	5,71
VII	1,84	2,37 ^a	2,65	1,89	4,80	1,37 ^a	7,30	4,17	2,13	2,92	6,11
VIII	1,74	2,86 ^a	1,89	1,45	4,51	3,87	4,98	2,94	1,72	2,94	6,73
IX	1,51	1,05	1,49	1,22	3,53	3,57	3,66	2,14	1,77	2,45	6,36
X	1,28	0,91	1,34	1,15	2,99	3,31	3,43	2,43	2,89	2,29	5,99
XI	1,21	0,87	1,31	1,14	2,82	3,18	5,01	-	-	3,38	5,87
XII	1,20	0,88	1,34	1,13	2,80	3,34	7,22	-	-	4,00	6,09
2005 I-XII	1,26	0,83	1,57	1,23	3,22	3,67	9,42	2,92	2,44	4,29	6,00
2006 I	1,21	0,95	1,42	1,18	2,89	3,87	8,90	-	-	5,86	6,06
II	1,26	1,13	1,62	1,29	3,26	4,72	9,61	-	-	6,67	5,98
III	1,28	1,22	1,72	1,36	3,41	5,73	10,04	-	-	6,52	5,89
IV	1,31	1,28	1,87	1,41	3,84	6,95	10,23	-	-	6,27	5,98
V	1,39	1,32	2,08	1,48	4,75	7,47	13,13	-	-	5,17	5,73
VI	1,81	1,33	2,36	1,76	5,98	6,66	11,80	-	3,06	3,37	5,75
VII	2,49	1,68 ^a	2,49	2,07	7,37	1,48 ^a	9,77	-	2,02	2,21	6,27
Wskaźnik zmian w %											
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	138	x	106	118	123	x	83	x	66	66	109
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	135	71	94	110	154	108	134	x	95	76	103

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Ketchup	Sok pomidorowy	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2005 V	4,38	15,00	6,14	5,06	6,70	5,30	8,50	3,57	5,23	7,77	3,74
VI	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,28	8,50	3,56	5,25	7,83	3,73
VII	4,39	15,14	6,10	5,06	6,70	5,30	8,55	3,57	5,25	7,86	3,74
VIII	4,41	15,29	6,12	5,06	6,72	5,30	8,55	3,57	5,28	7,94	3,74
IX	4,41	15,14	6,12	5,04	6,70	5,30	8,60	3,56	5,30	7,94	3,74
X	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,30	8,55	3,56	5,30	7,91	3,73
XI	4,36	15,29	6,10	5,06	6,68	5,30	8,60	3,56	5,25	7,86	3,76
XII	4,32	15,29	6,10	5,08	7,00	5,30	8,56	3,54	5,18	7,69	3,76
2005 I-XII	5,18	15,05	6,14	5,07	6,80	5,31	8,51	3,56	5,24	7,82	3,74
2006 I	4,30	15,57	6,16	5,16	6,72	5,36	8,60	3,53	5,25	7,80	3,79
II	4,32	15,57	6,18	5,32	6,74	5,40	8,60	3,79	5,23	7,86	3,80
III	4,29	15,57	6,16	5,42	6,72	5,44	8,65	3,52	5,28	7,89	3,82
IV	4,23	15,57	6,22	5,54	6,68	5,44	8,70	3,52	5,18	7,74	3,82
V	4,22	15,57	6,24	5,60	6,68	5,48	8,70	3,52	5,23	7,86	3,82
VI	4,21	15,43	6,26	5,62	6,68	5,46	8,70	3,54	5,28	7,94	3,82
VII	4,24	15,43	6,22	5,66	6,68	5,46	8,70	3,54	5,33	7,94	3,91
Wskaźnik zmian w %											
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	101	100	99	101	100	100	100	100	101	100	102
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	97	102	102	112	100	103	102	99	102	101	105

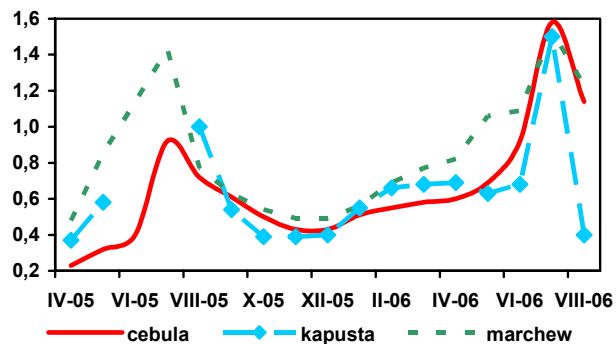
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

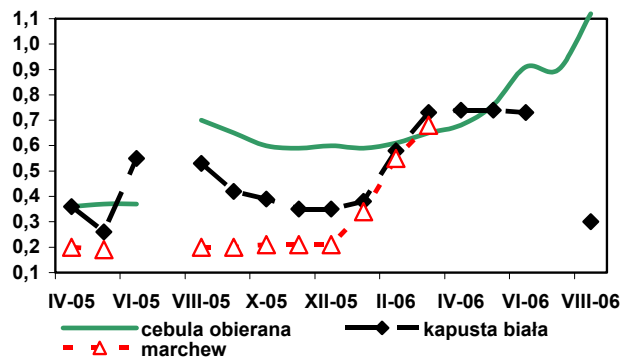
Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2005 VI	41	56	62	25	-	-	36	-	-	67	101	53	73
VII	44	55	60	26	-	-	49	-	-	73	118	-	89
VIII	43	43	59	25	43	54	62	-	-	67	94	56	84
IX	46	63	56	24	45	49	65	36	-	63	78	65	95
X	55	72	28	25	-	-	55	35	67	61	71	70	79
XI	52	73	27	25	-	-	53	33	66	61	60	71	70
XII	48	75	35	27	-	-	57	30	61	56	40	65	55
2006 I	46	74	37	28	-	-	57	35	60	56	39	66	83
II	48	68	42	25	-	-	58	37	62	54	44	63	107
III	46	65	44	25	-	-	50	36	59	51	54	66	117
IV	-	59	58	26	-	-	37	38	58	51	54	70	116
V	44	58	65	25	-	-	35	-	-	52	97	95	110
VI	46	61	66	28	-	-	46	-	-	72	107	97	119
VII	45	64	63	29	44	55	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

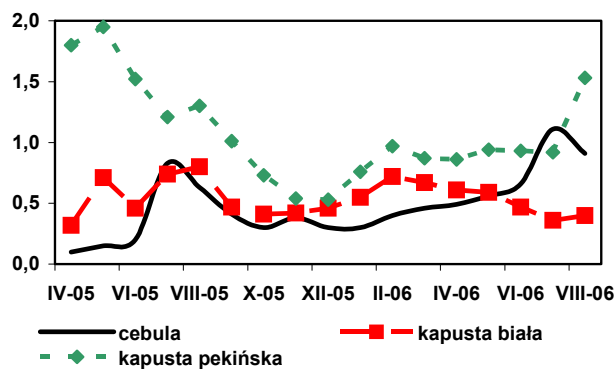
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

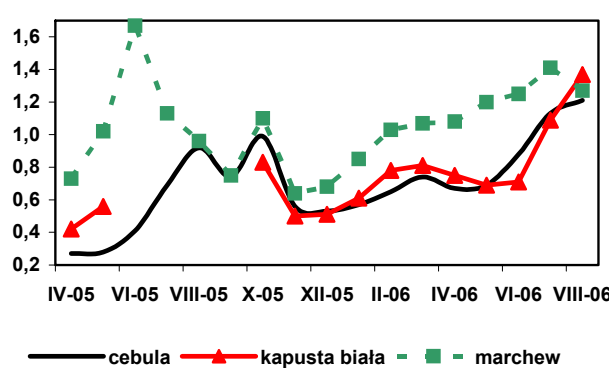
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

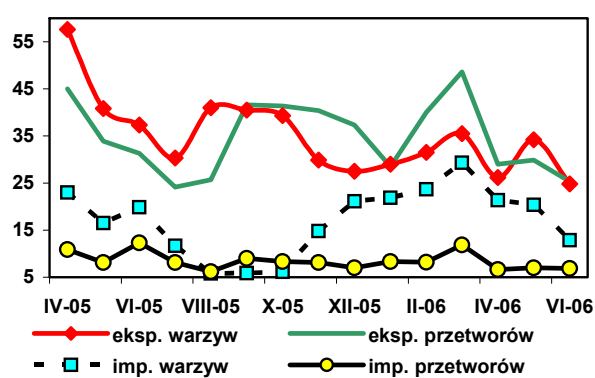
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

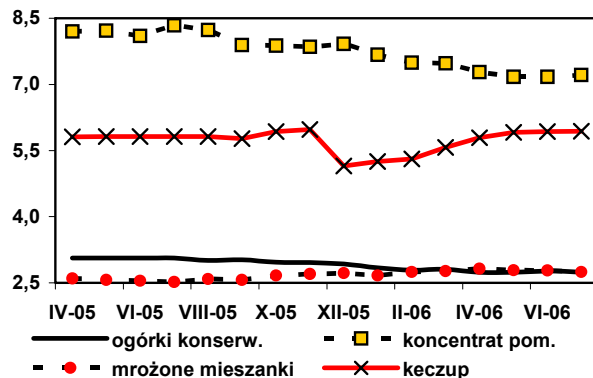
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

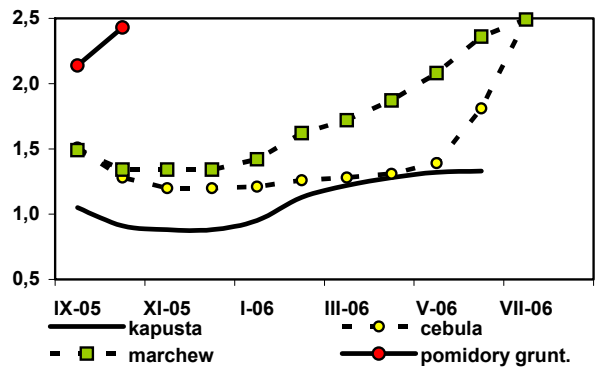
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

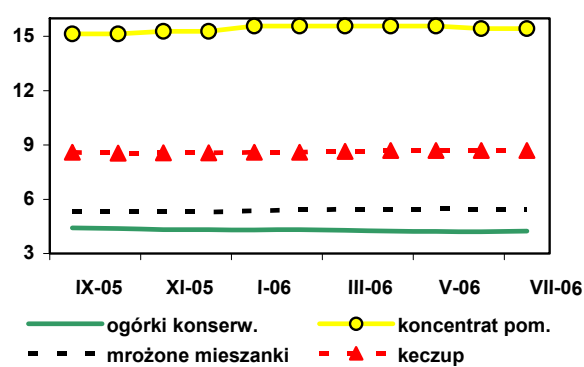
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W czerwcu 2006 r. obniżyła się w porównaniu z czerwcem roku poprzedniego produkcja zagęszczonych soków owocowych, soków pitnych i dżemów. Wyższa była produkcja owoców mrożonych i kompotów. W I połowie 2006 r. w porównaniu z I połową 2005 r. produkcja soków zagęszczonych spadła o 45%, soków pitnych o 6% i dżemów o 25%. Produkcja mrożonek owocowych zwiększyła się o 2,6%, a kompotów aż 5-cioкратно do 5,7 tys. ton.

W czerwcu 2006 r. w stosunku do czerwca 2005 r. rozmiary eksportu owoców świeżych obniżyły się o 42%, w tym: jabłek o 62% i truskawek o 11%. Eksport przetworów owocowych zmniejszył się o 13%, a decydujący był tu spadek aż o 29% zagęszczonego soku jabłkowego. W wyniku wyższych cen wpływy z eksportu przetworów przekraczały notowane w czerwcu ubr. aż o 28%, a wartość eksportu owoców świeżych obniżyła się mniej niż rozmiary sprzedaży. W czerwcu 2006 r. wyższe niż w czerwcu roku poprzedniego były jedynie rozmiary importu bananów, winogron i jabłek. W wyniku wzrostu cen większości importowanych produktów, łączna wartość przywozu owoców i ich przetworów wzrosła o 12% do 55,4 mln EUR. W I półroczu 2006 r. rozmiary eksportu owoców świeżych obniżyły się w porównaniu z I połową 2005 r. o 32%, a przetworów owocowych o 3%. Wyższy był jedynie wolumen eksportu puszkowanych truskawek oraz dżemów. Wpływy z eksportu zwiększyły się o 10% do 399,2 mln EUR, a decydujący był tu wzrost wartości eksportu zagęszczonego soku jabłkowego, dżemów i mrożonek. W okresach tych wzrosła wartość importu wszystkich owoców i ich przetworów, a najbardziej zwiększyła się wartość przywozu winogron, jabłek, owoców mrożonych, suszonych i soków zagęszczonych (przede wszystkim soku pomarańczowego). W miesiącach I-VI 2006 r. łączny import owoców i ich przetworów zwiększył się o 14% do 426 mln EUR, a ujemne saldo obrotów całą tą grupą towarową zwiększyło się z 9,1 do 26,8 mln EUR.

W pierwszym półroczu 2006 roku ceny detaliczne owoców pochodzących z produkcji krajowej były wyższe niż w I połowie 2005 r. o 22,9%, a owoce południowe były tańsze o 5,0% (w tym banany o 4,7%). Przetwory owocowe potaniały średnio o 1,8%. Przeciętne ceny owoców zwiększyły się bardziej niż średnie ceny całej żywności. W okresie I-VI 2006 r. zwiększyły się w porównaniu z I połową 2005 r. ceny zbytu soków produ-

kowanych z czarnej porzeczki, a także dżemów truskawkowych. Niższe były ceny zbytu dżemów wytwarzanych z czarnych porzeczek i śliwek oraz soku jabłkowego i pomarańczowego. W wyniku niższej podaży ceny detaliczne wszystkich owoców pochodzących z produkcji krajowej były w lipcu 2006 r. wyższe niż w lipcu 2005 r. Spośród owoców południowych droższe były tylko mandarynki, a spośród przetworów – sok pomarańczowy, jabłkowy i dżemy. W lipcu wyższe niż w lipcu 2005 r. były ceny zbytu soku z czarnej porzeczki oraz dżemu śliwkowego.

W sierpniu wyższe w porównaniu z sierpniem 2005 r. były ceny skupu i ceny hurtowe niemal wszystkich owoców – zarówno przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej jak i do przetwórstwa. Spośród owoców deserowych najbardziej podrożały w hurcie jabłka (o 40%), truskawki (o 28%) i gruszki o 21%. Ceny oferowane za jabłka przez firmy eksportujące były wyższe o 66%. Niższe niż w sierpniu 2005 r. były tylko ceny wiśni. Zarówno wiśnie deserowe jak i kierowane do przetwórstwa potaniały o ponad 50 % w następstwie bardzo dużych zbiorów tych owoców w bieżącym roku. W sierpniu tańsze w hurcie były także banany i cytryny, a droższe mandarynki, pomarańcze i winogrona.

W sierpniu w porównaniu do lipca zmniejszyły się ceny hurtowe niemal wszystkich owoców południowych (poza pomarańczami), a także jabłek, wiśni i śliwek, a wzrosły ceny truskawek i czereśni. Zakłady przetwórcze oferowały niższe ceny za jabłka przemysłowe, porzeczki czarne i wiśnie do mrożenia, a wyższe za porzeczki czerwone, maliny i wiśnie do tłoczenia. Tańsze też były owoce skupowane przez firmy eksportujące. W sierpniu ceny hurtowe jabłek w Polsce stanowiły 56% cen w Niemczech. Truskawki były w Polsce tańsze o 62%, a banany o 42%.

¹ W firmach zatrudniających ponad 50 osób.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2005 VI	1,13	1,19	-	-	-	-	-
VII	1,36	1,64	0,84	2,44	3,88	2,74	2,37
VIII	1,19	-	1,00	2,44	4,77	2,50	1,82
IX	1,06	-	-	-	-	1,77	1,66
X	1,05	-	-	-	-	-	2,79
XI	1,00	-	-	-	-	-	-
XII	0,98	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	1,03	1,47^a	0,84^a	2,44^a	4,33	2,34	2,03^a
2006 I	1,01	-	-	-	-	-	-
II	1,15	-	-	-	-	-	-
III	1,17	-	-	-	-	-	-
IV	1,27	-	-	-	-	-	-
V	1,71	-	-	-	-	-	-
VI	1,97	1,74	-	-	-	-	-
VII	2,54	-	1,32	2,43	1,99	4,38	-
VIII	1,66	-	1,50	2,06	2,85	2,57	2,05
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	65	x	114	85	143	59	x
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	139	x	150	84	60	103	113

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2005 VI	0,26	0,89	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,27	1,27	0,79	0,61	1,82	-	1,99	1,29	-
VIII	0,26	-	0,70	0,65	2,08	0,58	2,77	2,11	0,81
IX	0,36	-	-	-	2,31	0,82	-	-	1,03
X	0,43	-	-	-	1,75	-	-	-	1,00
XI	0,50	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,59	-	-	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,33	1,13^a	0,76^a	0,62^a	1,84^a	0,62^a	2,03^a	1,84^a	0,92^a
2006 I	0,46	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,35	1,71	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,31	2,22	0,55	0,61	2,02	-	1,37	0,70	-
VIII	0,27	-	1,18	0,75	2,20	0,63	1,31	0,99	0,51
Wskaźniki zmian cen (%)									
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	87	x	215	80	110	x	96	141	x
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	104	x	169	112	106	109	47	47	63

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka Konferencja	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2005 VI ^a	0,96	1,27	1,50	0,86	0,85	0,85	0,86	-	-	1,73	3,52	-	-
VII ^a	0,71	0,88	1,50	0,65	0,71	0,68	0,68	-	-	2,57	3,14	3,78	-
VIII ^a	0,73	-	-	0,61	0,69	0,66	0,65	-	-	-	-	4,60	1,74
IX	0,76	0,88	-	-	-	-	0,74	-	1,50	-	-	4,08	1,37
X	0,77	0,98	-	0,71	0,75	0,85	0,77	1,50	1,57	-	-	-	2,53
XI	0,81	0,99	1,10	0,75	0,76	0,84	0,78	1,50	1,69	-	-	-	-
XII	0,78	1,00	1,00	0,74	0,74	0,81	0,75	-	1,78	-	-	-	-
2005 I-XII	0,82	1,16	1,38	0,77	0,77	0,80	0,76	1,50	1,55	2,15	3,33	4,15	1,88
2006 I	0,82	0,98	1,0	0,84	0,75	0,81	0,78	-	1,47	-	-	-	-
II	0,98	1,15	1,00	1,11	1,00	1,03	1,01	-	-	-	-	-	-
III	1,01	1,50 ^a	1,51	0,95	1,01	1,04	1,02	-	-	-	-	-	-
IV	1,08	1,70 ^a	1,53 ^a	1,05	1,03	1,06	1,11	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,47	1,90	2,11	1,58	1,61	1,60	1,29	-	-	-	-	-	-
VI ^a	2,05	2,21	-	2,05	2,25	2,16	2,11	-	-	3,98	3,13	-	-
VII ^a	2,07	2,20	-	2,38	2,20	2,20	2,20	-	-	3,78	3,46	5,33	-
VIII ^a	1,21	2,20	-	2,20	2,20	2,20	2,20	2,31	-	-	3,17	4,22	1,42
Wskaźniki zmian cen (%)													
VIII 2006 VII 2006	58	100	x	92	100	100	100	x	x	x	92	79	x
VIII 2006 VIII 2005	166	x	x	361	319	333	338	x	x	x		92	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2005 V	12 681	17 671	19 416	1 840	10 827	6 817	73
VI	11 868	15 600	14 098	9 560	39 592	6 740	187
VII	12 472	15 285	9 419	11 898	82 022	7 233	1 814
VIII	11 014	13 959	15 051	15 734	38 530	5 992	574
IX	22 677	13 709	14 394	37 202	26 368	4 965	624
X	29 257	15 327	10 085	56 791	15 764	5 868	183
XI	11 642	14 733	18 169	27 128	12 342	5 592	971
XII	10 843	18 429	13 814	6 362	11 150	5 615	854
2005 I-XII	163 582	192 602	178 496	182 823	285 161	74 376	6 210
2006 I	6 986	12 624	19 880	1 922	10 419	6 475	940
II	6 541	10 201	20 920	2 368	9 279	4 372	932
III	7 383	12 295	26 652	2 548	11 368	4 976	1 007
IV	8 325	11 491	22 920	1 946	9 726	4 362	821
V	8 221	11 632	24 640	1 088	8 832	4 073	951
VI	8 943	10 571	19 138	5 250	51 958	5 205	1 013
Wskaźniki zmian (%)							
VI 2006 V 2006	109	91	78	483	588	128	107
VI 2006 VI 2005	75	68	136	55	131	77	542

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006						VI 2006 VI 2005 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
Owoce świeże	73 652	64 482	54 652	54 607	26 215	27 574	21 744	21 241	37 055	632 867	49 140	68 066	69 077	40 810	41 448	31 937	58		
Jabłka	64 842	53 003	30 261	10 426	3 856	5 194	7 729	10 922	24 077	426 280	43 048	62 978	60 438	35 292	34 200	11 406	38		
Gruszki	48	57	21	108	120	867	1 046	533	227	6 428	147	152	127	96	103	17	85		
Truskawki	1	82	16 109	4 587	686	444	238	83	83	22 315	124	43	86	370	204	14345	89		
Śliwki	1			71	2 499	4 830	1 189			8 602						10	2097		
Maliny			1	9 956	2 432	1 604	1 591	102	41	16 056	182	39	178	195	163	166	26205		
Wiśnie			52	1 119	278	188	51	41		1 734				2					
Przetwory owocowe	58 909	59 166	57 141	67 633	57 817	61 297	73 776	68 134	48 982	688 712	51 187	46 652	56 974	48 219	48 313	49 840	87		
Zagęszczony sok jabłkowy	18 271	16 279	18 512	15 452	16 386	23 254	36 941	32 185	18 573	234 819	15 501	11 001	13 353	11 991	11 178	13 190	71		
Truskawki w puszkach	413	385	352	565	550	594	952	572	414	5 817	400	639	725	720	732	786	224		
Wiśnie w puszkach	659	987	617	690	544	546	450	483	366	7 769	465	560	789	549	441	208	34		
Dżemy	1 794	1 795	1 518	1 989	1 906	1 981	1 633	1 600	1 325	20 203	1 849	1 845	2 693	2 374	2 359	1 804	119		
Mrożonki	26 778	25 327	22 296	30 494	25 022	21 477	20 606	18 526	15 372	268 410	20 716	19 538	23 400	19 367	19 355	19 155	86		
Owoce świeże	20 390	22 543	22 155	27 929	16 993	15 426	9 861	9 282	11 865	226 769	12 800	17 414	20 259	12 190	13 589	16 565	75		
Jabłka	14 179	11 827	7 293	2 333	870	1 021	1 746	2 939	4 991	91 250	9 836	14 783	14 959	9 451	9 754	3 450	47		
Gruszki	21	19	17	73	46	325	395	218	102	2 790	61	69	40	68	63	13	77		
Truskawki	1	166	8 411	2 264	982	443	149	50	48	12 516	73	25	25	276	304	9984	119		
Śliwki				37	953	1 958	544	1		3 500		2				5	1142		
Maliny			2	5 718	1 563	1 301	1 041	151	61	10 249	245	49	224	267	162	138	7955		
Wiśnie			42	864	202	128	55	51		1 343				7					
Przetwory owocowe	44 154	41 124	42 092	60 057	54 790	59 469	74 779	69 615	48 356	595 795	49 511	45 701	55 669	53 674	47 788	54 003	128		
Zagęszczony sok jabłkowy	12 122	10 314	11 993	10 105	11 560	21 378	40 600	35 102	19 183	197 560	15 990	10 975	13 910	18 264	11 697	14 490	121		
Truskawki w puszkach	536	476	417	641	623	687	600	697	504	6 427	486	713	840	808	855	823	198		
Wiśnie w puszkach	699	913	573	692	573	616	538	615	476	7 989	610	667	886	617	530	252	44		
Dżemy	1 964	1 942	1 686	2 341	2 096	2 299	1 984	1 968	1 434	22 909	1 996	2 224	3 428	3 079	2 935	2 386	142		
Mrożonki	19 112	17 154	14 668	23 771	22 671	20 268	19 472	17 051	13 766	213 291	18 853	17 083	21 160	17 659	17 933	17 704	121		

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRIRW i MF, od 01.01.2006 Centrum Analityczne Administracji Centralnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006						VI 2006 VI 2005 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
Owoce świeże	63 995	62 981	55 350	106 883	112 213	96 156	91 177	81 802	111 466	1043 109	85 610	75 877	84 820	65 908	65 590	52 330	95		
Banany	26 046	22 729	12 555	17 160	16 828	17 905	19 466	17 789	20 314	240 349	19 088	17 258	22 284	16 667	20 932	15 370	122		
Owoce cytrusowe	19 644	18 039	8 728	9 864	8 759	11 194	29 631	40 883	71 978	368 806	55 064	45 864	42 908	31 301	17 460	8 756	100		
Brzoskwinie i nekt.	7	976	7 417	25 296	25 220	17 722	2 025	217	27	78 976	62	50	53	23	2 250	5 181	70		
Winogrona	6 482	6 002	1 866	5 489	23 775	25 535	19 780	8 237	5 659	114 033	2 904	3 582	5 437	7 047	7 994	3 965	212		
Arbuzy	692	5 277	17 507	37 362	26 913	10 786	235	148	162	99 756	146	195	522	823	6 369	11 437	65		
Jabłka	1 219	1 333	904	1 329	841	3 804	11 594	3 318	303	25 316	183	752	884	1 084	2 474	2 214	245		
Przetwory razem	19 747	20 772	21 085	23 685	25 216	24 406	25 608	27 445	26 688	263 209	19 390	16 273	25 114	20 833	21 274	13 794	65		
Soki zagęszczone	9 987	11 822	11 481	11 777	13 795	13 663	13 184	11 902	13 508	132 177	9 573	7 142	7 754	8 537	9 529	5 780	50		
-sok pomarańczowy	5 204	6 443	5 488	5 376	5 309	5 383	5 885	5 759	6 386	64 739	5 003	3 389	4 013	4 210	4 079	3 198	58		
Mrożonki	800	1 177	1 188	5 228	3 611	2 994	2 589	1 535	1 688	23 409	1 421	1 239	2 964	1 411	2 012	705	59		
Susze	704	368	726	911	829	823	1 358	1 834	1 332	11 132	1 171	998	814	371	673	598	82		
Dżemy	434	539	655	592	586	659	549	762	424	5 940	258	410	546	414	510	607	93		
Przetwory puszkow. -ananasy	7 735	6 831	6 996	5 155	6 326	6 140	7 746	11 288	9 545	89 236	6 828	6 334	12 808	10 012	8 447	6 061	87		
-brzoskwinie	1 662	1 625	1 565	1 484	1 543	1 305	2 026	2 741	2 084	21 697	1 015	1 794	3 540	2 209	1 506	1 509	96		
Owoce świeże	46 593	43 504	32 114	48 930	53 463	53 983	54 442	58 787	74 493	620 803	53 357	50 055	58 421	48 546	50 747	39 513	123		
Banany	15 655	11 512	8 038	6 527	7 952	8 287	10 186	10 910	11 292	125 315	11 120	11 413	13 946	11 533	13 395	10 184	127		
Owoce cytrusowe	10 876	10 062	5 276	5 745	4 986	6 324	13 393	22 682	38 833	194 592	28 711	23 927	21 777	14 880	8 197	4 797	91		
Brzoskwinie i nekt.	12	981	5 245	13 873	13 520	9 324	1 092	107	11	44 241	45	76	99	38	2 006	5 109	97		
Winogrona	8 680	7 263	2 016	5 525	15 142	16 631	16 331	8 842	6 258	100 861	3 908	4 365	6 846	8 911	10 127	4 277	212		
Arbuzy	409	2 605	4 062	6 111	2 685	758	106	84	66	17 197	79	120	322	601	2 880	3 593	88		
Jabłka	882	903	559	602	316	723	1 252	783	126	6 607	108	325	455	704	1 847	1 524	273		
Przetwory razem	17 648	17 549	17 314	25 404	24 427	25 716	26 490	29 270	25 824	253 632	20 612	18 292	28 698	20 758	21 189	15 839	91		
Soki zagęszczone	7 200	8 320	8 115	9 401	10 619	10 884	11 247	11 564	12 117	105 629	9 793	7 629	9 051	9 022	9 084	7 116	88		
-sok pomarańczowy	4 201	4 960	4 193	4 799	4 327	4 427	5 063	5 522	6 112	54 236	5 724	4 128	5 224	5 461	5 217	4 269	102		
Mrożonki	829	1 080	842	8 714	5 807	3 730	2 469	1 873	1 763	29 673	1 281	1 202	2 954	1 587	1 358	635	75		
Susze	992	621	862	975	1 115	1 191	2 235	2 929	2 409	16 682	2 237	1 873	1 623	701	1 272	877	102		
Dżemy	569	808	841	623	613	652	884	1 228	712	8 200	396	677	700	584	524	665	79		
Przetwory puszkow. -ananasy	7 888	6 654	6 525	5 622	6 122	9 091	9 452	11 439	8 571	91 589	6 792	6 772	14 106	8 711	8 761	6 444	99		
-brzoskwinie	925	898	876	861	974	776	1 158	1 642	1 241	12 553	624	1 018	1 976	1 204	862	776	89		
	914	1 146	1 127	757	1 071	1 024	1 321	2 520	1 877	15 736	1 232	1 439	2 549	1 827	1 568	741	66		

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF, od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jablkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2005 IV	0,22	0,44	1,22	-	1,10	0,65	0,65	0,65	0,75	1,30	1,06
V	0,22	0,33	2,02	0,30	-	-	0,60	0,65	0,74	1,24	0,93
VI	0,24	0,81	0,52	0,69	2,74	0,81	0,59	0,61	0,72	1,18	0,93
VII	0,22	0,67	0,49	0,28	0,57	0,77	0,67	0,81	0,77	1,14	1,00
VIII	0,23	0,38	1,43	0,26	0,64	0,73	0,67	0,96	0,83	1,13	1,05
IX	0,20	0,37	1,00	0,68	0,81	0,68	0,67	0,99	1,01	1,16	1,13
X	0,23	0,38	0,63	0,54	0,65	1,07	0,71	1,01	1,16	0,63	1,19
XI	0,27	0,41	0,59	0,60	1,48	1,25	0,70	1,09	1,18	1,22	1,27
XII	0,21	0,45	0,58	0,86	1,49	-	0,68	0,99	1,16	1,22	1,30
2005 I-XII	0,21	0,43	0,56	0,29	0,64	0,77	0,66	0,80	0,94	1,10	1,03
2006 I	0,23	0,42	0,59	0,56	1,35	-	0,68	1,07	1,22	1,21	1,31
II	0,23	0,45	0,60	0,43	1,27	-	0,68	1,01	1,21	1,11	1,19
III	0,25	0,31	0,29	0,49	1,26	-	0,69	1,02	1,26	1,16	1,12
IV	0,27	0,70	0,75	0,46	1,37	3,50	0,72	1,08	1,93	1,12	1,12
V	0,29	0,61	1,49	0,26	0,99	-	0,84	1,05	1,26	1,17	1,20
VI	0,30	0,74	0,70	0,24	0,83	-	0,88	1,11	1,27	1,05	1,21
Wskaźniki zmian cen (%)											
$\frac{VI\ 2006}{V\ 2006}$	103	121	47	92	84	-	105	106	101	90	101
$\frac{VI\ 2006}{VI\ 2005}$	125	91	135	35	30	-	149	182	176	89	130

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF, od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2005 VI	1,33	1,43	1,32	1,41	1,32	2,98	3,44	-	3,69	-	4,94	4,02	4,08	3,53	6,53
VII	1,31	1,40	1,31	1,40	1,31	1,83	4,50	-	3,84	4,03	3,53	3,81	4,67	3,59	8,13
VIII	1,37	-	-	-	-	2,24	4,75	4,10	6,00	2,10	3,90	3,64	5,15	3,51	4,84
IX	1,33	1,34	-	1,31	1,49	2,60	5,42	-	-	2,24	4,17	3,53	6,13	3,66	3,89
X	1,39	1,35	1,36	1,32	1,52	3,02	7,28	-	-	4,04	4,12	3,84	4,98	3,60	4,52
XI	1,36	1,33	1,37	1,33	1,53	2,87	-	-	-	-	3,99	3,80	4,28	3,84	6,00
XII	1,30	1,25	1,23	1,17	1,26	2,80	-	-	-	-	3,92	3,46	3,97	3,83	6,52
2005 I-XII	1,30	1,32	1,28	1,20	1,28	2,70	5,08	4,10	4,51	3,10	4,07	3,65	4,43	3,56	7,08
2006 I	1,34	1,28	1,28	1,26	1,30	2,84	-	-	-	-	3,75	3,14	3,93	3,69	11,15
II	1,54	1,10	1,26	1,10	1,52	3,12	-	-	-	-	3,93	3,08	4,01	3,60	10,90
III	1,54	1,11	1,23	1,34	1,50	3,06	-	-	-	-	3,83	2,999	4,01	3,58	8,98
IV	1,75	1,67	1,76	1,98	1,82	3,97	-	-	-	-	3,95	2,66	3,85	3,28	8,59
V	2,22	1,26	2,50	2,01	2,93	4,02	16,46 ^a	-	-	-	4,11	2,88	4,16	3,43	9,44
VI	2,42	2,18	2,30	2,23	2,70	4,55	2,50	-	-	-	3,67	3,04	5,34	3,26	8,58
VII	2,37	-	-	-	-	4,47	4,24	3,42	4,02	3,19	3,00	3,05	5,52	3,61	8,22
VIII	1,92	-	-	-	-	-	6,10	2,02	7,06	2,17	2,85	3,02	5,42	3,66	5,54
Wskaźniki zmian cen (%)															
$\frac{VIII\ 2006}{VII\ 2006}$	81	-	-	-	-	-	143	59	176	68	95	99	98	101	67
$\frac{VIII\ 2006}{VIII\ 2005}$	140	-	-	-	-	-	128	49	118	103	73	83	105	104	114

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok Pomarańczowy
2005 IV	7,80	8,07	7,97	2,48	1,63	1,85
V	7,80	8,13	8,00	2,48	1,63	1,85
VI	7,87	7,13	8,03	2,60	1,60	1,84
VII	7,90	6,97	8,07	2,58	1,60	1,83
VIII	7,90	6,97	8,20	2,61	1,60	1,81
IX	8,60	7,30	8,50	2,61	1,58	1,82
X	8,63	7,77	8,60	2,99	1,63	1,83
XI	8,63	7,50	8,27	2,96	1,63	1,83
XII	8,57	7,47	7,67	2,87	1,64	1,90
2005 I-XII	8,07	7,62	8,08	2,65	1,61	1,84
2006 I	7,30	7,57	6,40	2,89	1,47	1,86
II	7,40	7,47	6,37	2,79	1,29	1,64
III	7,30	7,13	6,50	2,88	1,49	1,69
IV	7,63	7,37	6,47	2,98	1,49	1,77
V	7,57	7,30	6,60	2,86	1,52	1,80
VI	7,60	7,27	6,63	2,93	1,51	1,78
VII	7,60	7,27	7,03	3,13	1,49	1,80
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	100	100	106	107	99	101
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	96	104	87	121	93	98

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2005 V	2,13	5,34	-	-	12,73	-	11,71	5,67	4,91	5,24	5,35
VI	2,26	5,66	-	6,44	4,62	-	10,92	6,16	5,01	5,40	5,58
VII	2,35	5,59	5,22	4,92	3,64	9,26	10,79	5,05	5,05	5,28	5,95
VIII	2,36	4,60	3,66	-	-	9,48	6,43	4,82	5,03	5,11	6,17
IX	2,15	4,11	2,93	-	-	4,58	5,36	5,25	4,94	5,03	6,97
X	2,09	4,08	3,99	-	-	-	5,50	5,17	4,83	5,04	6,61
XI	2,08	4,30	-	-	-	-	7,20	5,20	4,87	5,02	4,99
XII	2,10	4,44	-	-	-	-	9,47	5,05	4,79	4,90	4,73
2005 I-XII	2,07	4,62	3,95	5,68	7,00	7,77	9,88	5,19	4,86	5,00	5,47
2006 I	2,13	4,51	-	-	-	-	13,27	5,00	4,69	4,77	4,63
II	2,19	4,65	-	-	-	-	13,31	5,09	4,58	4,63	4,66
III	2,29	4,84	-	-	-	-	11,59	5,01	4,51	4,44	4,90
IV	2,39	5,17	-	-	-	-	10,80	5,05	4,55	4,24	4,99
V	2,75	5,46	-	-	14,18	-	10,64	5,01	4,62	4,27	5,26
VI	3,25	5,89	-	7,24	5,36	-	10,26	4,89	4,67	4,40	5,72
VII	3,83	6,27	6,42	5,69	4,22	10,38	10,43	4,33	4,83	4,53	6,89
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	118	106	-	79	79	-	102	89	103	103	120
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	163	112	123	116	116	112	97	86	96	86	116

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2005 V	10,83	4,14	2,84	3,43	10,00	6,08	5,54
VI	10,86	4,13	2,85	3,40	9,82	5,98	5,42
VII	10,86	4,12	2,84	3,39	9,74	5,88	5,31
VIII	10,92	4,10	2,85	3,41	9,64	5,88	5,24
IX	10,92	4,08	2,84	3,41	9,42	5,82	5,18
X	11,00	4,07	2,83	3,40	9,26	5,80	5,13
XI	11,06	4,08	2,84	3,39	9,04	5,78	5,07
XII	11,06	4,07	2,83	3,38	8,80	5,62	4,95
2005 I-XII	10,89	4,11	2,84	3,41	9,97	6,02	5,48
2006 I	11,03	4,07	2,81	3,38	8,44	5,68	4,81
II	11,00	4,06	2,84	3,40	8,26	5,66	4,75
III	10,97	4,05	2,83	3,45	8,12	5,62	4,71
IV	11,03	4,05	2,83	3,45	7,96	5,46	4,55
V	11,00	4,07	2,84	3,50	7,88	5,46	4,54
VI	11,00	4,07	2,87	3,50	7,74	5,44	4,54
VII	10,97	4,06	2,88	3,53	7,78	5,36	4,52
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	100	100	100	101	101	99	100
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	101	99	101	104	80	91	85

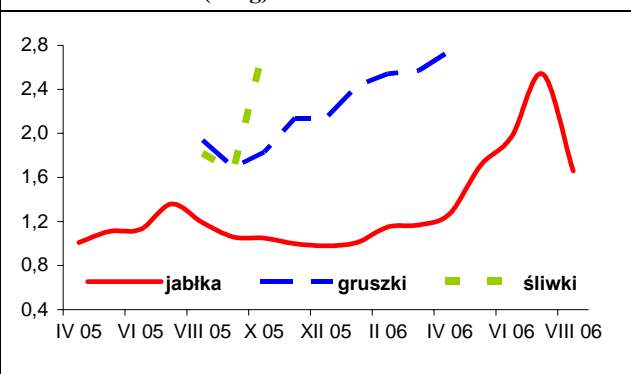
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

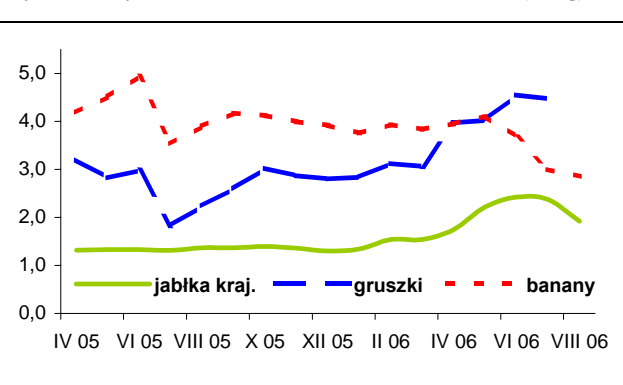
Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jablka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Jablka	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2005 IV	53	-	-	66	34	77	-	92	102	-
V	57	-	34	68	36	77	126	95	102	-
VI	58	-	32	64	37	80	43	100	100	-
VII	57	-	39	63	39	101	34	104	98	97
VIII	58	45	-	59	41	107	-	105	100	77
IX	-	72	-	66	43	87	-	106	108	53
X	43	98	-	68	44	72	-	110	110	61
XI	48	95	-	72	42	68	-	109	120	-
XII	45	94	-	70	42	67	-	105	134	-
2005 I-XII	54	93	35	66	41	75	63	100	111	62
2006 I	49	96	-	68	45	65	-	108	128	-
II	52	97	-	69	47	68	-	103	122	-
III	55	110	-	67	45	75	-	97	113	-
IV	55	-	-	68	44	76	-	99	116	-
V	56	-	36	66	47	71	83	110	121	-
VI	59	-	34	64	50	75	52	119	122	-
VII	-	54	40	56	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP der Markt Obst und Gemüse „Fruit and Vegetable Markets” z poszczególnych miesięcy.

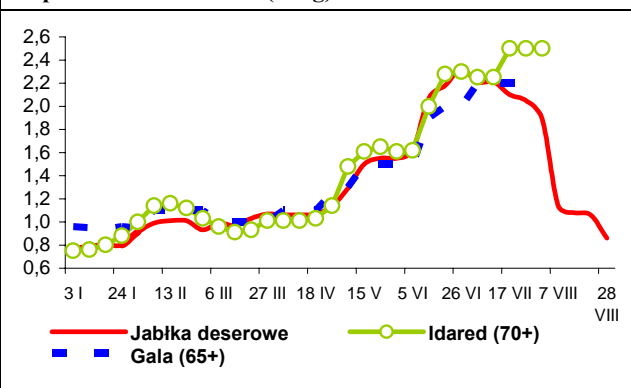
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

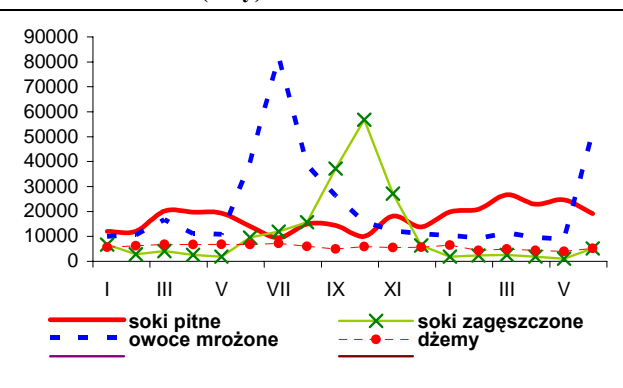
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

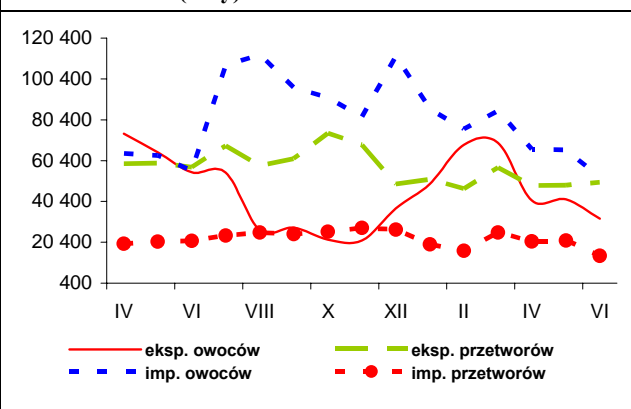
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w I-VIII 2006 r. (zł/kg)

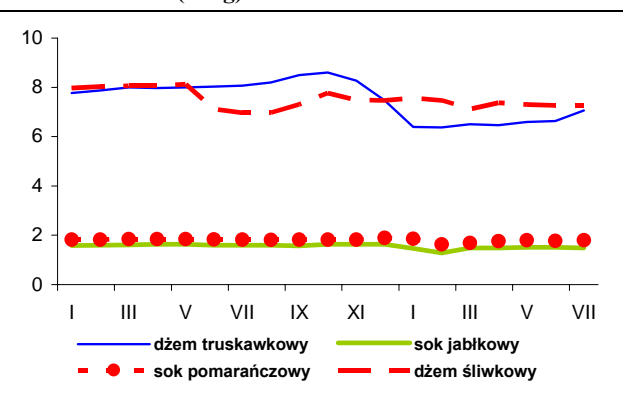
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2005 i w 2006 r. (tony)

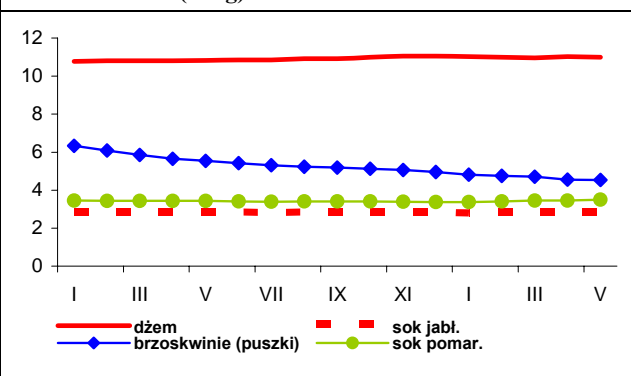
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2005 i 2006 r. (tony)

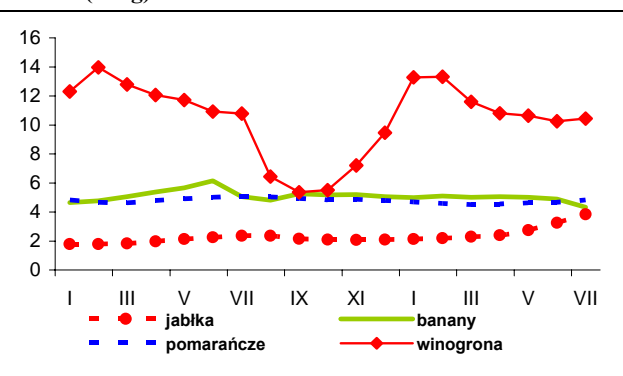
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

Skup mleka w ciągu 7 miesięcy br. wyniósł 4897,3 mln l i był mniejszy o 0,6% w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku. Dostawcy mleka nie chcą bowiem przekroczyć przyznanego im kwotu sprzedaży hurtowej mleka, co miało miejsce w minionym roku kwotowym (kwiecień 2005 – marzec 2006).

Sezonowy spadek cen skupu mleka surowego spowodował, że wiosną i latem br. utrzymywały się one na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem. W lipcu wynosiły przeciętnie 89,94 zł/100 kg, przy czym za mleko klasy ekstra płacono 95,77 zł/100 kg, a za mleko kl. I 61,05 zł/100 kg.

Utrzymuje się duże regionalne zróżnicowanie cen. W makroregionie północnym płacono 103,48 zł/100 kg mleka kl. ekstra i 67,06 zł/100 kg mleka kl. I, a w m. południowo-wschodnim, odpowiednio 85,90 zł/100 kg i 59,12 zł/100 kg.

Polska nadal należy do najtańszych producentów mleka. Według danych Komisji Europejskiej w czerwcu 2006 r. cena skupu mleka wynosiła w Polsce 23,95 EUR/100 kg, podczas gdy we Francji 27,07 EUR/100 kg, w Niemczech 27,30 EUR/100 kg oraz w Słowacji 24,47 EUR/100 kg.

Ceny skupu mleka w Polsce nie zachęcają do dalszego zwiększania stad bydła mlecznego oraz wzrostu popytu na krowy dojne i jałówki cielne. W miesiącach letnich: lipiec-sierpień ceny krów kształtowały się w granicach 1350-3200 zł/szt., przeciętnie ok. 2100 zł/szt. a ceny jałówek cielnych 1820-3300 zł/szt., średnio ok. 2040 zł/szt. Rosnące rozpiętości cen bydła mlecznego wskazują na dywersyfikację popytu. Maleje popyt na „byłe jakie” jałówki cielne i niskowydajne krowy ze strony właścicieli małych obór. Rośnie natomiast zainteresowanie bydlęciem mlecznym o dużym potencjale produkcyjnym, zgłaszane przez producentów rozwijających produkcję mleka w znacznie większej skali.

Spośród podstawowych 14 asortymentów przetworów mlecznych, analizowanych przez ZSRIR, przeważały wzrostowe tendencje cen zbytu. Mleko spożywcze pasteryzowane 2% zdrożało ze 132,22 zł/100 kg w końcu lipca do 133,38 zł/100 kg w końcu sierpnia br. Wzrost cen zanotowano we wszystkich makroregionach, za wyjątkiem południowo-wschodniego. Ceny zbytu mleka spożywczego UHT w poszczególnych makroregionach były bardzo zbliżone i kształtowały się w końcu sierpnia w granicach 174-177 zł/kg. Ceny jogurtu 2% w sierpniu najniższe notowano w m. południowo-wschodnim (272-274 zł/100 kg), a najwyższe w m. centralnym (292-295 zł/100 kg). Duże zróżnicowanie regionalne charakteryzowało ceny kefiru 2% od 189-190 zł/100 kg w m. zachodnim do 275-281 zł/100 kg w m. północnym, Podobnie śmietana 10-29%, której ceny wynosiły od 410-418 zł/100 kg w m. północnym do ok. 460 zł/100 kg w m. centralnym.

Ceny masła w blokach utrzymywały się w granicach od 907-919 zł/100 kg w m. zachodnim do 954-965 zł/100 kg w m. centralnym, przeciętnie w kraju 925-927 zł/100 kg., a masła konfekcjonowanego od ok. 877 zł/100 kg w m. centralnym do 1150 zł/100 kg w m. północnym. Ceny proszku mlecznego pełnego utrzymywały się w sierpniu od ok. 860 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do 876-927 zł/100 kg w m. północnym, a odtłuszczonego mleka w proszku od ok. 750 zł/100 kg do ponad 777 zł/100 kg.

Ceny serów dojrzewających wykazywały na ogół słabe tendencje wzrostowe. Za ser Edam płacono w m. południowo-wschodnim 970-985 zł/100 kg, a w m. zachodnim ok. 1270 zł/100 kg. Twaróg o 40% zawartości tłuszczu kosztował w sierpniu od ok. 650 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do 834-840 w m. zachodnim.

Na Wspólnym Rynku ceny masła były stabilne i wynosiły w sierpniu br. 2410 EUR/tonę we Francji, 2445 EUR/tonę w Niemczech i 2480 EUR/tonę w Holandii. W Belgii masło zdrożało z 2524 EUR/tonę w końcu lipca do 2541 EUR/tonę w ostatniej dekadzie sierpnia. Jedyne w Wielkiej Brytanii masło staniało, z 2553 do 2535 EUR/tonę, oraz w Polsce z 2458 2535 EUR/tonę.

Zróżnicowane tendencje notowano na rynku mleka pełnego w proszku. PMP nieznacznie zdrożało w Belgii, z 2335 EUR/tonę w końcu lipca do 2357 EUR/tonę w sierpniu br., podobnie w Niemczech, odpowiednio z 2340 do 2350 EUR/tonę oraz w Holandii z 2310 do 2330 EUR/tonę. We Francji masło staniało z 2360 do 2330 EUR/tonę, a w Polsce z 2360 do 2215 EUR/tonę.

Drożało natomiast odtłuszczone mleko w proszku: w Belgii z 2101 EUR/tonę w końcu lipca do 2193 EUR/tonę w końcu trzeciej dekady sierpnia, w Niemczech odpowiednio z 2035 do 2090 EUR/tonę, we Francji z 2040 do 2080 EUR/tonę oraz w Holandii z 2080 do 2130 EUR/tonę. W Polsce natomiast ceny OMP wahały się od 1919 EUR/tonę w lipcu do 1923 EUR/tonę w połowie sierpnia br. i 1910 EUR/tonę w końcu analizowanego miesiąca.

Serwatka w proszku zdrożała w Niemczech z 700 EUR/tonę w końcu lipca do 765 EUR/tonę w sierpniu, we Francji z 705 do 755 EUR/tonę oraz w Holandii z 710 do 780 EUR/tonę.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2004 I-XII	7 682,5	86,7	.	.
2005 I-XII	8 360,9	92,8	.	.
2005 VI	801,3	90,7	97,3	64,7
VII	805,8	89,8	96,5	62,3
VIII	796,5	89,3	96,4	64,4
IX	732,4	90,2	97,9	65,7
X	701,3	92,0	99,1	65,6
XI	625,0	94,2	101,0	65,6
XII	624,0	96,9	103,8	67,0
2006 I	615,3	95,2	101,8	66,2
II	563,9	95,5	100,2	66,7
III	628,7	94,5	100,2	68,2
IV	667,1	93,9	98,7	64,9
V	772,4	91,6	97,1	64,1
VI	779,9	91,0	96,4	61,6
VII	784,1	89,9	95,8	61,1
Wskaźnik zmian w %				
<u>VII 2006</u> VI 2006	100,5	98,8	99,4	99,2
<u>VII 2006</u> VII 2005	97,3	100,1	99,3	98,1

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2004 I-XII	2 080,1	138,6	33,6	255,0	269,6	177,2	295,6	218,7
2005 I-XII	2 128,3	140,7	31,3	241,2	294,6	170,4	284,9	230,6
2005 V	188,3	15,2	2,6	21,7	28,8	15,7	24,7	20,0
VI	192,8	17,9	3,0	21,5	32,0	15,0	22,7	20,0
VII	194,3	17,6	3,0	19,8	28,4	16,0	22,5	20,7
VIII	184,6	16,5	3,3	20,4	28,8	15,4	23,8	22,2
IX	177,2	12,2	3,3	19,7	24,5	14,0	22,6	21,8
X	177,9	11,1	3,3	19,8	25,3	14,6	23,8	20,8
XI	169,3	7,8	2,2	18,8	21,5	12,9	24,1	18,3
XII	171,7	7,2	2,5	14,2	21,7	14,1	23,8	18,4
2006 I	165,1	7,4	3,2	31,2	21,6	13,3	25,4	19,8
II	159,6	6,1	2,6	24,6	20,5	12,0	23,0	18,0
III	181,5	7,3	2,4	31,1	24,2	13,7	25,4	19,5
IV	175,1	9,0	3,8	26,4	25,3	14,1	24,5	18,4
V	192,3	11,7	3,5	31,2	32,4	14,4	26,5	21,7
VI	186,9	15,9	2,2	28,4	36,7	13,9	22,9	21,8
Wskaźnik zmian w %								
<u>VI 2006</u> V 2006	97,2	135,9	62,9	91,0	113,3	96,5	86,4	100,5
<u>VI 2006</u> VI 2005	96,9	88,8	73,3	132,1	114,7	92,7	100,9	109,0

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2005 VI	1,21	1,65	8,21	10,33	10,75	10,85	0,76	4,59	7,10	11,68
VII	1,21	1,65	8,24	10,36	11,07	11,10	0,74	4,59	7,12	11,60
VIII	1,21	1,64	8,30	10,29	11,05	11,19	0,74	4,60	7,11	11,60
IX	1,21	1,64	8,22	10,23	11,15	11,17	0,75	4,59	7,11	11,84
X	1,21	1,63	8,04	10,25	11,06	11,08	0,75	4,59	7,11	11,92
XI	1,21	1,63	7,98	10,12	10,90	10,95	0,76	4,58	7,10	11,99
XII	1,22	1,63	7,93	10,25	10,98	11,05	0,76	4,57	7,12	11,98
2006 I	1,22	1,65	7,97	9,95	10,61	11,46	0,77	4,60	7,15	11,87
II	1,22	1,63	7,94	9,86	9,85	11,42	0,78	4,61	7,17	11,75
III	1,22	1,63	8,12	9,76	9,84	11,42	0,78	4,60	7,15	11,71
IV	1,22	1,63	8,19	9,78	10,08	11,52	0,76	4,61	7,15	11,66
V	1,22	1,63	8,13	9,86	9,75	11,37	0,76	4,61	7,17	11,65
VI	1,22	1,63	8,08	9,78	9,71	11,19	0,76	4,61	7,14	11,52
VII	1,22	1,63	8,12	9,78	9,70	11,07	0,76	4,61	7,16	11,31
VIII ^a	1,33	1,75	7,63	8,83	9,23	9,79	.	4,26	7,42	10,77
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	100,0	100,0	100,5	100,0	99,9	98,9	100,0	100,0	100,3	98,2
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	100,8	98,8	98,5	94,4	87,6	99,7	102,7	100,4	100,6	97,5

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 21-27 VIII 2006 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2005 VI	1,46	2,42	10,59	3,07	3,14	0,63	1,03	1,35	9,41	16,48
VII	1,46	2,42	10,61	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,41	16,19
VIII	1,46	2,42	10,69	3,07	3,12	0,63	1,02	1,35	9,42	15,96
IX	1,46	2,42	10,73	3,07	3,12	0,63	1,02	1,36	9,42	16,06
X	1,47	2,41	10,75	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,42	16,15
XI	1,47	2,42	10,75	3,06	3,11	0,62	1,03	1,35	9,42	16,02
XII	1,47	2,41	10,74	3,06	3,10	0,62	1,03	1,35	9,41	16,05
2006 I	1,56	2,41	10,67	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,42	16,15
II	1,56	2,40	10,72	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
III	1,56	2,40	10,67	3,04	3,03	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
IV	1,57	2,39	10,68	3,05	3,01	0,63	1,03	1,33	9,42	16,21
V	1,57	2,39	10,72	3,02	3,02	0,63	1,03	1,34	9,46	16,12
VI	1,57	2,39	10,68	3,03	3,03	0,63	1,03	1,34	9,49	16,04
VII	1,57	2,38	10,71	3,03	3,04	0,63	1,04	1,34	9,49	15,92
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2006</u> <u>VI 2006</u>	100,0	99,6	100,3	100,0	100,3	100,0	101,0	100,0	100,0	99,3
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	107,5	98,3	100,9	98,7	97,4	100,0	101,0	99,3	100,9	98,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2005 I-XII	152,6	104,5	36,8	205,4	77,2	8,3	14,8	3,6	6,3	4,3
2005 V	15,0	9,1	4,6	17,8	7,3	0,7	1,2	0,4	0,2	0,3
VI	29,2	9,8	4,4	23,7	6,3	0,9	1,4	0,09	0,3	0,6
VII	13,4	9,8	3,1	23,9	5,6	1,0	1,0	0,1	0,3	0,2
VIII	12,9	10,2	3,6	24,8	5,6	0,4	1,5	0,2	1,0	0,2
IX	11,9	10,3	2,8	24,8	6,4	0,4	1,6	0,3	0,7	0,3
X	15,7	9,3	2,4	22,6	6,5	0,5	1,3	0,3	1,8	0,7
XI	14,2	9,7	2,7	18,0	6,8	0,3	1,3	0,5	0,7	0,8
XII	7,5	9,1	1,8	18,4	6,1	0,5	1,3	0,3	0,5	0,4
2006 I	9,7	8,7	2,1	13,4	7,7	0,4	1,6	0,2	1,2	0,6
II	6,4	8,4	2,4	11,7	7,8	0,5	1,3	0,2	1,1	0,9
III	6,9	9,9	2,3	16,4	8,2	0,4	1,9	0,5	1,7	1,1
IV	7,8	8,5	1,8	25,8	6,7	0,4	1,4	0,3	1,7	0,9
V	7,4	9,0	1,4	21,7	7,9	0,6	1,7	0,4	1,8	1,3
VI	10,0	8,3	2,4	26,1	7,0	0,7	1,5	0,2	2,1	1,1
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{VI\ 2006}{V\ 2006}$	135,1	92,2	171,4	120,3	88,6	116,7	88,2	50,0	116,7	84,6
$\frac{VI\ 2006}{VI\ 2005}$	34,2	84,7	54,5	110,1	111,1	77,8	107,1	222,2	700,0	183,3

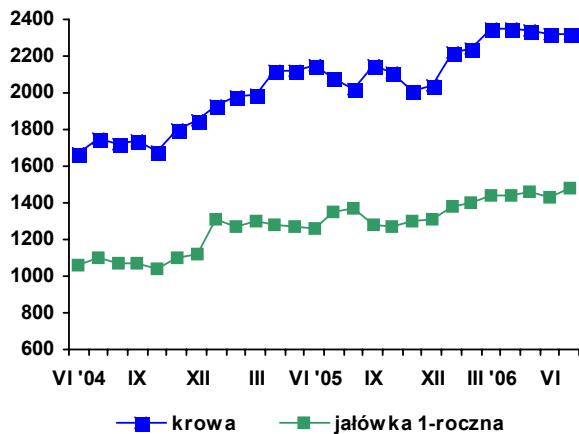
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MF oraz CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

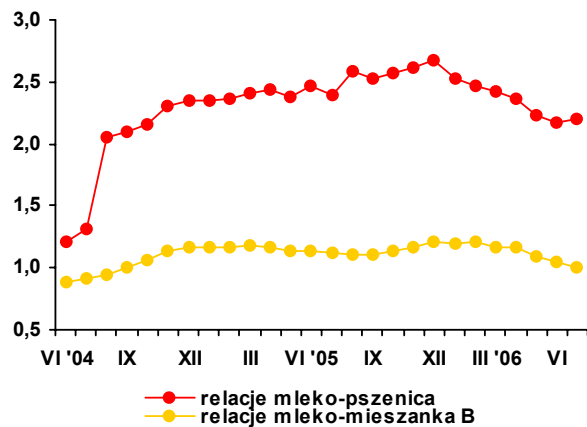
Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 223	1 432	801
2005 I-XII	1 807	2 605	2 326	528	925	1 849	2 998	2 956	964	1 267
2005 V	1 760	2 653	2 375	575	903	1 876	2 948	2 229	1 504	1 358
VI	1 791	2 478	2 202	465	888	1 678	2 839	3 640	2 099	1 083
VII	1 913	2 591	2 518	509	928	1 617	3 164	3 695	1 549	1 330
VIII	1 840	2 546	2 340	500	901	2 264	2 885	3 258	699	1 081
IX	1 800	2 499	2 278	473	928	2 183	2 854	2 684	1 158	1 089
X	1 853	2 646	2 348	528	1 008	1 827	3 155	3 857	530	1 404
XI	1 872	2 709	2 388	526	1 007	2 193	3 102	3 095	782	1 376
XII	1 758	2 644	2 097	443	970	1 742	3 056	3 088	929	1 296
2006 I	1 852	2 631	1 981	515	1 016	2 115	2 949	3 201	572	1 428
II	1 791	2 666	1 918	475	1 441	1 695	3 006	3 232	585	1 255
III	1 856	2 806	1 872	503	1 010	1 654	3 142	3 112	531	1 275
IV	1 860	2 704	1 768	317	969	1 986	3 044	2 720	503	1 169
V	1,851	2,563	1,935	451	973	1,935	2,619	2,938	521	1,149
VI	1,893	2,631	1,834	555	982	2,160	2,712	3,179	607	1,060
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{VI\ 2006}{V\ 2006}$	102,3	102,7	94,8	123,1	100,9	111,6	103,6	108,2	116,5	92,3
$\frac{VI\ 2006}{VI\ 2005}$	105,7	106,2	83,3	119,4	110,6	128,7	95,5	87,3	28,9	97,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MF oraz CAAC.

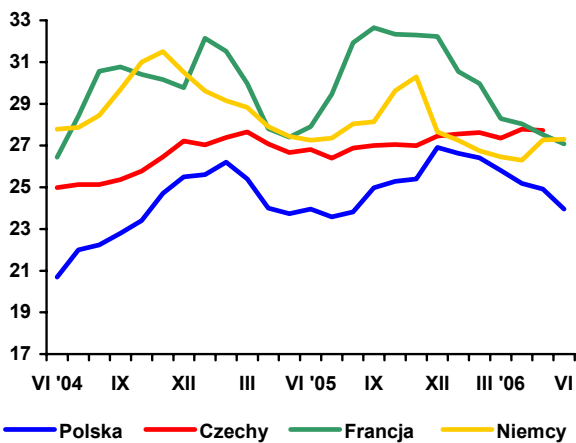
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

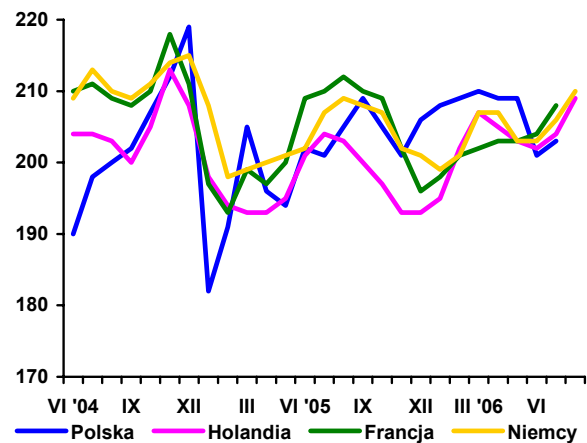
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

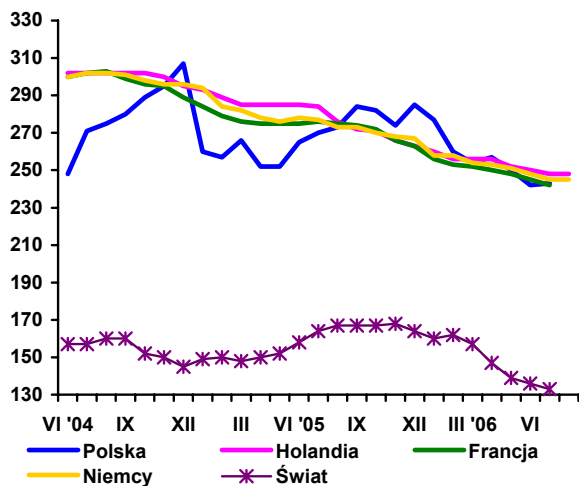
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

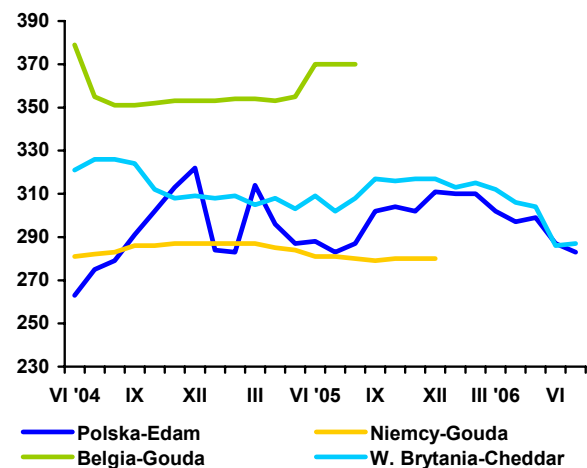
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W czerwcu 2006 r. stan pogłowia bydła w Polsce wyniósł 5606,4 tys. sztuk i był o 2,2% większy niż przed rokiem. O jego wzroście decydowała przede wszystkim większa liczebność młodego bydła. Pogłowie bydła w wieku 1-2 lat było o 6,3% większe niż w czerwcu 2005 r., a bydła w wieku 2 lat i więcej o 1,9%. Również pogłowie krów było o 1% większe i w czerwcu 2006 r. wynosiło 2823,8 tys. sztuk. Natomiast w wyniku większego eksportu cieląt, stan ich pogłowia wzrósł tylko o 0,2% w porównaniu do ub. roku. Udział cieląt w strukturze stada obniżył się z 26% do 25,5%. Wzrost pogłowia bydła odnotowano w 11 województwach, w tym największy w warmińsko-mazurskim (o 6,7%). W pozostałych pięciu województwach wystąpił spadek pogłowia, w tym najgłębszy w lubelskim (o 3,0%).

O zahamowaniu utrzymującej się w ostatnich latach tendencji spadkowej w chowie bydła, w tym sztuk młodych, decydowały korzystne warunki w eksporcie wołowiny oraz cieląt, w tym głównie do UE-25. W I półroczu 2006 r. eksport bydła i cieląt wyniósł 431,6 tys. sztuk i był o ok. 28 tys. sztuk większy niż w I półroczu 2005 r. Odnotowano wzrost eksportu cieląt, z 276 tys. sztuk w I półroczu 2005 r. do 431,6 tys. sztuk w I półroczu 2006 r. Ceny uzyskiwane z ich sprzedaży wynosiły 3,68 EUR/kg żywej wagi i były o ok. 17% wyższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W tym okresie ceny skupu cieląt na rynku krajowym, wyrażone w EUR, wzrosły z 2,38 do 2,84/kg wagi żywej. Udział cieląt w ogólnym eksporcie żywca wołowego i cielęcego zwiększył się z ok. 68% do ok. 77%. Eksport mięsa wołowego wzrósł z 55 tys. ton w I półroczu 2005 r. do 74,5 tys. ton w I półroczu 2006 r., w tym do UE-25 z 45,8 do 69,7 tys. ton. Ceny ze sprzedaży mięsa wołowego do państw członkowskich wynosiły 2,44 EUR/kg i były o 2% wyższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Natomiast ceny mięsa wołowego w eksporcie na poza unijne rynki zbytu wyno-

siły średnio 1,50 EUR/kg i były o ok. 5% niższe niż przed rokiem. W I półroczu 2006 r. stawki subsydiów do eksportu mięsa wołowego na rynki państw trzecich kształtowały się na niższym poziomie w porównaniu do I półroczu 2005 r., a jednocześnie nastąpił 5% spadek kursu EUR wobec złotego, co spowodowało spadek sprzedaży mięsa wołowego na rynki tych trzecich (z 9,2 do 4,8 tys. ton).

Na krajowe ceny skupu żywca wołowego duży wpływ mają ceny uzyskiwane w eksporcie. W lipcu br. cena skupu żywca wołowego wynosiła 4,10 zł/kg i była o 3% niższa w porównaniu do lipca ub., gdyż wówczas nastąpił spadek cen młodego bydła rasy czarno-białej na rynku włoskim, który utrzymywał się także w sierpniu br. (Rys. 3). Również ceny młodego bydła rasy Limousin kształtowały się na niższym poziomie w porównaniu do poprzednich miesięcy, ale w końcu sierpnia br. nastąpił ich lekki wzrost (w dn. 31.07 br. – 23.08. br. z 2,26 do 2,37 EUR/kg wagi żywej). Od maja do lipca br. krajowe ceny zbytu i ceny detaliczne wołowiny bardzo wolno rosły. W lipcu 2006 r. były one o ok. 1% wyższe niż przed miesiącem. Natomiast w końcu sierpnia br. nastąpił prawdopodobnie ich niewielki spadek. Wskazują na to notowania cen sprzedaży zakładów mięsnych (Tab. 3).

W lipcu 2006 r. skup żywca wołowego i cielęcego wyniósł 13,3 tys. ton i był o 0,7 tys. ton większy niż przed rokiem i o 0,4 tys. ton w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W ciągu siedmiu miesięcy br. skup tego gatunku żywca wzrósł do 91,9 tys. ton z 82,1 tys. w analogicznym okresie 2005 r. Jednocześnie zmniejszyła się produkcja przemysłowa w zakładach zatrudniających powyżej 50 osób, której Jej spadek utrzymuje się od maja br. W lipcu 2006 r. wyniosła ona 10,9 tys. ton wobec 12 tys. ton w poprzednim miesiącu.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie	Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
		ogółem	żywiec	mięso		
I-XII 2004	255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8	
I-XII 2005 ^c	204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7	
2004	X	11,4	11,3	3,8	6,2	0,5
	XI	11,3	10,5	3,1	6,9	0,1
	XII	11,4	10,2	3,0	6,6	0,1
2005	I	9,6	10,9	3,3	6,9	0,3
	II	9,8	11,5	3,2	7,7	1,2
	III	11,8	13,0	3,6	8,8	1,3
	IV	12,9	15,7	4,6	10,4	0,7
	V	13,0	15,5	4,3	10,4	1,1
	VI	12,4	14,8	4,3	9,9	1,4
	VII	12,6	13,8	3,5	9,7	2,0
	VIII	11,6	11,5	3,3	7,8	1,3
	IX	11,2	12,0	3,3	7,7	0,9
	X	12,0	13,0	3,5	8,8	1,0
	XI	13,1	13,1	3,2	9,4	0,9
	XII	12,3	13,2	3,1	9,7	0,4
2006	I	10,0	11,7	2,5	9,0	0,6
	II	12,2	11,5	2,4	9,0	0,3
	III	14,9	18,5	4,5	13,8	0,7
	IV	13,0	14,6	3,2	10,5	1,7
	V	15,0	18,1	3,3	14,0	1,2
	VI	12,9	13,2	2,7	9,8	0,5
	VII	13,3	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób

^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób

^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie	Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
					zbytu	detalicznej	
2004	XI	3,78	9,48	13,96	15,77	3,69	4,15
	XII	3,78	9,40	13,95	15,84	3,69	4,19
2005	I	3,82	9,30	14,01	15,86	3,36	4,15
	II	4,06	9,57	14,11	15,86	3,47	3,90
	III	4,17	10,31	14,23	15,98	3,41	3,83
	IV	4,18	9,95	14,26	16,08	3,41	3,85
	V	4,18	9,64	14,33	16,18	3,43	3,87
	VI	4,28	9,79	14,35	16,24	3,35	3,79
	VII	4,23	9,53	14,43	16,41	3,41	3,88
	VIII	4,18	9,56	14,64	16,50	3,45	3,94
	IX	4,10	9,33	14,67	16,67	3,58	4,06
	X	3,93	10,13	14,62	16,74	3,73	4,25
	XI	3,89	10,90	14,60	16,65	3,75	4,28
	XII	3,86	11,32	14,60	16,75	3,78	4,34
2006	I	3,93	10,60	14,67	16,95	3,73	4,31
	II	4,12	11,35	14,83	16,96	3,59	4,12
	III	4,18	11,53	14,95	17,05	3,57	4,08
	IV	4,19	11,18	15,01	17,05	3,58	4,07
	V	4,17	10,82	15,05	17,13	3,61	4,11
	VI	4,23	10,66	.	17,13	.	4,05
	VII	4,10	11,25	15,17	17,15	3,70	4,18
w % ceny	sprzed roku	97,0	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	97,0	-	-	-	-	-

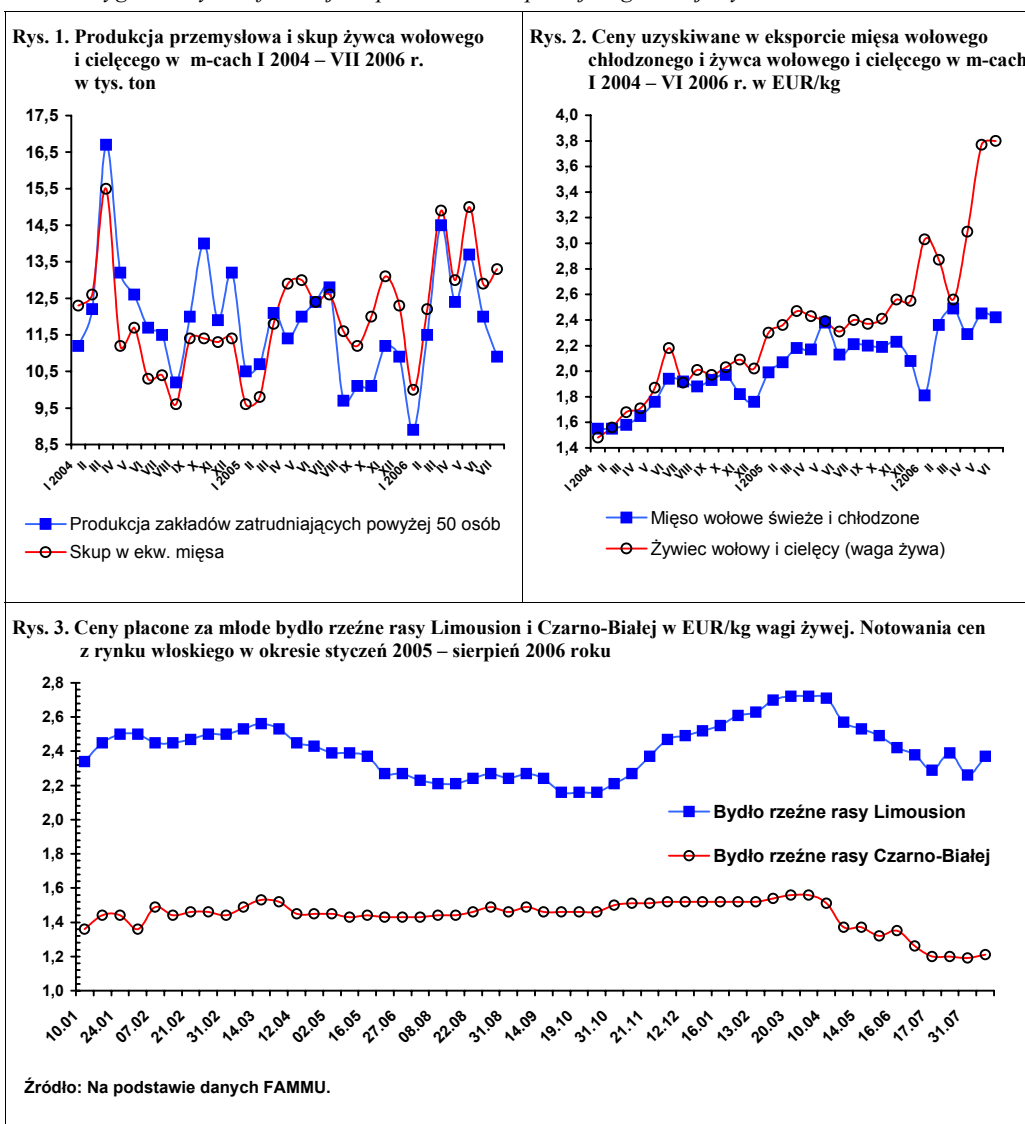
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	XII 2005	I 2006	II 2006	III 2006	IV 2006	V 2006	VI 2006	VII 2006	VIII 2006
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	3,85	3,85	4,06	4,16	4,31	4,30	4,35	4,45	4,29
Buhaje kl. R	4,36	4,42	4,52	4,63	4,76	4,77	5,13	4,93	4,81
Krowy R+O+P	2,99	3,10	3,23	3,29	3,50	3,43	3,46	3,56	3,40
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,70	9,90	10,14	10,08	10,43	10,19	10,33	10,27	9,75
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 503	9 546	9 834	9 987	10 052	10 106	10 395	10 330	10 074
Ćwierci z krów rzeźnych	6 653	6 782	7 428	7392	7 992	7 813	8 049	8 296	7 658
Cena referencyjna w euro/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-25	299,80	302,27	309,54	318,60	328,78	327,27	328,27	313,92	311,98
Polska	224,52	226,29	235,64	239,38	242,45	239,60	246,44	244,45	236,32

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustalona przez Komisję w wysokości 2224 euro/tonę kl.R3. Jeśli średnia cena referencyjna w UE-25 stanowi mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłatę do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku.

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

W I półroczu 2006 r. produkcja żywca wieprzowego była większa niż w I półroczu 2005 r. o 10,4%, nadal była jednak mniejsza aniżeli w I półroczu 2003 r., kiedy była rekordowo wysoka. Przewiduje się, że w II półroczu 2006 r. produkcja żywca wieprzowego wzrośnie w porównaniu z II półroczem 2005 r. o około 8% i będzie mniej więcej taka sama jak w II półroczu 2003 r. Podstawą tego wzrostu będzie głównie wyższy o kilka procent poziom pogłowia trzody, nadającego się do uboju, w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku.

Naturalną konsekwencją wzrostu produkcji i podaży trzody jest w pierwszym rzędzie spadek jej cen oraz cen detalicznych mięsa wieprzowego i jego przetworów. Spadek ten prowadzi z kolei do wzrostu konsumpcji i poprawy wyników handlu zagranicznego.

W ciągu pierwszych pięciu miesięcy br. ceny skupu trzody kształtowały się w granicach 3,24-3,41 zł. Średni poziom wynosił 3,35 i był niższy od średniego poziomu w tym samym okresie 2005 r. o 12%. Od maja ceny skupu zaczęły sezonowo rosnąć i w sierpniu osiągnęły szczytowy poziom około 4,30 zł/kg, a więc nieoczekiwanie nawet wyższy aniżeli w sierpniu ubiegłego roku. W rezultacie średni poziom cen skupu w III kwartale wyniesie około 4,10 zł/kg i będzie mniej więcej taki sam jak w III kwartale 2005 r. W następnych miesiącach ceny skupu znów spadną, ale prawdopodobnie tylko nieco poniżej poziomu ubiegłorocznego, który w okresie listopad-grudzień wynosił 3,60 zł/kg.

Zaskakująco odmienny rozwój cen trzody od przewidywanego występuje, przynajmniej dotychczas, również w krajach Unii Europejskiej. W I kwartale 2006 r. średnie ceny trzody klasy E kształtowały się mniej więcej na poziomie z I kwartału 2005 r. W kwietniu i maju ceny nie spadły, tak jak rok wcześniej, lecz utrzymały się na poziomie marcowym. Natomiast

od maja nastąpił wzrost cen ze 141,96 do 162,60 EUR/100 kg w sierpniu, a więc o 15%.

W lutym br. Komitet Zarządzający ds. Wieprzowiny Komisji Europejskiej prognozował, że w II kwartale średnia cena wieprzowiny wzrośnie ze 138,76 EUR/100 kg w I kwartale do 140,71 EUR w II i 143,82 EUR w III kwartale, a w IV kwartale spadnie do 133,46 EUR/100 kg. Tymczasem w II kwartale średnia cena w UE wyniosła 145,47 EUR i była wyższa niż w II kwartale 2005 r. o 7,3%, a od przewidywanej o 3,9%. W okresie lipiec-sierpień średnia cena ukształtowała się na poziomie około 160 EUR/100 kg, co oznacza, że również w III kwartale cena będzie o kilka procent wyższa aniżeli w III kwartale 2005 r. i od prognozowanej. W tej sytuacji przewidywany przez Komisję spadek cen w IV kwartale 2006 r. o 3% w porównaniu z IV kwartałem 2005 r. wydaje się wątpliwy.

W okresie letnim rozwój cen trzody w Unii Europejskiej, a zwłaszcza w Polsce, w której nastąpił duży wzrost produkcji, uznać należy za nietypowy. Przyczyny tego faktu są trudne do wyjaśnienia, przynajmniej na razie. Wobec wzrostu produkcji w Polsce o około 100 tys. ton, saldo handlu zagranicznego w I półroczu 2006 r. w stosunku do I półrocza ubiegłego roku wzrosło zaledwie o 15 tys. ton. Wygląda więc na to, że pozostałe 85% przyrostu produkcji przeznaczone zostało na konsumpcję i ewentualny wzrost zapasów. Znaczący wzrost konsumpcji uzasadnić można częściowo wzrostem dochodów ludności, a częściowo spadkiem cen detalicznych mięsa wieprzowego w tym okresie. W III kwartale, mogliśmy też mieć do czynienia z wyraźniejszą poprawą salda obrotów wieprzowiną na wspólnym rynku, chociaż jak dotychczas brak nam statystycznych dowodów, poza faktem wysokich cen w innych krajach Unii Europejskiej.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów		Import mięsa, podrobów i przetworów		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	
2004 I-XII	1886,0	94,0	207,6	82,9	123,5	210,8	84,1
I-VI	978,5	98,2	122,5	124,6	33,3	168,2	89,2
2005 I-XII	1945,0	103,1	267,7	128,9	191,4	155,0	76,3
I	85,4	80,3	15,3	63,8	9,8	.	5,5
II	95,5	92,3	15,8	55,4	12,4	.	3,4
III	116,0	96,6	19,1	69,5	14,5	322,2	4,6
IV	102,5	95,3	19,7	107,7	11,6	414,3	8,1
V	115,9	116,0	22,0	170,5	11,5	132,2	10,5
VI	113,1	116,9	25,3	225,9	12,1	78,6	13,2
I-VI	942,0	96,3	117,2	95,7	72,1	216,2	45,2
VII	104,1	111,7	25,4	186,8	16,0	103,2	9,54
VIII	111,7	128,8	26,1	274,7	21,4	145,6	4,7
IX	100,5	103,3	27,2	215,9	20,7	131,0	6,5
X	108,5	115,4	22,8	148,1	22,0	153,8	0,8
XI	109,9	117,3	23,8	147,8	21,3	125,3	3,5
XII	116,2	107,2	25,2	144,8	18,0	139,5	7,2
2006 I	109,6	128,3	19,9	130,1	13,5	137,8	6,4
II	105,3	110,3	21,8	138,0	12,3	99,2	9,5
III	122,0	105,2	25,3	132,5	18,3	126,2	7,0
IV	114,4	111,6	24,0	121,8	13,0	112,1	11,0
V	128,8	111,1	25,7	116,8	13,2	114,8	12,5
VI	114,2	101,0	24,9	98,4	11,8	97,5	13,1
I-VI	1017,9	108,1	141,7	120,9	82,0	114,0	59,7
VII	107,2	103,0	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provit i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacje cen trzoda: Żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provit w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2004 I-XII	4,11	44,40	9,2
2005 I-XII								
I	3,86	38,13	10,1	87,9	4,4	168,2	2,3	132
II	3,95	38,01	10,4	86,0	4,6	166,9	2,4	136
III	3,95	38,16	10,4	84,7	4,7	164,2	2,4	139
IV	3,60	36,95	9,7	83,7	4,3	163,2	2,2	140
V	3,58	35,13	10,2	82,8	4,3	163,0	2,2	133
VI	3,68	34,08	10,8	82,1	4,5	162,3	2,3	128
VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128
VIII	4,19	32,49	12,9	81,2	5,2	162,4	2,6	129
IX	4,13	31,85	13,0	80,7	5,2	162,0	2,6	130
X	3,90	33,23	11,7	80,6	4,8	161,7	2,4	127
XI	3,60	33,00	10,9	80,3	4,3	161,7	2,5	126
XII	3,60	33,16	10,9	80,2	4,4	161,7	2,2	124
2006 I	3,41	31,28	10,2	79,50	4,3	160,92	2,1	123
II	3,24	33,90	9,6	79,44	4,1	160,64	2,0	115
III	3,39	36,20	9,3	78,12	4,3	161,06	2,1	120
IV	3,34	37,92	8,8	77,99	4,3	161,05	2,1	117
V	3,35	37,54	8,9	76,82	4,4	160,53	2,1	114
VI	3,56	37,32	9,5	76,68	4,6	159,28	2,2	106
VII	3,92	37,78	10,4	76,80	5,1	158,26	2,5	106
VIII	4,25	x	x	x

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej
2004 I-XII	5,27
X	6,09	13,49	16,50	10,56	15,34	20,87	12,49	113,7	126,5	118,3
XI	5,96	13,22	16,48	10,94	15,14	20,75	12,45	114,5	125,9	113,8
XII	5,78	13,02	16,24	10,53	15,78	20,60	12,45	121,2	126,8	118,2
2005 I	4,95	12,42	15,91	10,17	14,42	20,74	12,40	116,1	128,7	121,9
II	5,06	12,17	15,75	10,08	13,87	20,21	12,20	114,0	128,3	121,0
III	5,17	12,08	15,70	9,96	13,75	20,10	12,10	113,8	128,0	121,5
IV	5,17	11,84	15,61	9,85	13,65	20,00	12,03	115,3	128,8	122,1
V	4,72	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1
VI	4,69	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5
VII	4,82	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4
VIII	5,21	12,01	15,76	9,93	13,49	19,88	11,90	112,3	126,1	119,8
IX	5,49	12,11	15,79	9,92	13,67	19,95	11,93	112,9	126,3	120,3
X	5,11	11,98	15,64	9,91	13,56	19,84	11,92	113,2	126,9	120,3
XI	4,72	11,73	15,55	9,85	13,44	19,80	11,84	114,6	127,3	120,2
XII	4,72	11,60	15,38	9,67	13,07	19,67	11,82	112,7	127,9	122,2
2006 I	4,47	11,38	15,42	9,37	12,93	19,79	11,81	113,6	128,3	126,0
II	4,25	11,07	15,57	9,14	12,61	19,64	11,80	113,9	126,1	129,0
III	4,45	11,02	15,48	9,08	12,29	19,47	11,70	111,5	125,8	128,9
IV	4,38	11,18	15,34	9,03	12,46	19,12	11,78	111,4	124,6	130,5
V	4,39	11,22	15,45	9,03	12,53	19,19	11,67	111,7	124,2	129,2
VI	4,66	11,47	15,53	9,08	12,45	19,22	11,62	108,5	123,8	128,0
VII	5,14	12,08	15,75	9,16	13,05	19,46	11,71	108,0	123,6	127,8

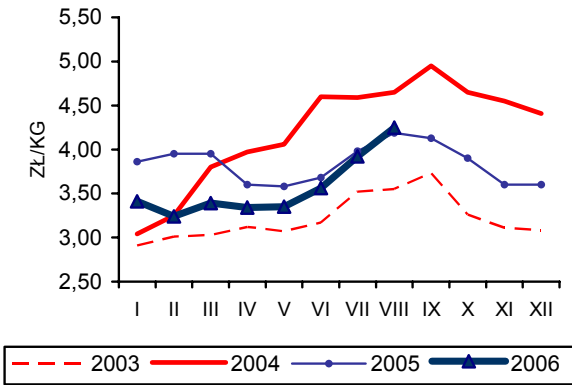
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

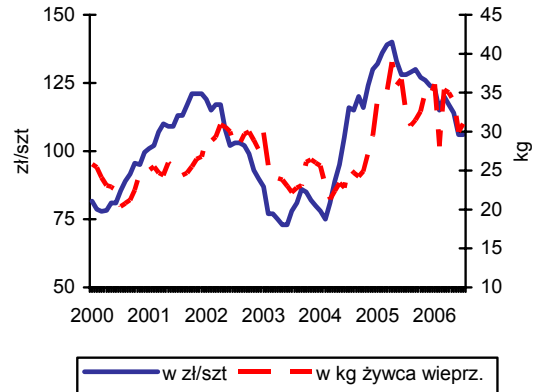
Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-25	Niemczech	Danii
2004							
IX	151,53	155,62	164,23	131,27	102,7	94,8	118,5
X	142,51	151,23	151,26	125,98	106,1	100,0	120,0
XI	140,66	149,29	150,96	126,09	106,1	98,9	118,4
XII	143,02	146,70	154,30	123,93	102,6	95,1	118,4
2005							
I	136,98	134,35	144,70	119,69	98,1	93,5	112,2
II	140,82	137,29	150,98	122,03	97,5	90,9	112,5
III	140,33	135,11	147,54	125,83	96,2	91,6	107,4
IV	131,36	124,00	136,21	121,87	94,6	92,5	101,0
V	132,56	118,30	143,40	116,20	89,2	82,5	101,9
VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5
VII	143,15	135,13	147,54	123,49	94,4	91,6	109,4
VIII	145,53	142,78	152,35	124,10	98,1	93,7	115,1
IX	142,92	145,94	148,51	124,70	102,1	98,3	117,0
X	137,06	138,71	144,68	122,15	101,2	95,9	113,6
XI	136,22	129,17	146,40	123,73	92,8	88,2	104,4
XII	139,58	130,89	150,96	122,73	93,8	86,7	106,6
2006							
I	136,59	125,26	141,62	116,58	91,7	88,4	107,4
II	138,73	120,92	143,46	118,05	87,2	84,3	102,4
III	141,81	122,67	149,77	121,05	86,5	81,9	101,3
IV	141,80	121,19	151,22	126,73	85,5	80,1	95,6
V	141,52	122,16	151,73	128,47	86,3	80,9	95,2
VI	152,66	125,43	165,65	133,65	81,4	74,4	93,3
VII	157,30	138,36	168,41	135,99	88,0	82,2	101,7
VIII	162,59	152,56	176,38	137,78	93,8	86,5	110,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

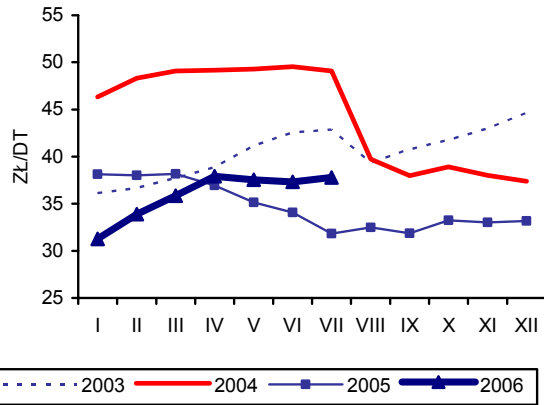
Rys.1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

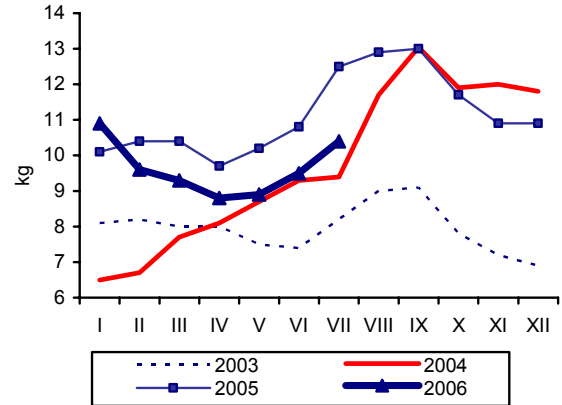
Rys.2. Ceny prosiąt w Polsce

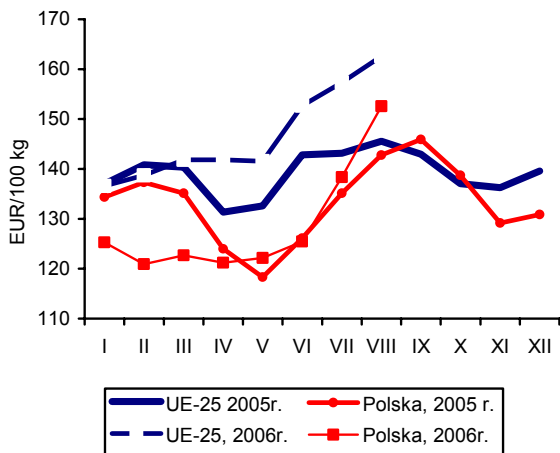
Rys.3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

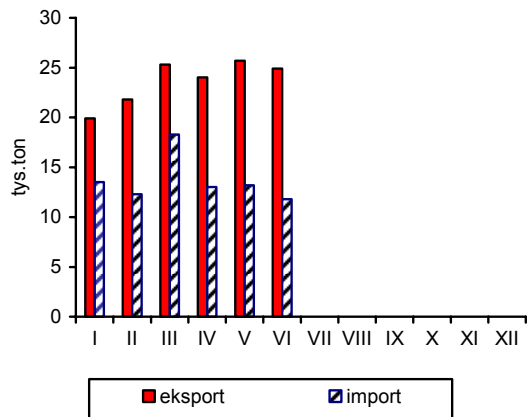
Rys. 4 Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys.5. . Przęcienne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys.6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

Od stycznia do końca lipca 2006 r. przemysł drobiarski wyprodukował 628 tys. ton mięsa drobiowego, a więc o 13,5% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Od kwietnia do lipca dynamika wzrostu jest wyższa niż w analogicznym okresie minionych trzech lat, ale wielkość produkcji w poszczególnych miesiącach wykazuje się większą zmiennością niż w latach poprzednich.

W pierwszym półroczu 2006 r. utrzymywała się dobra koniunktura dla eksportu mięsa i przetworów drobiowych. W okresie tym sprzedano za granicę 82,5 tys. ton mięsa drobiowego, w tym ok. 5% stanowiły przetwory drobiowe. Sprzedaż mięsa drobiowego była o 9% większa niż w pierwszej połowie 2005 r. Sprzedaż eksportowa od stycznia do czerwca 2006 r. była względnie stabilna, oscylując od 12 do 15 tys. ton w poszczególnych miesiącach, a 78% wywozu trafiło do krajów Unii Europejskiej. Odbiorcami 12% eksportu były kraje WNP.

Import mięsa drobiowego wraz z przetworami w pierwszej połowie 2006 r. był o ok. 2% większy niż w tym samym czasie poprzedniego roku. Wyniósł on 35 tys. ton wyrobów, w tym ok. 0,8% stanowiły przetwory. Dynamika importu jest zmienna w poszczególnych miesiącach. Od stycznia do czerwca import wykazywał tendencję malejącą.

Według danych GUS w pierwszym kwartale 2006 r. przeciętne miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca było na tym samym poziomie co w tym samym okresie 2005 r. Dane GUS nie potwierdzają spadku konsumpcji drobiu. Jednak z obserwacji rynku wynika, że obawy przed ptasią grypą spowodowały spadek spożycia mięsa drobiowego. Świadczył o tym utrzymujący się od listopada 2005 r. niski poziom cen detalicznych na rynku drobiarskim.

Od sierpnia 2005 r. obserwuje się coraz wolniejszy spadek cen pasz przemysłowych. Nadal jednak są one niskie. Od po-

czątku 2006 r. do końca lipca średnie ceny mieszanki DK grower obniżyły się o 2,4%. W lipcu spadek cen pasz wyniósł 0,3% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Ceny żywca drobiowego obniżyły się w pierwszym kwartale bieżącego roku, a od kwietnia wykazują tendencję wzrostową. Cena kilograma brojlera kurzego w skupie w sierpniu była prawie o 10% wyższa niż na początku 2006 r. Dynamika wzrostu cen płaconych hodowcom w drugim i trzecim kwartale zwiększa się z każdym miesiącem. W sierpniu żywiec w skupie podrożał średnio o 6,3%. Znacząco wyższą dynamikę wykazują ceny zbytu mięsa kurcząt. Od stycznia do sierpnia ceny sprzedaży w przemyśle wzrosły o 37%. W sierpniu przyrost cen zbytu wyniósł 10% w relacji do poprzedniego miesiąca. W detalu ceny drobiu rosną znacznie wolniej niż ceny zbytu. Od stycznia do lipca 2006 r. tuszka kurczęcia w detalu podrożała o ok. 15%. Ceny drobiu w tym okresie zwiększały się szybciej niż mięsa ogółem, w tym głównie wieprzowiny. Na rynku indyków występowały odmiennie trendy niż na rynku kurcząt. Ceny płacone hodowcom wzrosły od stycznia do sierpnia 2006 r. o ok. 2%. Natomiast ceny zbytu nadal spadają. W tym samym okresie obniżyły się one o 7,4%.

Od stycznia do sierpnia 2006 r. ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce w przeliczeniu na EUR wzrosły o 39%. W tym samym czasie średnie ceny w Unii Europejskiej wzrosły o 20%. Na początku 2006 r. przeciętne ceny unijne były wyższe niż w Polsce o ok. 49%. W sierpniu różnica ta wyniosła 28%. Pogorszyła się więc konkurencyjność cenowa polskich kurcząt w stosunku do średniej ceny unijnej. Nadal jednak ceny polskie pozostawały w sierpniu bieżącego roku na poziomie niższym niż u głównych europejskich producentów.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
I	55,2	62,0	74,4	89,1
II	57,2	58,1	71,0	84,0
III	59,2	68,2	84,9	94,3
IV	62,1	68,3	82,7	83,7
V	57,8	69,0	77,8	91,6
VI	56,8	66,2	79,6	94,1
VII	63,6	68,4	82,9	91,3
VIII	61,0	70,8	86,3	
IX	65,1	73,5	87,3	
X	67,1	76,4	91,4	
XI	58,9	71,4	91,6	
XII	62,1	75,3	90,9	

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	3 205	7 049	10 392	15 054
II	4 718	8 154	11 750	13 706
III	3 885	6 262	13 460	14 041
IV	5 093	4 982	13 863	12 071
V	9 744	6 362	12 971	14 427
VI	7 805	2 254	13 310	13 221
VII	8 202		14 862	
VIII	5 096		14 156	
IX	6 090		15 893	
X	11 737		21 889	
XI	5 954		16 802	
XII	2 444		11 703	
RAZEM	73 973		171 051	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 września 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	1,41	1,46	1,46	0,20	0,20	0,21
II	1,46	1,47	-	0,21	0,21	-
III	1,54	1,55	-	0,22	0,22	-
IV	1,62	1,67	-	0,22	0,22	-

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Dynamika cen na rynku kurcząt brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Miesiące	Mieszanka DK grower		Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją		Tuszka (detal)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,993	0,994	1,001	0,963	0,940	0,961	0,881	0,947	1,083	0,978
II	0,398	1,000	1,019	1,010	0,993	0,992	1,055	1,089	0,976	1,040
III	0,975	0,993	1,028	0,962	1,011	0,975	1,108	0,905	1,019	0,907
IV	0,982	0,993	1,000	1,001	0,986	1,000	0,898	1,071	1,029	1,056
V	0,992	0,997	1,000	1,029	1,057	1,021	1,231	1,124	1,108	1,164
VI	0,992	0,998	1,000	1,000	1,010	1,016	0,930	0,972	1,019	0,985
VII	0,901	0,997	1,000	0,972	1,013	1,024	1,050	1,077	0,983	1,004
VIII	0,917		1,009		1,013	1,063	1,013	1,103	1,023	
IX	0,998		1,009		0,980		0,883		0,959	
X	0,996		1,000		0,927		0,865		0,880	
XI	0,996		0,982		0,942		0,941		0,891	
XII	1,001		1,000		0,970		0,979		0,973	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Dynamika cen na rynku indyków brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Wyszczególnienie	Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	1,000	1,000	0,956	0,920	1,035	0,934
II	1,000	1,017	0,947	0,991	0,992	0,990
III	1,000	1,000	1,005	0,939	0,923	0,979
IV	1,000	1,000	1,048	0,988	1,083	0,975
V	1,000	0,949	1,101	1,022	0,967	0,966
VI	1,000	1,000	1,009	1,058	1,041	1,019
VII	1,000	1,000	0,961	1,023	1,020	0,999
VIII	1,000		1,007	1,006	0,989	1,005
IX	1,055		1,033		0,997	
X	1,000		0,998		0,906	
XI	1,000		0,922		0,981	
XII	1,000		0,931		1,024	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Relacja ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce do cen w wybranych krajach UE-25 (Polska = 1,00)

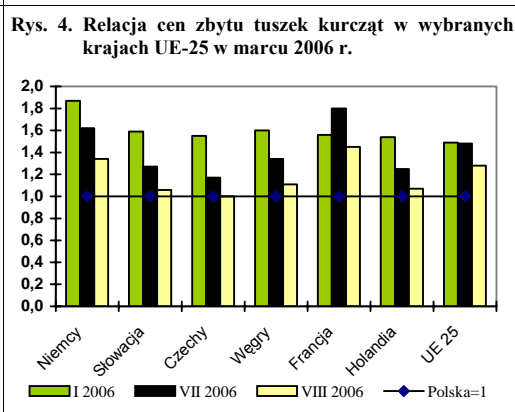
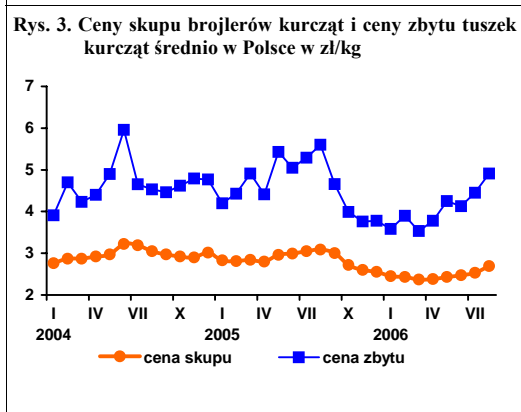
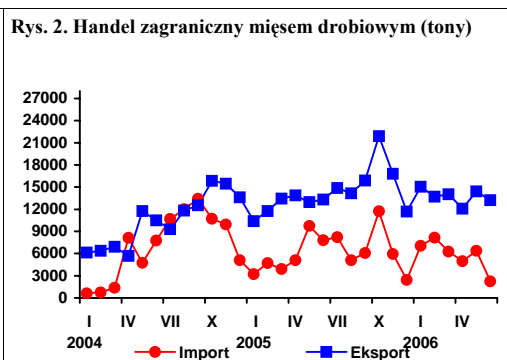
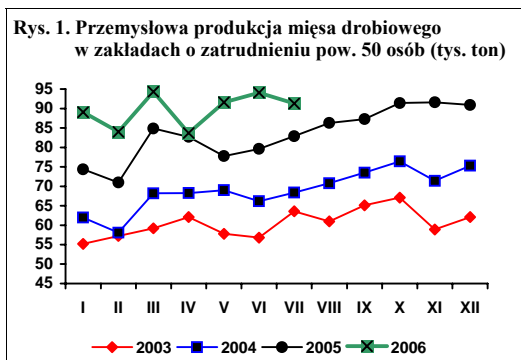
Wyszczególnienie	Niemcy	Słowacja	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE-25
2005 VIII	1,28	1,10	1,05	1,19	1,41	1,09	1,17	1,18
IX	1,38	1,19	1,15	1,28	1,53	1,18	1,11	1,22
X	1,65	1,35	1,31	1,45	1,79	1,37	1,26	1,34
XI	1,89	1,54	1,50	1,66	1,77	1,57	1,40	1,47
XII	1,79	1,50	1,47	1,53	1,28	1,48	1,45	1,40
2006 I	1,87	1,59	1,55	1,60	1,56	1,54	1,61	1,49
II	1,59	1,41	1,29	1,34	1,30	1,35	1,44	1,32
III	1,87	1,64	1,35	1,57	1,57	1,60	1,56	1,46
IV	1,75	1,50	1,33	1,42	1,54	1,39	1,38	1,36
V	1,64	1,39	1,15	1,33	1,61	1,30	1,49	1,37
VI	1,51	1,28	1,15	1,29	1,78	1,20	1,54	1,39
VII	1,62	1,27	1,17	1,34	1,80	1,25	1,62	1,48
VIII	1,34	1,06	1,00	1,11	1,45	1,07	1,37	1,28

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 7. Zróżnicowanie regionalne cen (w zł/kg)

Miesiące	SKUP												ZBYT												
	Brojler kurczęcia						Brojler indyka						Tuszka kurczęcia z szyją						Tuszka indyka						
	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	
2005 VIII	3,06	3,1	3,10	3,04	4,25	4,30	4,38	4,25	5,43	5,30	5,24	5,57	6,78	7,92	-	6,81									
IX	3,01	3,03	3,01	2,98	4,46	4,39	4,53	4,30	5,01	4,64	4,56	4,98	6,97	7,88	-	7,04									
X	2,76	2,84	2,68	2,77	4,39	4,42	4,48	4,36	4,19	4,01	3,81	4,47	6,80	7,89	-	6,56									
XI	2,63	2,63	2,54	2,66	4,06	4,15	3,97	3,99	3,87	3,78	3,66	4,15	7,52	7,89	-	6,06									
XII	2,49	2,56	2,47	2,58	3,77	4,01	3,79	3,69	3,87	3,69	3,57	4,06	7,25	7,77	-	6,15									
2006 I	2,41	2,48	2,43	2,44	3,47	3,64	3,42	3,42	3,69	3,53	3,46	3,69	8,03	7,81	-	5,87									
II	2,37	2,44	2,47	2,44	3,44	3,63	3,40	3,37	3,96	3,85	3,87	4,04	7,6	7,73	-	5,76									
III	2,34	2,38	2,34	2,38	3,3	3,22	3,1	3,15	3,49	3,51	3,36	3,74	7,29	7,72	-	5,53									
IV	2,34	2,38	2,39	2,42	3,27	3,05	3,14	3,09	3,86	3,72	3,68	3,98	6,44	6,57	-	5,56									
V	2,40	2,43	2,46	2,44	3,32	3,19	3,20	3,18	4,16	4,22	4,21	4,4	7,39	7,67	-	5,44									
VI	2,43	2,47	2,57	2,47	3,50	3,44	3,28	3,37	4,17	4,07	4,07	4,31	7,36	7,73	-	5,53									
VII	2,50	2,56	2,58	2,50	3,53	3,69	3,41	3,48	4,50	4,44	4,41	4,46	7,00	7,75	-	5,56									
VIII	2,63	2,76	2,77	2,62	3,56	3,55	3,55	3,50	5,00	4,86	5,03	4,97	7,20	7,73	-	5,58									

Źródło: Dane MRiRW.

Źródło: Dane GUS, MRiRW, CIHZ i CAAC.

Rynek jaj

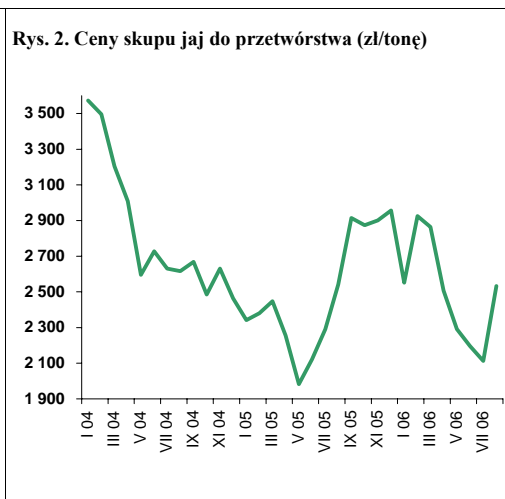
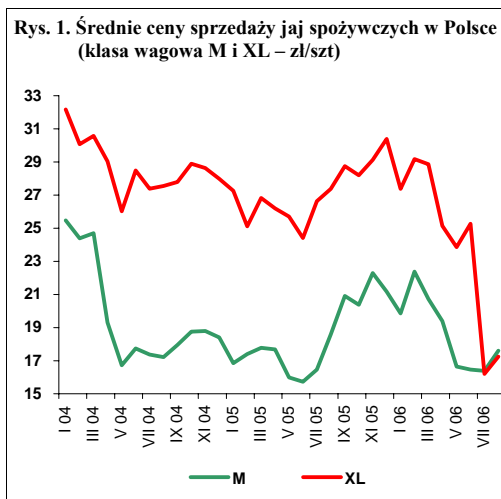
Ogółem od stycznia do sierpnia 2006 r. jaja potaniały przeciętnie o 3,0%. Od lutego do lipca 2006 r. utrzymywał się silny spadkowy trend cen jaj konsumpcyjnych. W sierpniu b. r. uległ on zahamowaniu; jaja podrożały o 8% w stosunku do miesiąca poprzedniego. Wzrost cen jaj wystąpił we wszystkich grupach wagowych. Największy przyrost cen wystąpił w grupie wagowej L – jaja duże. Wyniósł on 15,0% w stosunku do lipca bieżącego roku. O 7% podrożały jaja klasy średniej M. W pozostałych dwóch grupach wagowych ceny zwiększyły się o 5 i 6% (klasa XL i S).

W skupie jaj do przetwórstwa do lipca 2006 r. utrzymywała się silna tendencja spadkowa cen. Od początku roku do końca lipca spadek ten wyniósł -17,2%. W sierpniu nastąpił 20% wzrost cen w stosunku do miesiąca poprzedniego. Wzrost ten był znacznie silniejszy niż na rynku jaj konsumpcyjnych.

Według wstępnych danych Centrum Analitycznego Administracji Celnej (CAAC) eksport jaj świeżych w pierwszym półroczu 2006 r. był o 22,0% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wyniósł on 28,7 tys. ton jaj świeżych. Obniżył się natomiast import (o 24%), który wyniósł 4,3 tys. ton. Wolumen importu jest bardzo

zmienny w poszczególnych miesiącach, wahając się od ponad 1600 ton w lutym do około 300 ton w maju. Bardziej stabilne były obroty przetworami z jaj. Znacząco zwiększył się ich import w relacji do pierwszego półrocza poprzedniego roku. Od stycznia do czerwca Polska zaimportowała 1,3 tys. ton przetworów, tj. trzy razy tyle, co w tym samym czasie roku poprzedniego. Na poziomie roku ubiegłego utrzymywał się natomiast eksport. W pierwszym półroczu 2006 r. Polska wyeksportowała 1,6 tys. ton przetworów z jaj. Odbiorcami były głównie kraje Unii Europejskiej.

Przeciętne ceny jaj w Unii Europejskiej w 2006 r. wykazują tendencję malejącą. Od stycznia do sierpnia 2006 r. obniżyły się one o ok. 8%. W sierpniu spadek cen jaj wyniósł 0,4% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Ceny jaj u głównych producentów europejskich są znacząco niższe niż średnio w UE. Najtańszym producentem w sierpniu br. była Francja, gdzie za 100 kg jaj klasy L i M płacono 70,14 EUR. W Polsce ceny jaj, w przeliczeniu na EUR, od stycznia do sierpnia 2006 r. obniżyły się o 12%. W sierpniu po długim okresie spadkowej tendencji wzrosły one o 7,9%. Średnio jaja w Polsce w EUR były droższe niż przeciętnie w UE o 1,7%. Polskie jaja były droższe niż u większości głównych producentów.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	855	456	3 770	5 580	65	225	345	186
II	1 452	1 660	3 698	4 751	92	229	343	246
III	1 165	1 058	3 270	4 894	66	318	207	182
IV	1 320	383	3 721	3 544	44	247	236	152
V	584	313	3 739	5 532	68	142	222	325
VI	290	443	5 318	4 377	114	120	238	482
VII	514		3 932		116		185	
VIII	979		4 420		118		199	
IX	1 033		4 574		218		207	
X	388		6 107		174		323	
XI	1 226		3 920		246		213	
XII	976		2 907		130		163	
RAZEM	10 782		49 376		1 451		2 881	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 września 2006 r.) Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Dynamika cen sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (poprzedni miesiąc = 1)

Miesiące	XL		L		M		S	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,974	0,901	0,945	0,954	0,916	0,938	0,975	1,097
II	0,921	1,066	0,987	1,131	1,033	1,127	1,033	1,024
III	1,068	0,990	1,055	1,036	1,022	0,926	0,877	0,981
IV	0,977	0,871	0,963	0,938	0,994	0,935	1,171	1,067
V	0,981	0,949	0,907	0,807	0,904	0,859	0,852	0,753
VI	0,949	1,060	0,993	0,967	0,983	0,989	0,933	1,112
VII	1,010	1,049	1,047	1,077	1,048	0,995	1,023	0,925
VIII	1,111	1,050	1,123	1,151	1,129	1,074	1,178	1,064
IX	1,010		1,171		1,185		1,055	
X	0,981		0,965		0,974		1,037	
XI	1,033		1,063		1,094		1,045	
XII	1,043		0,988		0,950		0,957	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 3. Relacja cen sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), cena polska =1,00

Miesiące	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE-25
2004 V	1,39	1,02	0,94	1,05	-
2005 VIII	0,88	0,96	0,95	1,01	1,04
IX	0,87	0,95	0,95	0,87	0,99
X	0,91	0,99	1,00	1,04	1,04
XI	0,93	0,94	0,99	0,87	1,03
XII	0,91	1,01	0,96	1,04	1,00
2006 I	0,83	0,83	0,79	1,02	0,94
II	0,83	0,83	0,77	0,86	0,91
III	0,81	0,85	0,82	0,86	0,91
IV	0,95	0,99	0,84	1,11	1,01
V	0,92	0,89	0,95	0,81	1,03
VI	0,93	0,88	0,86	0,84	1,03
VII	0,88	0,87	0,89	0,83	1,07
VIII	0,82	0,88	0,81	0,88	0,98

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

Po kilku miesiącach spadku, ceny owiec lekkich w Unii Europejskiej ponownie rosną. W lipcu przeciętna ich cena w 25 krajach kształtowała się na poziomie ok. 602, a w sierpniu 625 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 6 i 4%. Stopa wzrostu cen owiec ciężkich była w tych miesiącach jeszcze wyższa, bo wynosiła ok. 10%. W lipcu ceny owiec ciężkich kształtowały się bowiem na poziomie 423, a w sierpniu 415 EUR/100/kg, wobec odpowiednio 383 i 379 EUR/100 kg w analogicznych miesiącach 2005 roku.

Wzrost cen owiec i jagniąt na rynkach unijnych nie przekłada się jednak na wzrost cen owiec na rynku polskim. Od początku br. ceny skupu żywca baraniego kształtują się poniżej poziomów ubiegłorocznych. W lipcu przeciętna cena skupu owiec wyniosła 5,70 a w sierpniu 6,04 zł/kg, wobec odpowiednio 5,91 i 6,43 zł/kg w lipcu i sierpniu 2005 r. Spadek cen na polskim rynku, przynajmniej częściowo, tłumaczyć można mniejszym popytem zewnętrznym. W I półroczu 2006 r. polski eksport żywca i mięsa baraniego wyniósł bowiem 655 ton, wobec 769 ton w I półroczu 2005 r. Mniejszemu eksportowi towarzyszyły wyższe niż przed rokiem ceny w eksporcie, a także produkcja baraniny. W I półroczu 2006 r. przeciętna cena żywca baraniego w eksporcie wynosiła 2,47 zł/kg

i była o 18% wyższa niż rok wcześniej. Według danych GUS, w I półroczu 2006 r. produkcja baraniny wyniosła 3,1 tys. ton, wobec 2,2 tys. ton w I półroczu 2005 roku.

Od początku 2006 r. dobre są warunki importu jagniąt, zwłaszcza z Nowej Zelandii. W I półroczu 2006 ceny jagniąt na rynku nowozelandzkim były bowiem od kilkunastu do ponad dwudziestu procent niższe niż w odpowiednich miesiącach przed rokiem. Rezultatem tego jest między innymi wzrost polskiego importu baraniny i jagnięciny. W I półroczu 2006 r. import ten wyniósł 42 tony, wobec 31 ton w I półroczu 2005 roku.

W drugiej połowie roku spodziewać się należy poprawy warunków importu z Australii. Zapowiedzią tej poprawy jest spadek cen jagniąt w ostatnich miesiącach. W sierpniu przeciętna cena jagniąt na rynku australijskim wyniosła 340 dolarów australijskich za 100 kg i była o 16% niższa niż w sierpniu 2005 r. W najbliższym czasie importowi z tego kierunku sprzyjać też będzie wyższa kwota importowa. W lipcu br. Komisja Europejska, rozporządzeniem nr 1048/2006, podwyższyła kwotę importu przysługującą Australii do prawie 19 tys. ton.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006 P	Zmiana w % 2006/2005
I półrocze	1 477	1 305	1 434	110
II półrocze	1 146	1 023	1100	108
Rok	2 623	2 328	2 534	109

P - prognoza

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2005	40,6	41,1	387,8	150,1	77,3	72,5	81,4	114,0	35,0	42,5	15,9	181,7	1239,9
2006	39,9	72,9	146,7	269,4	83,4	42,8	x	x	x	x	x	x	1100,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,3	177,4	37,8	179,0	114,4	59,0	x	x	x	x	x	X	90,0
Import 2005	9,9	2,8	3,8	4,3	7,8	2,3	4,9	8,6	8,0	3,7	13,4	3,2	72,7
2006	3,2	9,7	3,1	4,4	11,8	9,8	x	x	x	X	x	X	100,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	32,3	346,4	81,6	102,3	151,3	426,1	x	x	x	X	x	X	135,0

P - prognoza

Źródło: Dane CIHZ oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
2004/2005	5,77	6,29	4,92	6,46	7,97	7,36	5,85	7,63	6,67	6,53	6,43	5,91
2005/2006	6,17	5,52	5,71	5,14	8,18	6,94	6,95	6,27	6,45	6,09	6,04	5,70
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,9	87,8	116,1	79,6	102,6	94,3	118,8	82,2	96,7	93,3	93,9	96,4

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	Zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
01.01.2006	10,62	2,75	22,60	5,85	6,1	1,58	13,0	3,37
29.01.2006	-	-	-	-	6,0	1,57	13,0	3,40
26.02.2006	-	-	-	-	6,2	1,64	13,2	3,50
26.03.2006	-	-	-	-	5,9	1,51	12,6	3,22
23.04.2006	9,14	2,35	19,45	5,01	5,98	1,54	12,7	3,27
21.05.2006	-	-	-	-	5,75	1,45	12,2	3,08
18.06.2006	-	-	-	-	5,53	1,36	11,8	2,91
16.07.2006	-	-	-	-	5,76	1,43	12,3	3,05
13.08.2006	-	-	-	-	5,39	1,39	11,5	2,97

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
2004/2005	22,80	22,10	22,10	23,70	24,20	24,12	23,52	24,16	24,16	24,28	23,37	23,46
2005/2006	23,87	23,86	23,71	23,81	23,82	23,27	26,06	27,43	30,36	30,58	30,55	30,48
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,7	108,0	107,3	100,5	98,4	96,5	110,8	113,5	125,7	126,2	130,7	129,9

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII
UE-25												
2004/2005	593,3	635,6	645,1	613,1	558,2	498,2	539,8	561,7	512,0	536,5	566,4	603,0
2005/2006	624,7	719,5	788,2	772,3	654,4	559,3	518,3	533,2	512,7	540,7	601,8	624,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,3	113,2	122,1	126,0	117,2	112,3	96,0	94,9	100,1	100,8	106,3	103,6
Włochy												
2004/2005	578,8	625,5	634,7	652,1	564,4	535,3	664,5	559,9	553,2	626,0	619,1	628,2
2005/2006	712,9	718,1	702,5	723,4	623,9	573,8	567,1	680,4	642,9	669,0	651,5	667,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	123,2	114,8	110,7	110,9	110,5	107,2	85,3	121,5	116,2	106,9	105,2	106,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
UE-25												
2004/2005	366,0	385,4	391,2	330,9	397,3	385,9	397,9	410,2	423,7	407,9	382,7	378,9
2005/2006	376,8	382,7	411,4	414,7	405,9	394,0	408,7	441,4	455,7	456,7	423,1	415,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,0	99,3	105,2	125,3	102,2	102,1	102,7	107,6	107,6	112,0	110,6	109,6
Wielka Brytania												
2004/2005	357,0	343,3	340,2	350,7	357,1	358,8	365,8	395,8	431,2	403,8	353,4	342,7
2005/2006	331,7	324,6	347,6	347,6	333,6	332,2	375,8	363,5	448,3	454,8	384,6	361,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,9	94,6	102,2	99,1	93,4	92,6	102,7	91,8	104,0	112,6	108,8	105,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt i owiec w Nowej Zelandii oraz mięsa jagnięcego w eksporcie do UE, w 2005 roku

Miesiące	Jagnięta o wadze 15 kg		Owce o wadze 21 kg		Ceny w eksporcie do UE				NZD/EUR
	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	Udźca jagnięcego		Połędwicy jagnięcej		
					NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	
2005 X	66,47	93,9	40,64	87,0	780	96,8	1030	89,5	0,578
XI	64,93	96,0	40,11	88,4	759	89,8	1023	90,8	0,585
XII	55,36	89,3	36,34	85,6	750	85,1	1014	92,4	0,584
2006 I	48,36	83,1	34,70	84,8	738	82,7	1012	91,4	0,570
II	45,33	78,4	34,12	85,4	707	80,2	1018	93,8	0,560
III	44,12	76,8	33,03	84,1	720	84,5	1059	98,0	0,640
IV	46,16	77,2	x	x	x	x	x	x	0,630
V	50,18	81,2	x	x	x	x	x	x	0,630
VI	55,95	88,2	x	x	x	x	x	x	0,620
VII	57,35	87,3	x	x	x	x	x	x	0,620
VIII	61,35	92,0	x	x	x	x	x	x	0,630

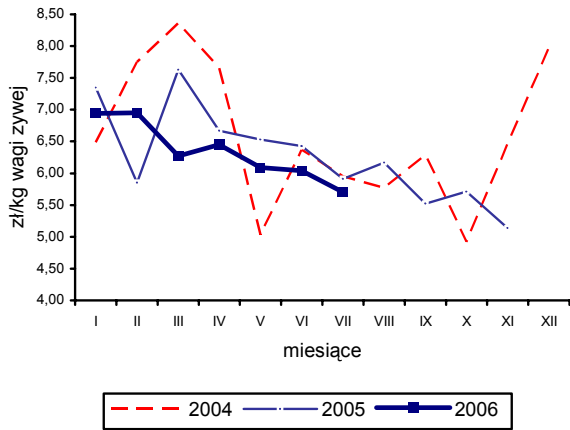
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Agri-Fax i Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

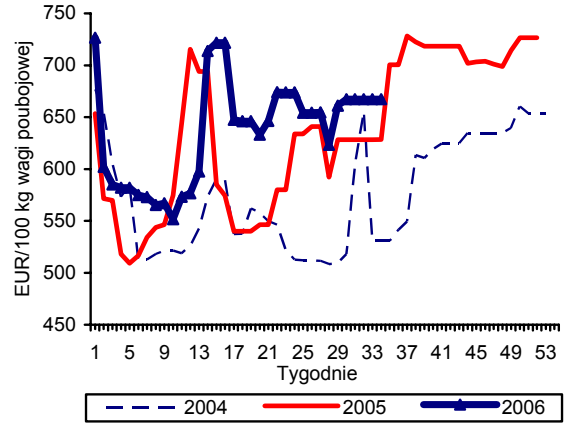
Wyszczególnienie	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2004/2005 AUD/100 kg cwe	374	337	351	335	351	348	343	335	341	390	407	407
2005/2006 AUD/100 kg cwe	384	366	356	346	351	369	346	342	346	349	370	340
miesiąc roku poprzedniego = 100	103	109	101	103	100	106	101	102	101	89	91	84

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Ernst&Young Food&Agrobusiness oraz MLA, Australia.

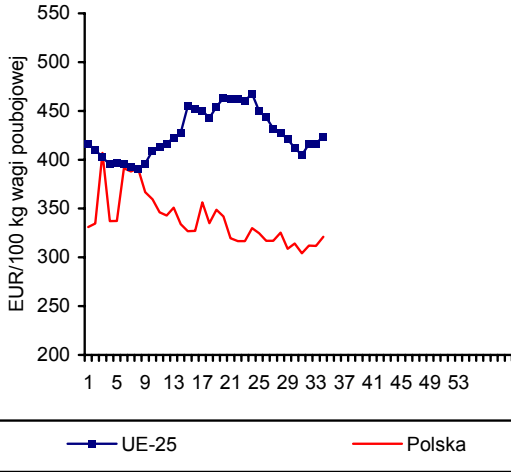
Rys.1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

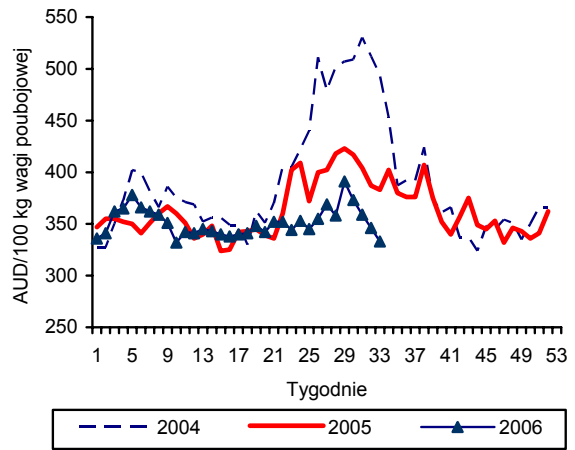
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

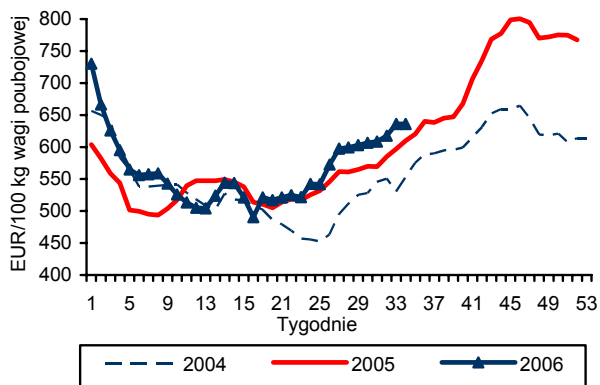
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

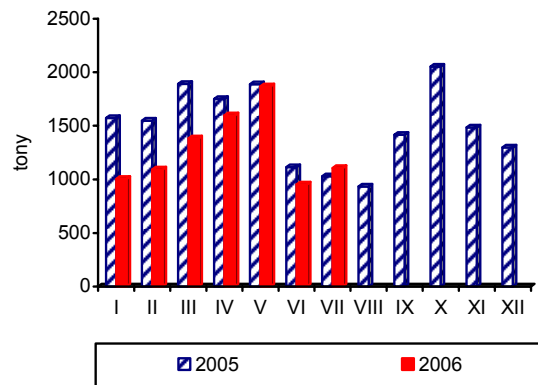
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowy ryb na Bałtyku systematycznie spadają. W lipcu odłowiono ich o 20% mniej niż przed rokiem, a spadek połowów od początku roku był jeszcze większy i wyniósł 25%. W największym stopniu ograniczono wyładunki szprotów (o 32%) oraz śledzi (o 28%), a rybacy skupiają się głównie na połowach dorszy. Od połowy sierpnia skończył się okres ochronny w ich połowach. Wykorzystanie kwoty połowowej wynosi ok. 60% i najprawdopodobniej zostanie ona do końca roku przekroczona. Trwają obecnie końcowe dyskusje na temat kwot połowowych w 2007 r. Komisja Europejska chce ograniczenia połowów dorsz (o 15%), a w zamian zwiększyć się ma limit na śledzia (którego i tak nie jesteśmy w stanie wykorzystać).

Produkcja ryb i przetworów rybnych wyniosła w I półroczu 2006 r. 133,5 tys. ton i była o 9,6% wyższa niż w roku ubiegłym. Największy wzrost przetwórstwa zanotowano w przypadku ryb morskich świeżych (o 226%) oraz ryb wędzonych (41%). Na wysokim poziomie utrzymuje się również produkcja konserw ze śledzi, przy spadku produkcji przetworów z makreli oraz sardynek i szprotów. Obecnie produkcja ryb i przetworów rybnych znajduje się w sezonowym dołku związanym ze spadkiem spożycia wśród krajowych konsumentów. Tradycyjnie szybki wzrost rozpocznie się w październiku.

Eksport ryb i przetworów rybnych wyniósł w I półroczu 2006 r. 118,3 tys. ton o wartości 1 142 mln zł, tj. o 56 i 31% więcej niż przed rokiem. Spośród głównych gatunków ryb w dalszym ciągu najdynamiczniej rośnie sprzedaż wędzonych łososi (+43,7%) oraz szprotów (+42,2%), śledzi (+21,7%) i dorszy (+7,2%). Z ryb, które mają mniejsze znaczenie na uwagę zasługują ponad 5-krotny wzrost wywozu makreli, a z produktów nie spożywczych 13-krotny wzrost eksportu odpadów rybnych. Prawie w całości sprzedaż realizowana jest w krajach Unii Europejskiej (82% ilości i 91% wartości obrotów). Importujemy natomiast surowce dla przetwórstwa: mrożone mięso i filety (44%) ryby mrożone (22%) oraz ryby świeże (17,0%). Najwięcej sprowadzamy śledzi (26% – wzrost wolumenu o 25%), łososi (14% – wzrost o 56%) oraz makreli (11% – wzrost o 18%) i mintajów (9% – wzrost o 9%). Ogólnie w I półroczu br. import wy-

niósł 163,6 tys. ton ryb i przetworów za kwotę 1 258 mln zł, tj. o 19 i 38% więcej niż w roku ubiegłym. Najwięcej ryb kupiliśmy w Norwegii (26%), Danii (11%), Chinach (9%) i Wietnamie (8%). W przypadku tego ostatniego kraju odnotowano ponad 10-krotny wzrost importu, na skutek wzrostu popularności wśród konsumentów pangii (kosztem filetów z morskiczka – spadek importu o 51%). Średnia cena transakcyjna w ciągu sześciu miesięcy br. wyniosła po stronie eksportu 9,66 zł/kg, a w imporcie 7,69 zł/kg. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego oznacza to odpowiednio spadek o 16,3% oraz wzrost o 14,5%.

Znaczny wzrost cen zakupu ryb na rynkach światowych wymusza podwyżki na krajowych producentach. W czerwcu wskaźnik zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego wyniósł 101,5%. Mniejsza podaż filetów z morskiczka spowodowała, że ich ceny wzrosły w zbycie w ciągu dwóch miesięcy o 4,6% (czerwiec-lipiec), a w ujęciu rocznym o 12,9%. Jeszcze bardziej w ciągu roku podrożały świeże pstrągi (o 17,3%). Ceny zbytu pozostałych ryb notowanych przez GUS są stabilne. W obrocie detalicznym średnie ceny ryb i przetworów rybnych wzrosły w lipcu o 0,14%, od początku roku o 0,86%, a w stosunku do lipca roku ubiegłego o 1,88%. W ciągu roku asortymentem, który zdrożał najbardziej były ryby wędzone – o 5,3% (w tym makrele o 11,6% i szproty o 6,9%) oraz konserwy – 3,2%. W dalszym ciągu taniej natomiast owoce morza.

Spożycie ryb i przetworów rybnych wzrosło w I kwartale 2006 r. o 3,2% i wyniosło 1,28 kg/osobę (w wadze produktu). Najwięcej spożywamy ryb morskich (świeżych, mrożonych i chłodzonych), które stanowią 51,5% całkowitej konsumpcji (wzrost spożycia w stosunku do okresu z 2005 r. o 6,5%). Natomiast największy wzrost spożycia zanotowano w przypadku ryb słodkowodnych (o 16,7%), jednak mają one niewielki udział w naszej diecie (ok. 5,5%).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki		
	Szprot	Śledź	Dorsz	Płaskie	Pozostałe	Razem	Troć wędrowna	Łosoś atlantycki	Pstrąg tęczowy
2004 I-XII	96 658	28 410	15 120	8 798	4 819	153 804	158 459	14 941	1 425
2005 I-XII	74 368	21 796	12 774	11 248	3 418	123 604	141 459	21 905	1 295
2005 VII	710	1 605	78	817	370	3 580	1 417	61	10
VIII	78	2 358	100	776	489	3 801	2 515	74	2
IX	451	2 311	1 589	892	445	5 688	4 240	183	8
X	852	2 126	1 799	656	299	5 732	4 325	648	23
XI	1 542	1 544	2 035	572	139	5 832	5 175	1 726	0
XII	1 706	550	2 176	346	78	4 856	4 007	8 023	7
2006 I	4 922	996	1 556	1 168	101	8 743	13 376	985	16
II	6 717	683	1 500	1 509	52	10 461	17 162	1 812	12
III	13 167	868	1 514	890	10	16 449	20 142	2 272	0
IV	12 576	2 195	1 409	530	276	16 986	27 822	2 892	0
V	8 266	1 180	1 610	690	220	11 966	11 108	2042	0
VI	1 318	1 933	1 257	805	344	5 657	366	0	0
VII	179	1 504	79	730	365	2 857	286	0	0
Wskaźnik zmian (%)									
VII 2006 VII 2005	25,2	93,7	101,3	89,4	98,6	79,8	20,2	-	-
I-VII 2006 I-VII 2005	67,6	72,5	175,9	79,0	69,5	74,8	74,5	88,9	2,2

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				Razem	w tym			
					Śledzie	Sardynki i szproty	Makrele	
2005 I-XII	4 759	75 171	50 865	113 427	78 883	11 558	6 775	244 222
2005 VI	291	4 187	2 830	7 329	4 813	704	507	14 637
VII	180	4 547	2 484	7 076	4 893	690	423	14 287
VIII	315	2 173	3 210	7 932	5 978	647	468	13 630
IX	501	9 350	4 354	9 418	6 567	942	669	23 623
X	717	8 524	5 415	10 536	7 526	942	478	25 192
XI	686	8 186	7 906	11 886	8 871	900	486	28 664
XII	590	8 466	6 967	12 476	9 606	664	403	28 499
2006 I	434	4 895	5 310	9 897	6 678	873	563	20 536
II	543	4 958	5 500	12 139	8 373	1 101	631	23 140
III	839	9 088	5 849	13 161	9 291	926	716	28 937
IV	847	7 657	4 706	10 195	6 883	782	487	23 405
V	765	6 151	3 947	8 788	5 490	808	607	19 651
VI	577	4 953	3 591	8 674	5 856	605	450	17 795
Wskaźnik zmian (%)								
VI 2006 VI 2005	198,3	118,3	126,9	118,4	121,7	85,9	88,8	117,3
I-VI 2006 I-VI 2005	226,3	111,1	140,8	116,2	120,1	75,2	89,8	109,6

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej

^b w danych z 2006 r. brak jest wyników produkcji świeżego lub chłodzonego mięsa z ryb, a które były ujmowane w poprzednich numerach Rynku Rolnego. Są one jednak w pełni porównywalne z danymi z 2005 r. (dane z 2005 r. zostały skorygowane o tę pozycję, której wartość wyniosła 14,8 tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	Razem	Przetwory i konserwy	Filety i mięso	Ryby solone, suszone i wędzone	Ryby mrożone	Razem	Filety i mięso	Ryby mrożone	Przetwory i konserwy	Ryby świeże lub chłodzone
2005 I-XII	159,45	60,26	32,76	21,95	13,25	313,17	135,02	73,80	31,59	40,75
2005 I	8,95	4,04	2,51	1,02	0,50	24,20	10,18	7,66	2,40	1,94
II	12,59	4,87	2,77	1,57	1,07	27,16	11,95	7,39	2,45	3,15
III	15,75	4,55	3,41	1,92	2,01	24,82	10,96	5,99	2,49	2,99
IV	15,55	3,84	3,33	1,60	1,69	18,10	6,17	4,49	2,16	2,53
V	11,97	3,92	3,00	1,34	0,86	21,23	6,97	7,20	1,80	2,22
VI	10,86	3,81	2,78	1,53	1,24	21,34	9,10	5,53	1,61	2,39
VII	10,20	4,01	2,29	1,43	0,95	20,70	7,27	5,18	2,72	2,89
VIII	11,72	4,72	1,64	1,49	1,10	24,78	10,99	4,86	3,30	3,01
IX	12,51	5,26	2,22	1,88	1,13	25,39	10,45	6,09	2,31	3,87
X	14,90	5,74	3,21	2,24	0,93	29,86	13,29	6,54	2,88	4,24
XI	18,49	8,51	3,28	2,78	1,04	37,92	18,89	6,67	4,34	5,20
XII	15,99	7,00	2,32	3,15	0,74	37,69	18,81	6,19	3,11	6,31
2006 ^b I	15,33	4,87	4,04	1,79	0,83	28,25	11,82	7,52	2,43	4,34
II	18,28	6,30	3,55	1,84	1,35	33,90	15,36	8,26	2,94	5,61
III	22,65	6,69	4,03	2,43	1,97	35,70	16,59	8,86	2,66	5,22
IV	28,80	5,11	3,21	2,16	1,26	22,32	10,40	3,29	1,89	4,43
V	19,96	5,04	3,07	1,97	1,20	23,07	9,61	3,79	2,90	4,47
VI	13,26	5,11	1,97	1,87	1,02	20,34	7,85	4,92	1,99	3,31
Wskaźnik zmian (%)										
$\frac{VI\ 2006}{VI\ 2005}$	122,1	134,1	70,9	122,2	82,3	95,3	86,3	89,0	123,6	138,5
$\frac{I-VI\ 2006}{I-VI\ 2005}$	156,3	132,3	111,6	134,3	103,5	119,5	129,5	95,8	114,7	179,9

^a bez eksportu z burt statków, ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia		Mrożona makrela			Filety z mintaja		Filety z morszczuka	Łosoś świeży	Konserwy z tuńczyka
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2005 I	4,86	4,60	3,65	3,85	3,90	5,93	6,57	6,06	12,35	4,96
II	4,64	4,83	4,13	3,97	3,68	5,85	6,70	6,04	14,42	5,55
III	5,06	4,90	4,21	3,60	3,61	5,99	5,47	5,94	12,73	5,02
IV	5,14	-	4,25	3,88	3,78	6,26	6,45	6,33	13,17	6,16
V	4,08	5,34	4,26	3,76	3,71	6,04	6,56	6,40	13,89	6,28
VI	4,58	5,37	4,16	3,61	3,36	6,36	8,17	6,75	14,49	5,48
VII	4,69	5,39	4,33	3,53	-	6,29	11,25	6,64	9,96	7,36
VIII	4,22	5,31	4,36	3,54	4,36	6,34	7,81	7,08	12,67	8,26
IX	4,07	4,99	3,94	4,55	4,59	6,19	8,30	7,07	13,83	7,66
X	4,22	4,83	3,89	4,58	6,76	5,97	6,25	7,19	13,72	8,04
XI	4,70	4,55	4,77	5,04	4,67	5,84	8,34	7,28	13,94	7,92
XII	4,55	4,29	4,99	3,01	5,30	6,04	8,00	7,77	14,62	8,39
2006 ^a I	4,10	3,85	4,56	5,09	4,73	6,10	6,96	7,41	13,68	7,26
II	4,06	3,89	4,85	5,40	4,63	5,77	6,40	7,27	12,71	7,73
III	4,10	3,49	4,80	5,50	4,53	6,10	6,92	7,23	14,73	7,72
IV	3,87	3,03	4,75	5,45	5,92	6,08	7,95	7,39	15,65	7,04
V	4,10	2,84	5,24	4,83	2,59	5,77	7,79	7,41	19,26	6,73
VI	3,87	3,02	4,55	5,34	2,78	5,58	7,94	7,23	21,65	7,08
Wskaźnik zmian (%)										
$\frac{VI\ 2006}{VI\ 2005}$	84,5	56,2	109,4	147,9	82,7	87,7	97,2	107,1	149,4	129,2

^a dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb eksportie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi	Filety z dorsza			Łosoś wędzony	Pstrąg wędzony	Krewetki przetworzone	Filety z flądry
	Niemcy	W.Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania
2005 I	7,44	18,27	18,06	19,02	35,22	31,23	38,19	11,30
II	7,08	18,09	17,13	17,94	32,39	30,67	41,23	10,78
III	7,26	18,32	15,42	16,83	32,81	31,16	42,85	10,73
IV	8,05	18,66	15,18	18,48	34,07	32,31	58,77	11,22
V	8,02	19,57	17,99	18,29	34,87	31,69	53,12	11,13
VI	7,94	19,63	14,68	17,45	35,11	30,41	50,96	10,52
VII	8,00	18,75	17,75	17,06	36,06	30,87	49,34	10,33
VIII	7,93	19,37	17,65	17,34	38,41	30,90	44,80	10,13
IX	7,53	17,70	18,43	18,88	36,11	30,88	39,00	10,05
X	7,48	16,64	17,51	18,09	34,23	31,85	35,00	9,95
XI	7,77	18,21	16,81	18,42	35,50	32,59	40,33	10,25
XII	7,27	16,61	23,92	18,83	34,46	31,71	35,42	9,55
2006 ^a I	7,41	17,85	16,36	17,74	33,83	32,11	36,03	10,36
II	7,09	16,97	15,38	17,12	33,18	31,77	36,89	10,31
III	7,50	17,28	15,11	17,02	34,17	32,66	34,48	10,55
IV	7,86	17,82	15,67	17,96	34,90	33,58	39,96	10,57
V	7,62	17,79	16,86	19,00	37,44	33,94	34,25	11,01
VI	8,15	18,08	17,12	19,82	40,68	35,04	34,25	11,34
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>	102,6	92,1	116,6	113,6	115,9	115,2	67,2	107,8

^a dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2004 I-XII	8,85	-	8,18	55%	8,65	66%	7,77	60%	5,96	76%	7,29	76%
2005 I-XII	8,43	-	8,01	53%	8,89	68%	7,83	59%	5,87	70%	7,39	70%
2005 V	8,20	-	7,97	53%	8,69	67%	7,80	59%	5,89	70%	7,31	69%
VI	8,39	-	7,97	53%	8,69	67%	7,78	59%	5,93	70%	7,35	70%
VII	8,52	-	7,82	52%	8,69	67%	7,79	59%	5,89	70%	7,34	69%
VIII	8,76	-	7,71	51%	8,91	68%	7,85	59%	5,92	70%	7,40	70%
IX	8,74	-	7,92	52%	9,07	69%	7,91	60%	6,00	71%	7,45	70%
X	8,49	-	8,09	53%	9,18	70%	7,90	60%	6,05	71%	7,49	70%
XI	8,38	-	8,14	53%	9,26	71%	7,87	60%	6,02	71%	7,48	70%
XII	7,55	-	8,34	54%	9,12	70%	7,64	60%	5,83	68%	7,54	70%
2006 I	7,95	-	8,69	57%	9,24	70%	7,88	60%	5,87	68%	7,40	69%
II	8,10	-	8,70	56%	9,27	70%	7,83	59%	5,92	69%	7,32	68%
III	8,17	-	8,73	56%	9,22	69%	7,77	59%	5,88	69%	7,19	67%
IV	8,26	-	8,93	58%	9,32	70%	7,80	59%	5,89	69%	7,07	66%
V	8,46	-	9,09	58%	9,38	71%	7,67	58%	5,95	69%	7,14	67%
VI	8,75	-	9,17	58%	9,72	73%	7,79	59%	5,96	70%	7,20	67%
VII	8,77	-	9,17	58%	9,81	74%	7,79	59%	5,93	69%	7,21	67%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>	102,9	x	117,3	x	112,9	x	100,0	x	100,7	x	98,2	x
<u>I-VII 2006</u> <u>I-VII 2005</u>	98,7	x	111,7	x	108,0	x	99,6	x	102,0	x	98,6	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2005 I-III	1,24	0,62	0,22	0,16	0,18	0,06
2006 I-III	1,28	0,66	0,22	0,16	0,17	0,07
Wskaźnik zmian (%)						
I-III 2006 I-III 2005	103,2	106,5	100,0	100,0	94,4	116,7

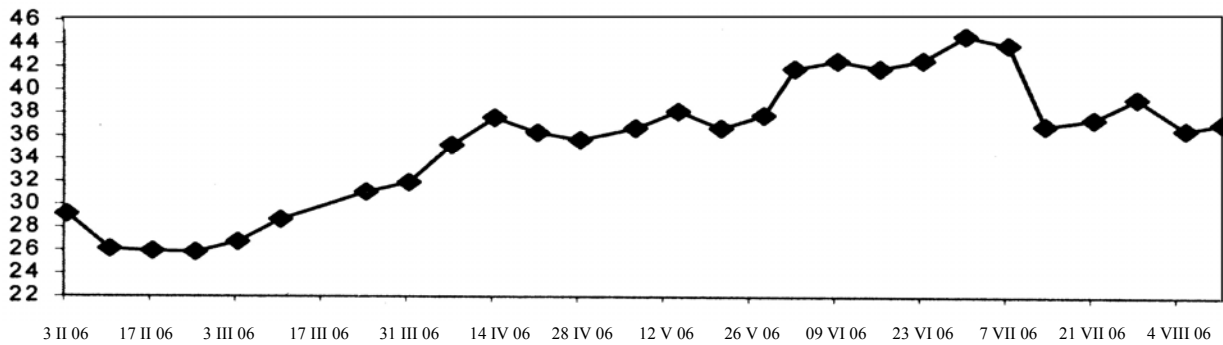
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

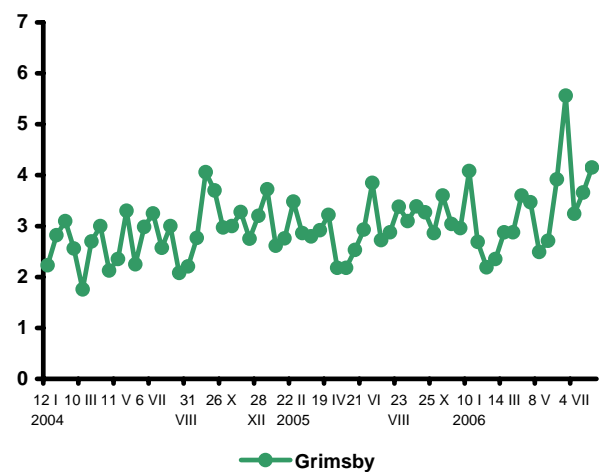
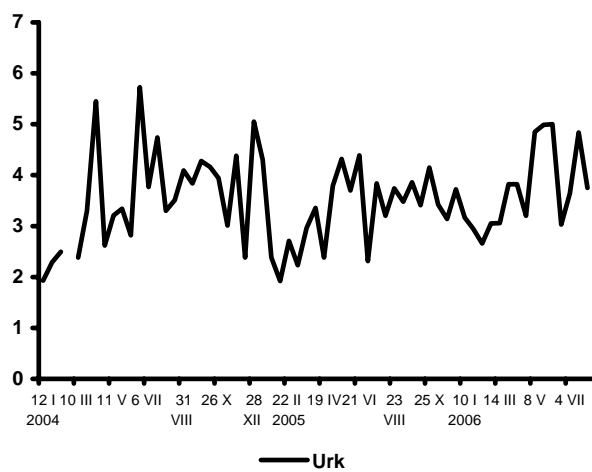
Miesiące	Filety		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Dorsz patroszony	Karp świeży
	morszczuk	mintaj	łosoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.			
2004I-XII	13,05	13,04	56,20	6,34	11,12	12,15	11,16	18,86	9,56	10,84	11,64
2005I-XII	13,06	13,19	56,93	6,74	12,29	12,99	12,08	19,85	10,54	11,47	11,54
2005I	13,14	13,24	56,60	6,62	11,96	12,48	11,45	19,41	10,26	11,21	11,48
II	13,12	13,18	56,80	6,66	12,03	12,52	11,55	19,59	10,37	11,32	11,48
III	13,05	13,20	56,60	6,69	12,02	12,64	11,70	19,59	10,41	11,32	11,48
IV	13,05	13,18	56,50	6,68	12,13	12,84	11,95	19,76	10,44	11,38	11,58
V	12,99	13,16	56,60	6,69	12,16	12,93	12,05	19,82	10,53	11,37	-
VI	12,99	13,18	57,00	6,70	12,17	13,00	12,10	19,88	10,54	11,48	-
VII	12,99	13,14	57,10	6,70	12,22	13,06	12,15	19,94	10,57	11,53	-
VIII	13,03	13,22	57,10	6,73	12,20	13,13	12,25	19,94	10,60	11,53	-
IX	13,04	13,19	57,20	6,78	12,29	13,22	12,30	20,00	10,64	11,55	-
X	13,09	13,24	57,30	6,84	12,50	13,29	12,40	20,06	10,68	11,61	11,85
XI	13,11	13,19	57,10	6,88	12,74	13,39	12,50	20,12	10,73	11,63	11,79
XII	13,14	13,12	57,20	6,92	13,08	13,35	12,55	20,06	10,72	11,65	11,15
2006I	13,19	13,22	56,40	7,01	13,32	13,42	12,60	19,82	10,69	11,68	11,22
II	13,23	13,25	56,60	7,01	13,45	13,48	12,65	19,88	10,69	11,56	11,21
III	13,28	13,19	56,20	7,07	13,49	13,45	12,65	19,94	10,66	11,69	11,27
IV	13,29	13,20	56,60	7,10	13,55	13,52	12,70	19,76	10,64	11,64	11,28
V	13,25	13,14	57,20	7,13	13,57	13,52	12,70	19,82	10,68	11,63	-
VI	13,30	13,12	57,70	7,14	13,60	13,48	12,70	19,88	10,66	11,66	-
VII	13,25	13,09	58,60	7,16	13,64	13,52	12,80	19,94	10,68	11,77	-
Wskaźnik zmian (%)											
VII 2006 VII 2005	102,0	99,6	102,6	106,9	111,6	103,5	105,3	100,0	101,0	102,1	-
I-VII 2006 I-VII 2005	101,6	99,9	100,5	106,2	111,7	105,5	107,1	100,8	102,2	102,5	97,7

Źródło: Dane GUS.

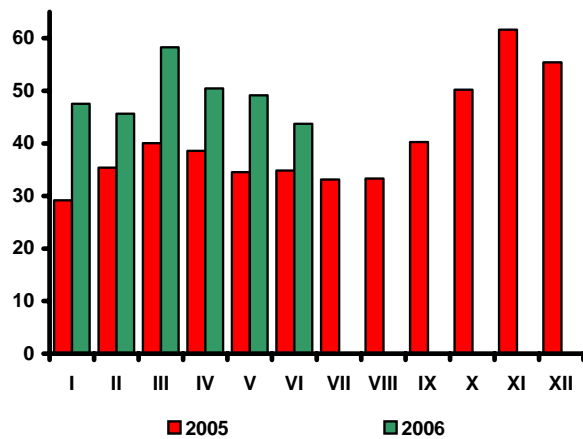
Rys. 1. Ceny zbytu świeżych łososi w Norwegii (NOK/kg)

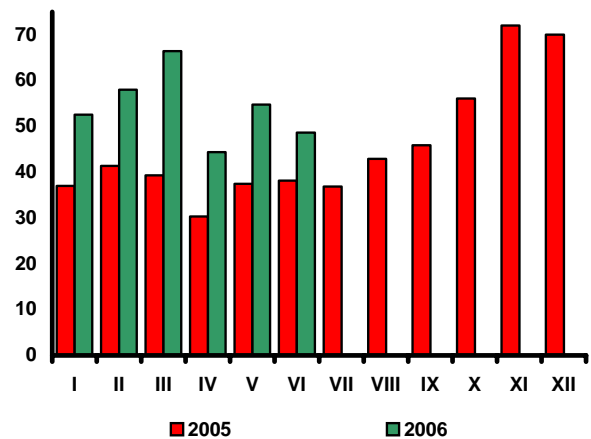
Rys. 2. Ceny dorszy w portach w Holandii i Wielkiej Brytanii (EUR/kg)

Rys. 3. Eksport ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Rys. 4. Import ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Źródło: Rys. 1 i 2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W lipcu 2006 r. sezonowy spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 1,5%, w tym żywności – 1,7% i był nieco mniejszy niż w analogicznym okresie przed rokiem (w lipcu 2005 r. spadek wyniósł odpowiednio 1,7% i 1,9%). Zmiany cen poszczególnych grup produktów były różnokierunkowe. Nastąpiła znaczna, w porównaniu z poprzednim miesiącem, obniżka cen warzyw (o 20,3%). Mniej niż w czerwcu należało zapłacić za drób (o 0,3%) i tłuszcze zwierzęce (o 0,2%). Nieznacznie potaniały artykuły w grupie „mleko, sery, jaja” (o 0,1%, w tym jaja o 1,1%). Istotnie natomiast podrożały owoce (o 5,4%), w tym zwłaszcza jabłka (o 16,8%), gruszki (o 6,9%), cytrusy (o 6,8%) i owoce jagodowe (o 4,7%). Wzrosły również ceny mięsa wieprzowego (o 3,3%), cukru (o 1,7%) oraz wędlin (o 0,9%) i mięsa wołowego (o 0,3%). Więcej niż w czerwcu br. należało zapłacić za tłuszcze roślinne i makarony (po 0,3%) oraz ryż (o 0,2%). Zanotowano niewielki wzrost cen pieczywa, mąki i ryb (po 0,1%).

W okresie grudzień 2005 r. – lipiec 2006 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 0,3%, wobec 1,9% odpowiednio przed rokiem. Ceny warzyw zmalały o 6,6%, a mięsa i tłuszczy jadalnych po 0,1%, w tym masła i tłuszczy wieprzowych odpowiednio o 1,6% i 7,3%. Zmniejszyły się także ceny mąki (o 0,8%) oraz artykułów w grupie „mleko, sery, jaja” (o 0,3%, w tym jaj o 4,6%). Silnie droższą grupą produktów były owoce, których ceny w lipcu br., w stosunku do grudnia 2005 r., wzrosły średnio o 9,4%, głównie za sprawą dużej wyżki cen jabłek (o 77,3%) i owoców cytrusowych (o 9%). Podniosły się również ceny cukru (o 2,7%), ryżu (o 1,8%), napojów bezalkoholowych (o 1%) i ryb (o 0,9%).

Średni poziom cen żywności w lipcu 2006 r. był nieznacznie wyższy niż w analogicznym okresie przed rokiem (o 0,1%). Przyczynił się do tego głównie wysoki wzrost cen owoców i warzyw wynoszący odpowiednio 7% i 10%. W grupie owoców najbardziej podrożały jabłka (o 58,3%), a w grupie warzyw – ziemniaki (o 31,2%). Zwiększyły się również ceny jaj (o 3,9%), ryżu i ryb (po 1,9%) oraz cukru (o 1,4%). Wzrost cen odnotowano na rynku pieczywa i makaronów (po 0,3%). Ceny pozostałych grup żywności wykazywały tendencję spad-

kowe. Istotnie, bo o 4,2% potaniały artykuły mięsne, o czym zadecydowała głęboka, sięgająca 16,8% redukcja cen drobiu. Ceny mięsa wieprzowego obniżyły się o 1,8%, a przetworów mięsnych o 1,5%, przy wzroście cen mięsa wołowego o 4%. O 2,3% zmalały w porównywanych okresach ceny wszystkich tłuszczów, w tym zwierzęcych tkankowych o 10,2%, masła o 2,6%, olejów o 1,4%, a margaryn o 0,6%. Nieco niższe niż przed rokiem były w lipcu br. ceny artykułów mleczarskich (o 0,2%), w tym serów dojrzewających o 1% i twarogowych o 0,6%. Spadek cen artykułów mięsnych, nabiału i tłuszczów był efektem znaczącego wzrostu produkcji i podaży tych wyrobów. W porównaniu z lipcem ub. r., w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, uboje trzody chlewnej i drobiu zwiększyły się o ok. 10%, a produkcja tłuszczów wieprzowych o 26,8%. Wzrost produkcji serów dojrzewających wyniósł 7,2%, serów twarogowych 2,4%, a śmietany 20,5%.

W okresie lipiec 2005 r. – lipiec 2006 r. czynnikiem stabilizującym ceny żywności był rosnący popyt wewnętrzny i eksport. Wysoka dynamika płac nominalnych oraz rent i emerytur brutto, przy utrzymującej się na umiarkowanym poziomie inflacji wpłynęły na wzrost siły nabywczej dochodów ludności (płac realnych o 4,7%, a realnych emerytur i rent pracowniczych oraz rolniczych – odpowiednio o 7,3% i 5,7%). Do poprawy sytuacji dochodowej przyczyniły się pozytywne procesy na rynku pracy, tj. spadek bezrobocia i wzrost zatrudnienia (w lipcu br. stopa bezrobocia wyniosła 15,7%, wobec 17,9% w lipcu 2005 r.). Spodziewany dalszy wzrost wynagrodzeń, poprawa sytuacji na rynku pracy i wzrost eksportu wskazują na możliwość utrzymania się wzrostowych tendencji popytu na żywność. Występujące w drugiej połowie czerwca i w lipcu niekorzystne dla produkcji roślinnej warunki agrometeorologiczne będą skutkowały obniżeniem się produkcji podstawowych surowców. Wzrost popytu przy ograniczeniach podaży może wywołać przyspieszenie dynamiki cen żywności w ostatnich miesiącach br., w tym zwłaszcza produktów przetwórstwa zbóż i warzyw.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu 2006 roku

Wyszczególnienie	VII 2006			I-VII 2006
	VI 2006=100	XII 2005=100	VII 2005=100	I-VII 2005=100
O G Ó Ł E M	100,0	101,0	101,1	100,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,5	99,7	100,2	99,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,3	100,8	101,2	101,8
Odzież i obuwie	99,2	99,4	93,0	93,2
Mieszkanie	100,1	102,7	103,9	103,8
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	103,3	104,8	104,6
W tym nośniki energii	100,1	104,6	107,0	106,6
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,9	100,0	100,1	100,1
Zdrowie	99,7	100,5	101,0	101,5
Transport	101,0	102,7	102,1	102,1
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	102,1	105,4	104,6	105,2
Łączność	101,9	101,8	100,2	98,5
Rekreacja i kultura	103,4	102,7	100,2	98,2
Edukacja	100,0	100,3	101,6	101,7
Restauracje i hotele	100,1	101,0	101,5	101,6
Inne towary i usługi	100,0	100,3	100,4	100,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lipcu 2006 roku

Wyszczególnienie	VII 2006			I-VII 2006
	VI 2006=100	VII 2005=100	XII 2005=100	I-VII 2005 =100
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,5	100,2	99,7	99,6
Żywność	98,3	100,1	99,6	99,5
Pieczywo i produkty zbożowe	100,1	100,1	100,2	99,6
Pieczywo	100,1	100,3	100,2	99,8
Ryż	100,2	101,9	101,8	100,7
Makarony	100,3	100,3	100,4	100,0
Mięso i przetwory	101,1	95,8	99,0	94,6
Mięso wieprzowe	103,3	98,2	99,0	94,2
Mięso wołowe	100,3	104,0	102,6	104,3
Drób	99,7	83,2	100,5	83,9
Przetwory mięsne i wędliny	100,9	98,5	98,5	97,4
Ryby	100,1	101,9	100,9	102,0
Mleko, sery i jaja	99,9	100,4	99,7	99,9
Artykuły mleczarskie	100,0	99,8	100,4	99,3
Mleko	99,9	100,7	100,4	100,7
Sery twarogowe	100,3	99,4	101,1	98,5
Sery dojrzewające i topione	99,7	99,0	99,6	97,8
Jaja	98,9	103,9	95,4	103,3
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,1	97,7	99,0	96,8
Masło	99,8	97,4	98,4	96,5
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,6	89,8	92,7	87,0
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,4	99,4	100,5	99,1
Oleje roślinne	100,1	98,6	100,2	98,1
Owoce	105,4	107,0	109,4	105,7
Jabłka	116,8	158,3	177,3	124,5
Owoce cytrusowe	106,8	98,1	109,0	96,4
Banany	87,8	85,0	84,7	94,4
Warzywa	79,7	110,5	93,4	111,2
Ziemniaki	59,7	131,2	138,4	150,6
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,6	100,9	101,3	98,9
Cukier	101,7	101,4	102,7	95,6
Napoje bezalkoholowe	100,3	101,4	101,0	100,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	100,5	100,3	100,8	102,1	100,6	102,7	99,2	98,4	100,4	101,1	100,8	100,6
	2005	99,8	99,7	100,2	100,5	100,9	98,8	98,3	99,4	100,6	100,9	99,7	100,0
	2006	100,3	100,3	99,8	100,7	101,3	98,9	98,5					
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	100,8	101,0	100,8	100,7	100,6	100,6	100,6	100,3	100,3	100,1	100,0	99,8
	2005	100,1	100,1	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
	2006	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,2	100,1					
Mięso	2004	100,0	99,9	101,0	102,0	101,5	105,8	105,2	98,5	100,0	100,8	100,1	99,9
	2005	98,8	98,7	99,7	99,9	100,3	99,8	99,8	100,8	100,1	98,8	98,4	98,8
	2006	99,5	99,2	98,1	99,6	101,3	99,8	101,1					
Ryby	2004	100,1	99,9	99,9	100,1	100,2	100,4	100,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,4
	2005	100,2	100,2	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,3	100,5	100,1	100,0
	2006	100,2	100,1	100,1	100,1	100,0	100,2	100,1					
Mleko, sery, jaja	2004	100,4	100,4	100,3	100,0	100,2	100,5	100,5	100,6	100,5	100,7	100,5	100,6
	2005	100,5	100,3	99,9	99,7	99,7	99,5	99,6	99,9	100,5	100,1	100,0	100,1
	2006	100,2	100,1	100,1	99,8	100,0	99,6	99,9					
Tuszcze	2004	100,4	100,4	100,1	99,6	100,7	103,6	102,1	100,6	100,6	100,9	100,7	100,3
	2005	100,6	99,5	99,4	99,5	99,3	99,6	99,8	99,8	99,8	99,8	99,7	99,5
	2006	100,1	99,8	99,6	99,5	100,1	99,8	100,1					
Owoce	2004	99,1	99,2	102,3	104,1	109,6	100,5	88,4	90,0	93,8	109,5	103,2	103,1
	2005	100,5	99,7	102,2	107,0	107,8	81,9	105,0	103,1	99,7	106,0	96,0	99,4
	2006	99,2	100,6	101,6	104,1	109,6	89,8	105,4					
Warzywa	2004	103,4	100,5	101,9	103,6	94,4	107,2	77,1	86,7	107,6	104,7	107,7	107,3
	2005	100,9	101,3	104,3	102,9	106,0	98,9	80,6	88,1	106,9	112,8	104,1	104,9
	2006	104,9	104,8	102,0	105,2	104,1	95,4	79,7					
Cukier i wyroby Cukiernicze	2004	99,7	101,9	101,0	115,9	101,4	102,3	101,3	100,7	99,9	99,8	99,9	99,6
	2005	99,5	99,0	98,7	99,7	100,2	99,5	99,9	99,8	100,3	100,2	99,8	99,6
	2006	100,1	99,8	100,0	100,1	100,3	100,3	100,6					
Cukier	2004	98,6	105,2	102,2	148,5	102,4	104,3	102,2	100,9	99,1	99,0	99,4	98,8
	2005	98,4	97,2	96,3	98,9	100,0	98,6	99,5	99,2	100,6	100,4	99,5	99,0
	2006	99,9	99,4	99,8	100,5	100,9	100,5	101,7					
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	100,4	100,1	100,3	100,8	101,0	100,9	99,9	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1
	2005	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8
	2006	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0					
III. Średnia płaca ^a	2004	87,4	102,2	102,1	100,0	97,0	102,2	101,0	99,4	101,1	97,8	105,0	109,7
	2005	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8	99,0	100,1	102,2	105,5	104,2
	2006	88,6	102,2	103,5	98,3	99,2	103,0	100,9					

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	102,2	102,7	103,3	104,7	105,2	108,1	109,1	109,3	108,1	107,7	107,7	107,8
	2005	106,7	105,9	105,3	103,7	104,3	100,4	99,2	100,5	101,0	100,8	99,5	98,7
	2006	99,1	99,8	99,3	99,4	99,8	99,5	100,2					
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	102,6	103,8	104,7	105,5	106,0	105,3	105,6	105,7	106,1	106,1	106,2	105,8
	2005	105,0	104,0	103,0	102,2	101,4	100,7	100,0	99,6	99,3	99,2	99,1	99,2
	2006	99,4	99,4	99,6	99,5	99,7	99,9	100,1					
Mięso	2004	99,3	100,6	102,4	105,4	106,5	112,1	116,3	114,2	113,2	114,5	115,1	115,6
	2005	114,0	112,6	111,1	108,9	107,5	101,6	96,5	98,7	98,8	96,9	95,2	94,2
	2006	94,6	95,2	93,6	93,6	94,6	94,6	95,8					
Ryby	2004	98,8	99,0	99,2	99,5	99,7	100,3	100,7	101,1	101,4	101,8	102,3	102,8
	2005	102,9	103,1	103,3	103,5	103,4	103,1	102,9	102,9	103,0	103,0	102,7	102,3
	2006	102,2	102,1	102,2	102,0	101,8	101,8	101,9					
Mleko, sery, jaja	2004	106,5	106,5	106,5	106,0	105,7	106,0	106,6	107,1	106,2	102,3	101,5	101,4
	2005	101,6	101,9	101,9	102,0	102,0	102,0	101,4	101,0	101,1	100,7	100,2	99,9
	2006	99,6	99,5	99,7	99,8	100,1	100,1	100,4					
Tuszcze	2004	107,4	108,0	108,3	108,0	108,8	112,7	115,1	115,1	113,7	111,5	110,7	110,4
	2005	109,5	108,5	107,7	107,6	106,1	102,2	100,0	99,2	98,4	97,4	96,5	95,7
	2006	96,0	96,2	96,5	96,5	97,3	97,5	97,7					
Owoce	2004	110,1	108,8	109,8	107,7	103,8	108,5	97,3	96,5	95,6	99,4	100,1	100,2
	2005	99,6	100,1	99,8	102,3	103,3	82,2	93,5	105,9	116,7	119,0	111,5	105,6
	2006	106,0	107,2	106,0	104,0	105,4	104,4	107,0					
Warzywa	2004	101,1	99,5	97,1	93,3	94,2	102,9	101,3	108,8	98,1	94,9	95,1	96,7
	2005	94,3	94,3	96,3	96,5	109,5	103,4	106,2	111,0	113,4	117,3	110,7	107,7
	2006	110,1	114,4	111,5	112,7	111,7	107,8	110,5					
Cukier i wyroby	2004	98,6	100,3	101,2	117,4	119,0	121,8	123,2	124,2	124,2	124,3	124,5	124,8
	2005	124,2	120,6	117,9	101,6	100,4	97,6	96,3	95,4	95,8	96,1	96,0	96,1
	2006	96,7	97,5	98,8	99,2	99,4	100,2	100,9					
Cukier	2004	92,4	97,3	99,7	148,6	152,6	159,5	162,7	165,0	164,5	164,5	165,0	167,1
	2005	166,8	154,1	145,1	96,6	94,4	89,3	86,9	85,4	86,7	87,9	88,0	88,1
	2006	89,4	91,5	94,8	96,4	97,3	99,2	101,4					
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	101,6	101,6	101,7	102,2	103,4	104,4	104,6	104,6	104,4	104,5	104,5	104,4
	2005	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3	101,6	101,8	101,6	101,0	100,7
	2006	100,6	100,7	100,4	100,7	100,9	100,8	101,1					
III. Średnia płaca ^a	2004	103,5	106,3	107,0	104,6	104,4	104,5	103,6	105,1	103,7	102,4	102,7	103,2
	2005	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2	102,8	101,8	106,4	106,9	101,5
	2006	103,6	104,8	105,4	104,0	105,2	104,5	105,6					

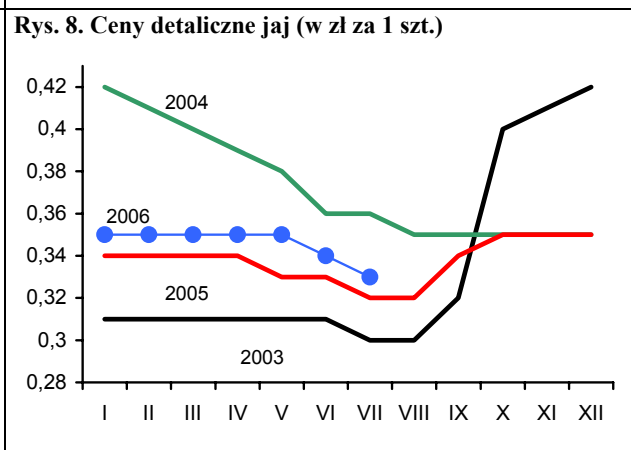
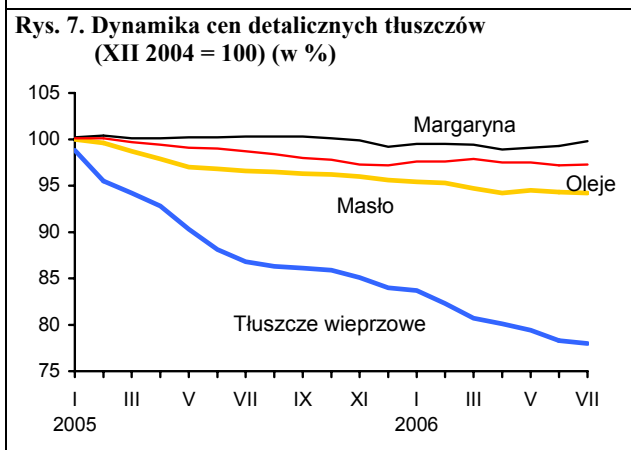
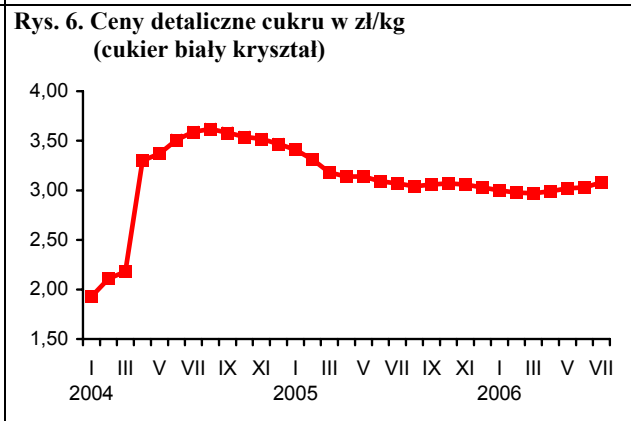
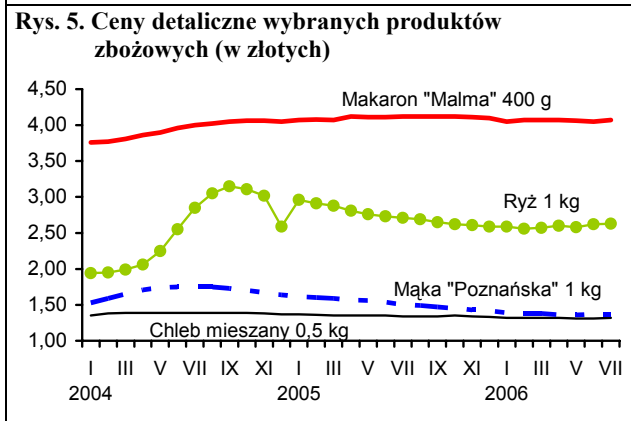
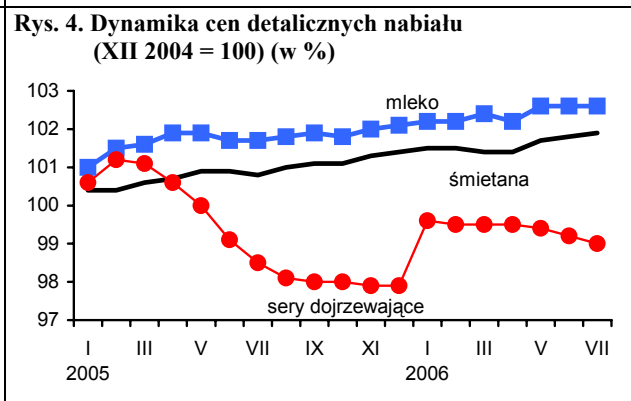
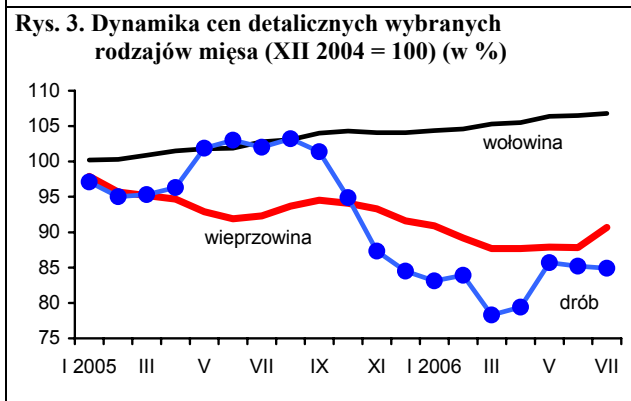
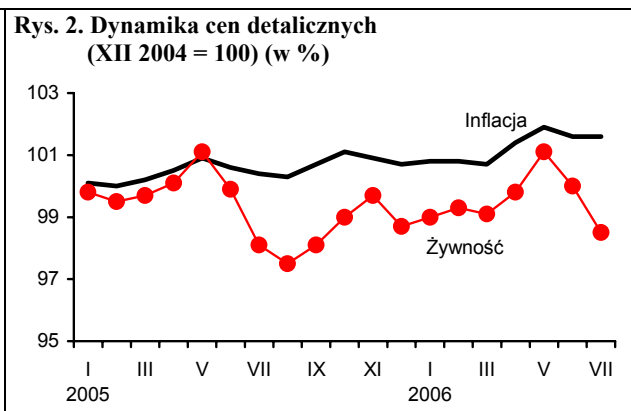
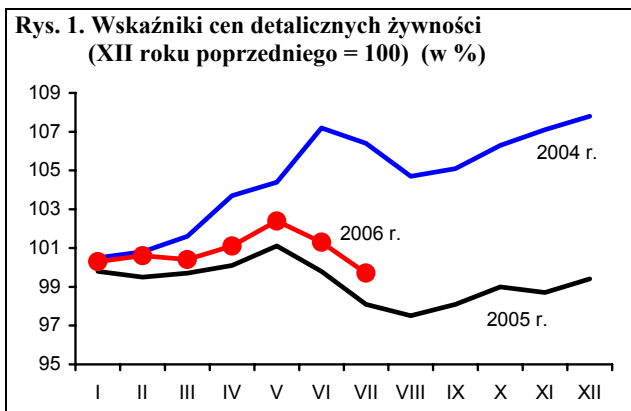
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2005 r. b – 2006 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		W złotych											
Ryż – 1 kg	a	2,96	2,91	2,88	2,81	2,76	2,73	2,71	2,69	2,65	2,62	2,61	2,60
	b	2,59	2,56	2,57	2,60	2,58	2,62	2,63					
Chleb mieszaný – 0,5 kg	a	1,37	1,36	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,34	1,34	1,34	1,34	1,33
	b	1,32	1,32	1,32	1,32	1,31	1,31	1,32					
Makaron jajeczny „Malma” – 400 g	a	4,07	4,08	4,07	4,12	4,11	4,11	4,12	4,12	4,12	4,12	4,11	4,10
	b	4,05	4,07	4,07	4,07	4,06	4,05	4,07					
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,62	1,60	1,59	1,57	1,56	1,54	1,50	1,49	1,47	1,45	1,43	1,42
	b	1,39	1,38	1,38	1,36	1,36	1,37	1,37					
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	15,86	15,86	15,98	16,08	16,18	16,24	16,41	16,50	16,67	16,74	16,65	16,72
	b	16,95	16,96	17,05	17,05	17,13	17,13	17,15					
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	20,50	20,56	20,64	20,79	20,79	20,80	20,99	21,06	21,25	21,25	21,23	21,17
	b	21,30	21,38	21,49	21,55	21,83	21,87	22,10					
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,42	13,87	13,75	13,65	13,31	13,07	13,16	13,49	13,67	13,56	13,44	13,07
	b	12,93	12,61	12,29	12,46	12,53	12,45	13,05					
Kurczę patroszone – 1 kg	a	5,45	5,32	5,42	5,58	6,18	6,30	6,19	6,33	6,07	5,34	4,76	4,63
	b	4,53	4,71	4,27	4,51	5,25	5,17	5,19					
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	20,47	20,21	20,10	20,00	19,84	19,80	19,74	19,88	19,95	19,84	19,80	19,67
	b	19,79	19,64	19,47	19,12	19,19	19,22	19,46					
Kiełbasa „Zwyczajna” – 1kg	a	9,43	9,25	9,21	9,15	9,02	8,98	8,95	9,03	9,08	9,11	9,08	9,00
	b	8,89	8,70	8,52	8,57	8,52	8,63	8,72					
Dorsz odgłowiony – 1 kg	a	11,21	11,32	11,32	11,38	11,37	11,48	11,53	11,53	11,55	11,61	11,63	11,65
	b	11,68	11,56	11,69	11,64	11,63	11,66	11,77					
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,45	2,46	2,46	2,47	2,47	2,46	2,46	2,46	2,46	2,44	2,45	2,45
	b	2,44	2,43	2,43	2,41	2,42	2,41	2,41					
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,01	1,00	1,00	0,99	0,99	0,98	0,97	0,95	0,95	0,95	0,94
	b	0,96	0,97	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95					
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	9,33	9,39	9,41	9,41	9,42	9,41	9,41	9,42	9,42	9,42	9,42	9,41
	b	9,42	9,43	9,43	9,42	9,46	9,49	9,49					
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,15	17,22	17,10	16,83	16,49	16,24	16,04	15,91	15,88	15,89	15,90	15,88
	b	15,95	15,90	15,89	15,96	15,74	15,84	15,74					
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	4,26	4,17	4,19	4,22	4,21	4,23	4,26	4,35	4,38	4,40	4,39	4,40
	b	4,36	4,36	4,37	4,35	4,38	4,37	4,36					
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,34	0,34	0,34	0,34	0,33	0,33	0,32	0,32	0,34	0,35	0,35	0,35
	b	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,34	0,33					
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,27	3,23	3,19	3,16	3,14	3,14	3,12	3,12	3,12	3,12	3,11	3,10
	b	3,06	3,06	3,03	3,01	3,02	3,03	3,04					
Margaryna „Palma” w kostkach – 250 g	a	1,26	1,26	1,25	1,25	1,24	1,24	1,24	1,23	1,23	1,22	1,22	1,22
	b	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,23					
Olej rzepakowy – 1l	a	4,76	4,78	4,76	4,74	4,74	4,74	4,73	4,72	4,70	4,67	4,63	4,64
	b	4,65	4,67	4,69	4,68	4,69	4,67	4,69					
Ślonina – 1 kg	a	5,06	4,74	4,63	4,53	4,39	4,24	4,09	4,06	4,06	4,03	4,00	3,92
	b	3,94	3,81	3,73	3,67	3,61	3,53	3,48					
Smalec – 250 g	a	1,54	1,52	1,50	1,47	1,43	1,40	1,37	1,32	1,30	1,28	1,26	1,23
	b	1,22	1,20	1,18	1,17	1,16	1,14	1,14					
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,41	3,31	3,18	3,14	3,14	3,09	3,07	3,04	3,06	3,07	3,06	3,03
	b	3,00	2,98	2,97	2,99	3,02	3,003	3,08					
Jablka – 1 kg	a	1,79	1,79	1,82	1,97	2,13	2,26	2,35	2,36	2,15	2,09	2,08	2,10
	b	2,13	2,19	2,29	2,39	2,75	3,25	3,83					

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski

Obroty środkami produkcji na poszczególnych rynkach branżowych zmniejszyły się. Zmalała również dynamika wzrostu cen. W I półroczu 2006 r. ceny środków produkcji wzrosły średnio o 0,9%, podczas gdy w analogicznym okresie roku ubiegłego średni wzrost wyniósł 1,6%. W 2005 r. nastąpił znaczny realny wzrost cen środków do produkcji rolnej, które wzrosły średnio o 5,0%, przy 0,7% inflacji. Środki produkcji są więc znacznie droższe. W I kwadransie 2006 r. środki produkcji realnie nieznacznie staniały, bowiem inflacja w tym okresie wyniosła 1,0%.

Popyt na nawozy mineralne wzrósł dopiero w końcu marca i kwietniu. W marcu ceny nawozów wzrosły początkowo o 1,6%, a na koniec czerwca skala podwyżek była już niższa i wyniosła 1,4% przy inflacji 0,7%. Dynamika wzrostu cen nawozów mineralnych w całym 2005 r. była znacznie wyższa niż początkowo odnotowano i wyniosła 7,9%. W ubiegłym roku najbardziej podrożała sól potasowa (o 17,5%). Nawozy azotowe podrożały o 8,9%, a fosforowe o 1,8%. W I półroczu 2006 r. nawozy azotowe podrożały o 5,0%, nawozy fosforowe o 1,2% a potasowe potaniały o 0,6%. Nawozy wapniowe podrożały w tym czasie aż o 20,6%. Stopniowo poprawia się relacja cen nawozów mineralnych do cen zbóż. W czerwcu średnio na 1 kg NPK należało wydatkować równowartość 5,1 kg pszenicy. Najtańszym nawozem była sól potasowa (3,5 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat granulowany prosty (6,8 kg pszenicy).

Rynek środków ochrony roślin jest stabilny. Obroty w I półroczu 2006 r. kształtowały się na poziomie roku ubiegłego, a ceny wzrastały umiarkowanie. W 2005 r. średni ważony wzrost cen wyniósł 1,7%, w tym preparatów owadobójczych o 1,4%, grzybobójczych o 1,5%, chwastobójczych o 1,6%. Pozostałe preparaty podrożały o 3,5%. W pierwszym półroczu 2006 r. średni wzrost cen wyniósł 1,1% przy znacznym zróżnicowaniu. Potaniał preparat Zolone 350 (o 3,3%) oraz: zaprawa nasienna, Bravo, Granstor i Reglane 200 SL. Natomiast podrożały takie preparaty jak: Dithane M-45 (o 4,4%), ziarno zatrute fosforem cynku (o 3,9%), Nimrod 250 EC (o 2,4%) oraz pozostałe preparaty o ok. 1%. Nieznacznie poprawiły się relacje cen środków ochrony roślin do cen produktów rolnych.

Systematycznie zwiększa się zużycie produktów naftowych, a maleje paliw stałych i energii elektrycznej. Produkty naftowe zdrożały w 2005 r. o 8,1%. Do najbardziej drożejących należały oleje napędowe (o 13,6%), benzyna (o 7,0%) oraz węgiel

(o 5,6%). W I półroczu 2006 r. nośniki energii staniały średnio o 0,8%. Złożył się na to spadek cen koksu opałowego (o 13,0%), gazu propan-butan (o 12,3%) oraz węgla (o 1,4%). Zdrożały natomiast paliwa ropopochodne: olej napędowy o 7,7% i benzyna o 7,1%. Pozostałe ceny nie uległy zmianie. Polepszyły się relacje cen paliw do cen produktów rolnych.

Na rynku materiałów budowlanych od połowy 2005 r. trwa ożywienie inwestycyjne. W 2005 r. materiały budowlane podrożały o 4,9%. Najbardziej podrożały wyroby z drewna (od 7,1% do 9,6%), następnie wapno budowlane (o 8,2%), szkło płaskie (o 7,6%) oraz cement (o 4,0%). Do materiałów budowlanych o niższej tendencji cen należały wyroby metalowe, walcowane (o 6,2%), wyroby hutnicze (o 1,8%). Inne wyroby zdrożały od 3 do 7%, a wyroby przemysłu metali nieżelaznych o 9%. W I półroczu 2006 r. ceny wzrosły średnio o 0,3%. Wyroby i towary metalowe i z PCV staniały o 4%, a podstawowe materiały takie jak: cement, wapno i cegła podrożały o 1-2%. Relacje cen materiałów budowlanych znacznie się poprawiły w stosunku do cen produktów rolnych.

Maszyny i narzędzia rolnicze przy stosunkowo niskich obrotach zdrożały średnio w 2005 r. o 10,6%. W jeszcze większym stopniu podrożał sprzęt i narzędzia rolnicze (o 14,7%). W grupie narzędzi najsilniej podrożały brony (o 19,9%), roztrzaskacze (o 15,5%), obsypniki (o 15,2%) oraz siewniki i sadzarki (o 15,4%). Pozostałe maszyny w tym kombajny i ciągniki zdrożały o 11,1%.

W pierwszym półroczu 2006 r. popyt na maszyny rolnicze i narzędzia był znacznie wyższy. W I półroczu 2006 r. średni wzrost cen środków mechanizacji wyniósł 2,3%, podczas gdy w tym samym okresie 2005 r. wzrost ten wyniósł 5,3%. Wiele maszyn staniało: kosiarka rotacyjna obniżka o 13,5%, rozsiewacz nawozów o 8,3%, kombajn zbożowy o 4,3%, agregat uprawowy do siewnika o 3,6%. Pozostałe maszyny, jak: glebogryzarka, opryskiwacz i schładzarka do mleka 500 l staniały o ok. 3%. Dynamikę wzrostu cen wykazało znacznie więcej maszyn i urządzeń. Podrożały natomiast: ciągniki Ursus o mocy 35kW (o 36,4%), pługi ciągnikowe 3 skibowe (o 10,3%), dożarki z rurociągiem (o 7,9%), przyczepy samowytadowcze (o 3,6%), koparki elewatorowe (o 3,4%) oraz pozostałe maszyny o ok. 3%. Wolniejszy wzrost cen maszyn przy wzrastających cenach podstawowych produktów rolniczych wpłynął na polepszenie relacji cen maszyn do cen produktów rolnych.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do: w 2006	
		VII 2005	XII 2005	VII 2006	VII 2006 VI 2006	VII 2006 XII 2005	VII 2006 VII 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	70,92	67,48	70,20	100,0	104,0	99,0	6,14	6,40
Saletra amonowa 34%N	„	76,84	74,36	79,24	99,5	106,6	103,1	5,71	5,95
Mocznik 46%N	„	95,84	93,92	97,32	100,1	103,6	101,5	5,18	5,40
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	56,12	54,96	57,08	100,1	103,9	101,7	6,99	7,28
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	86,80	84,96	83,40	99,6	98,2	96,1	5,11	5,32
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	109,64	109,64	111,36	100,1	101,6	101,6	4,26	4,44
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	89,80	89,08	88,60	100,1	99,5	98,7	3,62	3,77
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	105,60	105,44	108,16	100,1	102,6	102,4	4,73	4,93
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	106,08	109,80	101,60	101,2	92,5	95,8	4,98	5,18
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	46,84	45,19	54,64	100,1	120,9	116,7	2,23	2,32

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VII 2005	XII 2005	VII 2006	VII 2006 VI 2006	VII 2006 XII 2005	VII 2006 VII 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Zolone 350	1 l	61,52	60,41	58,75	99,8	97,3	95,5	14,39	14,99
Nurelle D 550 FC	100 ml	43,03	42,79	43,34	100,1	101,3	100,7	10,62	11,06
Karate Zeon O50 CS	100 ml	19,92	19,86	20,26	100,6	102,0	101,7	4,96	5,17
Decis 2,5 EC	250 ml	24,20	24,23	24,83	100,4	102,5	102,6	6,08	6,33
Dithane M-45	1 kg	23,28	23,16	22,27	98,7	96,2	95,7	5,46	5,68
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,45	28,26	28,19	99,8	99,8	99,1	6,91	7,19
Bravo	1 l	42,79	42,70	42,60	100,0	99,8	99,6	10,44	10,87
Nimrod 250 EC	1 l	96,37	97,10	99,34	99,9	102,3	103,1	24,34	25,34
Roundup	1 l	23,11	22,99	23,37	100,0	101,7	101,1	5,73	5,96
Granstar	8 g	17,87	17,90	17,88	99,9	99,9	100,1	4,38	4,56
Fusilade Forte	1 l	112,35	112,20	113,55	100,1	101,2	101,1	27,82	28,97
Chwastox extra	1 l	14,16	14,20	14,40	100,2	101,4	101,7	3,53	3,67
Reglane 200 SL	1 l	78,09	77,49	76,71	99,7	99,0	98,2	18,79	19,57
Ziarno zatrute fosforem cynku, IAB	1 kg	19,14	19,03	19,83	100,3	104,2	103,6	4,86	5,06

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VII 2005	XII 2005	VII 2006	VII 2006 VI 2006	VII 2006 XII 2005	VII 2006 VII 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	474,62	497,46	494,74	100,8	99,5	104,2	121,20	126,21
Koks opałowy	t	937,62	828,01	713,06	99,0	86,1	76,1	174,68	181,90
Benzyna „Euro Super” 95	l l	4,17	3,93	4,32	102,6	109,9	103,6	1,06	1,10
Olej napędowy	l l	3,80	3,82	3,83	100,0	100,3	100,8	0,94	0,98
Olej opałowy, Ekoterm Plus	l l	2,45	2,46	2,72	102,6	110,6	111,0	0,67	0,69
Gaz propan-butan „LPG”	l l	1,76	2,20	1,92	99,5	87,3	109,1	0,47	0,49
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	l l	11,15	11,29	11,39	100,0	100,9	102,2	2,79	2,91
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	l l	20,92	20,86	20,85	100,0	100,0	99,7	5,11	5,32
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	10,51	10,68	10,85	100,1	101,6	103,2	2,66	2,77
Płyn do chłodziw „Petrygo”	l l	9,87	10,13	10,22	100,1	100,9	103,5	2,50	2,61
Energia elektryczna	10 kWh	4,20	4,24	4,24	100,0	100,0	104,2	1,04	1,08

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VII 2005	XII 2005	VII 2006	VII 2006 VI 2006	VII 2006 XII 2005	VII 2006 VII 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	18,02	17,58	18,12	101,1	103,1	100,6	4,44	4,62
Wapno	1 t	412,28	412,55	424,08	100,4	102,1	102,9	103,89	108,18
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	143,00	137,05	146,53	100,0	106,9	102,5	35,90	37,38
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3087,34	2902,24	2924,30	102,4	100,8	94,7	716,39	745,99
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	10,50	10,05	9,99	102,5	99,4	95,1	2,45	2,55
Dwuteownik gruby	1 t	3168,67	3154,16	3285,55	103,3	104,2	103,7	804,89	838,15
Blacha dachowa	1 m ²	29,86	28,30	28,90	102,7	102,1	96,8	7,08	7,37
Tynk „Atlas”	25 kg	41,42	42,25	44,81	100,2	106,1	108,2	10,98	11,43
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	0,73	0,72	0,74	100,0	102,3	101,4	0,18	0,19
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	744,11	730,82	700,47	100,0	95,8	94,1	171,60	178,69
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	540,05	541,42	534,36	100,1	98,7	99,0	130,91	136,32
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	25,84	26,05	25,80	100,0	99,0	99,9	6,32	6,58
Okno drewniane szklane	1 szt.	1161,77	1172,61	1218,05	99,9	103,9	104,8	298,40	310,73
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	1 szt.	936,40	978,56	1018,68	100,7	104,1	108,8	249,55	259,87

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VII 2005	XII 2005	VII 2006	VII 2006 VI 2006	VII 2006 XII 2005	VII 2006 VII 2005	pszenicy dt	żyw. wiepr. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	379510,17	376733,75	344943,85	95,7	91,6	90,9	845,03	879,96
Kombajn do ziemniaków	48216,41	48812,04	50175,86	100,6	102,8	104,1	122,92	128,00
Samochód Lublin	60996,11	61363,24	63394,00	100,3	103,3	103,9	155,30	161,72
Rozrutnik obornika 1-osiowy	16502,52	16998,16	17569,86	100,2	103,4	106,5	43,04	44,82
Siewnik zbożowy 25 redlic	12772,48	12914,89	13216,20	101,0	102,3	103,5	32,38	33,71
Ciągnik „Ursus” 5314	71899,26	71711,89	97817,74	100,0	136,4	136,0	239,63	249,54
Ciągnik 90 kW	148963,43	148998,92	154282,18	100,3	103,5	103,6	377,96	393,58
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	21953,31	22683,99	23496,71	100,0	103,6	107,0	57,56	59,94
Kopaczka elewatorowa	9775,43	9951,72	10396,73	101,0	104,5	106,4	25,47	26,52
Agregat uprawowy do siewnika	12745,24	13037,23	12472,65	99,2	95,7	97,9	30,56	31,82
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5568,32	5696,86	5976,39	100,1	104,9	107,3	14,64	15,25
Glebogryzarka	4694,26	4785,55	4708,25	100,8	98,4	100,3	11,53	12,01
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	32589,62	32880,85	33644,25	100,2	102,3	103,2	82,42	85,83
Opryskiwacz 300 l	2659,67	2674,11	2615,38	100,0	97,8	98,3	6,41	6,67
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	4426,94	4525,67	4532,26	100,5	100,2	102,4	11,10	11,56
Rozsiewacz nawozów	1435,02	1473,26	1370,92	101,4	93,1	95,5	3,36	3,50
Sadzarka 2 rzędowa	2470,69	2581,36	2596,08	100,2	100,6	105,1	6,36	6,62
Pług 3 skibowy	3406,98	3331,36	3636,33	99,0	109,2	106,7	8,91	9,28
Kultywator 14-18 zębowy	1345,07	1379,47	1420,16	100,2	103,0	105,6	3,48	3,62
Dojarka 2 konwie ^a	7860,91	7943,79	8111,37	100,8	102,1	103,2	19,87	90,19
Dojarka z rurociągiem ^a	43647,66	42988,91	47400,97	102,2	110,3	108,6	116,12	527,03
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17368,27	17665,12	17101,40	99,8	96,8	98,5	41,90	190,14

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Albin Klementowski
Lucyna Mieszkowska

Utrzymuje się popyt na usługi rolnicze. Liczba krów objętych oceną użytkowości mlecznej w czerwcu br. wyniosła 539 tys. sztuk i powiększyła się o 2,5% w porównaniu z majem br., a w stosunku do czerwca 2005 r. o 5,1%. W gospodarstwach stosujących ocenę stado oceniane w czerwcu br. liczyło przeciętnie 31,6 sztuk krów, o 6,4% więcej niż w czerwcu 2005 r. W lipcu w porównaniu z czerwcem br. zmalała liczba krów ocenianych oraz średnia liczba krów w gospodarstwach stosujących ocenę. Wzrósł popyt na usługi inseminacyjne bydła i trzody. W pierwszym półroczu 2006 r. liczba zabiegów unasienniania krów wyniosła 864 tys. sztuk, a inseminacji loch 626 tys. sztuk i była wyższa odpowiednio o 0,2 i 6,8% wobec analogicznego półrocza 2005 r. Usługi inseminacyjne krów są najbardziej rozwinięte w zachodniej i środkowo-zachodniej Polsce, podobnie jak usługi oceny krów.

W czerwcu 2006 r. istniało 23,7 tys. zarejestrowanych przedsiębiorstw usługowych rolnictwa, o 4,2% więcej niż przed rokiem. Najliczniejszą grupę stanowiły placówki usług mechanizacyjnych (10,6 tys.) i weterynaryjnych (8,2 tys.), a mniej licznie występowały zakłady usług zootechnicznych (3,0 tys.) i naprawcze maszyn (2 tys.). Między czerwcem 2005 r. a czerwcem br. liczba zakładów usług mechanizacyjnych wzrosła o 8,7%, zakładów naprawczych o 2,9% i placówek zootechnicznych o 7,6%, zaś o 1,8% zmniejszyła się liczba zakładów weterynaryjnych.

W czerwcu w porównaniu z majem br. ceny usług dla rolnictwa obniżyły się o 0,1%, a między lipcem a czerwcem o 0,2%. W lipcu br. w porównaniu z lipcem ubr. ceny usług wzrosły o 3,2% (przy inflacji 1,1%), w tym usług rolniczych o 5,2%, a pośrednich usług dla rolnictwa o 2% (tab. 3). Podobnie w siedmiu miesiącach br., w porównaniu z tym samym okresem 2005 r., ceny usług zwiększyły się średnio o 3,8% (przy wskaźniku inflacji 0,7%), w tym ceny usług rolniczych o 6,7%, a pośrednich usług dla rolnictwa o 2,3%. Wśród usług rolniczych ceny usług mechanizacyjnych wzrosły o 7,6% (w tym uprawowe o 6,9%, chemizacyjne o 5,2%, zbioru płodów o 8,5%), a w zakresie produkcji zwierzęcej o 4,2% (weterynaryjne o 6,3%, a inseminacyjne o 2,1%), zaś ceny robocizny

przy pracach polowych zwiększyły się o 1,2%. W grupie pośrednich usług dla rolnictwa najbardziej wzrosły ceny ubezpieczeń (o 6,4%), usług budowlano-remontowych (o 3,6%) i naprawczych (o 3,2%), zaś obniżyły się ceny usług transportowych (o 0,6%), a bankowych aż o 12%.

W czerwcu w porównaniu z majem br. poprawiły się relacje cen produktów rolnych i cen usług dla rolnictwa, osiągając wskaźnik 101,8. Kształtował się on najkorzystniej (102,9) w przypadku relacji cen produktów zwierzęcych i usług weterynaryjno-zootechnicznych. W lipcu br. wskaźnik relacji cen rolnych i cen usług pogorszył się w porównaniu z czerwcem br. (do 98,8), natomiast poprawił się zdecydowanie (do 103,3) wobec lipca 2005 r. Zwłaszcza dotyczyło to relacji cen produktów roślinnych i usług mechanizacyjnych – wskaźnik sięgał 109,8. I odwrotnie, w przypadku relacji cen produktów zwierzęcych i usług weterynaryjno-zootechnicznych wskaźnik obniżył się do 91,2. Podobnie kształtowały się relacje cenowe produktów rolnych i usług przy odniesieniu siedmiu miesięcy 2006 r. do tego samego okresu ubr. Ogólna relacja produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa zmalała do 99,8. Masa produktów rolnych odpowiadających cenie jednostki usługi kształtowała się zmiennie. Na przykład cena zbioru zielonek siewkarnią, w ciągu 1 godziny, w czerwcu 2005 r. odpowiadała cenie 208 l mleka, a w czerwcu 2006 r. – 239 l mleka; zaś za 1 godz. sprzętu zbóż kombajnem w lipcu ubr. trzeba było zapłacić równowartość 6,1 dt pszenicy, a w lipcu br. – 5,7 dt pszenicy. Cena względna pakietu usług, wyrażona w ekwiwalentnej cenowo masie produktów, w lipcu br. obniżyła się o 4,2% w porównaniu z lipcem ubr. Natomiast w siedmiu miesiącach 2006 r. w porównaniu z tym samym okresem 2005 r. cena pakietu usług wzrosła o 1%, przy tym zwiększyła się o 10,4% w przypadku usług wyrażonych w odpowiednikach produkcji zwierzęcej, natomiast obniżyła się o 3,6% w równoważnikach produkcji roślinnej.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Okresy		Rodzaje usług i placówek	Liczba krów ocenianych tys.	Średnia l. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek usług mechanicznych	L. placówek usług naprawczych maszyn	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych
2003	I-XII		471	25,2	1 630	922	9 746	1 890	8 457	3 261
2004	I-XII		480	26,9	1 669	991	9 066	1 868	8 466	2 748
	IX		480	27,3	444	234	9 073	4 860	8 491	2 815
	XII		485	27,8	351	295	9 066	1 868	8 466	2 748
2005	I-XII		509	29,5	1697	1182	10 053	1 936	8 357	2 939
	VII		515	29,7	x	x	x	x	x	x
	VIII		515	29,8	x	x	x	x	x	x
	IX		516	29,9	475	271	9 981	1 930	8 352	2 884
	X		517	30,0	x	x	x		x	x
	XI		518	30,1	x	x	x	x	x	x
	XII		518	30,2	360	325	10 053	1 936	8 357	2 939
2006	I		519	30,4	x	x	x	x	x	x
	II		521	30,6	x	x	x	x	x	x
	III		523	30,6	397	301	10 156	1 949	8 254	2 980
	IV		525	30,7	x	x	x	x	x	x
	V		539	31,6	x	x	x	x	x	x
	VI		520	30,9	467	332	10 506	1 978	8 173	3 045
	VII				x	x	x	x	x	x
Wskaźnik zmian (%)										
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>			104,6	105,9	105,3	107,5	110,0	102,8	98,4	105,6
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>			105,1	106,4	96,3	108,5	108,7	102,9	98,2	107,6

^a dane w tej i następnich pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON)

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych^a do cen usług dla rolnictwa

Okresy		Wskaźniki zmian cen	Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa	Produktów sprzedawanych i usług rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa	
2003	I-XII	wskaźnik wobec poprzedniego okresu	98,2	95,9	104,1	92,5	98,4	
2004	I-XII		106,7	105,6	104,1	116,3	107,6	
2005	I-XII		90,9	89,9	83,5	97,4	91,5	
	VII		98,1	96,6	93,3	100,4	98,7	
	VIII		99,6	99,4	98,0	101,0	99,7	
	IX		97,1	97,1	95,3	99,2	97,1	
	X		94,5	94,6	94,0	95,1	94,5	
	XI		98,7	98,7	100,6	96,3	98,7	
	XII		105,0	105,0	.	99,3	105,0	
2006	I		100,0	99,8	.	95,9	100,1	
	II		102,3	102,7	.	100,3	102,3	
	III		100,1	99,1	.	99,4	100,2	
	IV		100,2	99,9	102,5	99,3	100,3	
	V		100,4	100,1	100,5	100,0	100,5	
	VI		101,8	102,3	101,5	102,9	101,6	
	VII		98,8	99,1	95,8	103,0	98,7	
<u>VII 2006</u> <u>VII 2005</u>			103,3	101,3	109,8	91,2	104,5	
<u>I-VII 2006</u> <u>I-VII 2005</u>			99,8	97,1	103,5	90,1	101,3	

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2003		2004						2005						2006						VII 2006		I-VII 2006	
	I-XII	I-XII	I-XII	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII 2005	VII 2006	I-VII 2005	I-VII 2006				
	% wobec poprzedniego okresu																				%			
Wskaźnik zmian cen usług	101,3	104,0	104,2	100,5	99,9	100,2	100,0	100,0	100,1	101,2	99,9	100,1	100,3	100,2	99,9	99,8	103,2	103,2	103,8	103,8				
I. Usługi rolnicze^a	103,4	105,1	105,3	102,1	100,1	100,2	99,9	100,0	100,1	101,4	99,5	101,1	100,6	100,5	99,4	99,5	105,2	105,2	106,7	106,7				
1. mechanizacyjne	103,1	106,2	105,2	102,6	100,1	100,3	99,9	99,9	100,1	101,8	101,8	98,9	100,5	100,5	99,2	99,3	105,6	105,6	107,6	107,6				
a. uprawowe	103,9	107,9	107,0	99,9	100,3	100,1	100,1	99,9	100,1	98,2	98,2	100,5	100,5	100,5	99,9	99,9	105,8	105,8	106,9	106,9				
b. siewu-sadzenia	102,4	104,7	106,9	100,5	98,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,1	99,1	100,0	100,0	100,0	99,8	99,8	105,3	105,3	108,6	108,6				
c. chemizacyjne	103,6	109,3	103,9	99,9	100,1	99,9	99,9	99,9	100,0	100,8	98,2	101,8	100,0	101,0	99,8	100,3	104,5	104,5	105,2	105,2				
d. zbioru płodów	102,2	106,0	104,2	103,6	99,9	100,6	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	105,8	105,8	108,5	108,5				
2. usługi robocizny przy pracach polowych			104,5	99,3	100,6	100,3	100,2	99,8	99,8				107,7	101,0	99,0	100,0	103,7	103,7	101,2	101,2				
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	105,3	103,3	106,2	101,8	100,2	100,1	100,1	100,3	100,1	101,7	100,2	100,7	100,4	100,2	100,0	100,0	104,2	104,2	104,2	104,2				
a. weterynaryjne	104,5	101,4	105,2	103,6	100,4	100,2	100,2	99,9	100,0	103,6	100,2	100,9	100,5	100,4	100,0	100,0	106,3	106,3	106,3	106,3				
b. inseminacyjne	106,1	105,2	107,3	100,1	100,1	100,0	100,0	100,7	100,3	99,8	100,2	100,5	100,3	100,0	100,0	100,0	102,1	102,1	102,1	102,1				
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa^a	100,8	103,2	103,5	99,9	99,8	100,2	100,0	100,0	100,0	101,1	99,9	100,0	100,2	100,1	100,1	99,9	102,0	102,0	102,3	102,3				
1. transportowe	102,4	103,1	102,2	100,0	100,3	100,6	100,6	98,7	100,0	97,5	98,4	99,9	100,2	100,0	100,4	100,1	99,7	99,7	99,4	99,4				
2. naprawcze	102,7	104,4	104,9	100,0	100,2	101,4	99,9	99,6	100,1	101,0	99,5	99,7	100,5	100,1	100,3	100,5	102,8	102,8	103,2	103,2				
3. budowlano-remontowe	101,6	101,7	105,4	100,1	100,0	100,2	100,0	100,3	100,2	101,1	100,2	100,6	100,3	100,5	100,0	99,6	103,1	103,1	103,6	103,6				
4. młynarskie ^b	102,1	104,0	103,1	98,8	98,6	99,7	100,4	100,0	99,8	99,5	100,6	100,2	100,8	100,1	100,9	100,6	101,2	101,2	100,4	100,4				
5. handlowe	98,4	103,1	100,7	100,1	100,0	99,7	100,0	99,9	99,7	102,6	100,1	99,9	100,3	99,9	99,7	99,8	103,6	103,6	103,5	103,5				
6. finansowe	95,3	102,6	102,8	99,6	99,4	99,5	99,7	99,9	100,1	102,4	100,2	99,7	99,7	99,7	99,9	99,8	100,3	100,3	100,2	100,2				
- ubezpieczeniowe	91,3	97,8	106,4	99,8	100,1	100,0	100,0	100,2	100,0	104,7	100,6	100,4	100,1	100,0	100,0	100,0	106,4	106,4	106,4	106,4				
- bankowe	100,1	107,9	95,6	98,9	97,9	98,6	99,0	99,2	100,2	97,7	99,4	98,2	98,7	99,1	99,6	99,4	88,0	88,0	88,0	88,0				
Wskaźnik inflacji	100,8	103,5	102,1	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0	101,1	101,1	100,7	100,7				

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne, ^b przemiał zbóż

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych usług dla rolnictwa (w zł)

Rodzaje usług	Jedn. miary	2004												2005												2006						VII 2006		I-VII 2006	
		2003		2004		2004		2004		2005		2005		2005		2005		2005		2006		2006		2006		2006		2006							
		I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IV	V	VI	VII	VII 2006	VII 2006	I-VII 2006	I-VII 2006	%	%							
Orka pługiem	za 1 godz.	81,05	86,22	92,01	92,77	92,99	93,21	93,44	93,38									98,41	97,37	97,88		99,36	107,1		108,3										
Siew siewn. rzędowym	za 1 godz.	67,72	71,17	76,51	77,37	77,76	76,77	76,54										83,07	82,30	82,65		81,50	105,3		108,2										
na obszarze 1 ha		53,63	59,65	61,75	62,11	62,04	62,13	61,99											62,40	63,63		63,94	102,9		102,8										
Opryskiwanie roślin	Na obszarze 1 ha	56,75	61,02	63,69	64,56	64,56	64,45	64,45	64,40	664,40								68,55	68,55	68,55		68,72	106,2		107,6										
Rozsiew nawozów szt.	za 1 godz.	147,08	168,74	194,87	197,42	197,94	198,38	198,38												219,92	216,96		217,46	110,2		113,9									
Zbiór zielonek siewkarnią	za 1 godz.	209,88	221,59	228,03	228,95	227,30	227,84															232,33	101,5		101,5										
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	111,91	114,87	117,74	118,32	118,32	119,88	119,44														126,40	122,18												
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 dzień	41,80	43,70	43,70	43,25	43,50	43,63	43,70	43,62									41,66	44,85	45,28		44,82	103,7		101,2										
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	1 szt.	39,50	42,36	45,46	45,45	45,50	45,51	45,52	45,85	46,01	45,90	46,00	46,23	46,38	46,38	46,37	46,41					46,41	102,1		102,1										
Unasięnienie sztuczne krowy	1 szt.	18,56	19,84	20,87	20,90	20,98	21,02	21,06	21,04	21,04	21,79	21,83	22,02	22,13	22,21	22,21	22,21					22,21	106,3		106,3										
Badanie kliniczne krowy	na odległ. 20 km	118,95	123,49	123,77	123,68	124,30	125,06	126,18	121,42	121,20	117,96	118,10	117,73	117,93	118,06	117,07	117,60					117,60	95,1		95,1										
Przewóz 10 ton cegły samochodem	1 szt.	10,27	11,00	11,75	11,90	11,90	11,93	11,93	11,93	11,93	12,69	12,36	12,36	12,36	12,36	12,36	12,60					12,60	105,9		107,0										
Praca mechanika przy naprawie maszyn roln.	za 1 godz.	26,33	27,58	28,36	28,18	28,24	28,11	28,12	28,12	28,27	28,06	28,22	28,23	28,79	28,89	28,89	28,92					28,92	102,6		100,3										
Oплата prac murarskich	za 1 dzień	61,56	61,86	65,12	65,34	65,50	65,44	65,44	65,20	65,21	65,50	65,59	66,23	66,35	66,65	66,63	66,88					66,88	102,1		102,0										
Oплата projektu budynku inwentarsko-skladowego	1 szt.	907,8	989,9	1040,89	1038,71	1034,88	1037,00	1035,92	1037,65	1033,67	999,73	999,73	1045,94	1045,94	1047,45	1049,39	1022,54					1022,54	98,4		98,6										
Wypożyczenie betoniarki	na 1 dobę	28,67	30,26	31,64	31,69	31,73	31,93	31,81	32,07	32,48	31,44	31,69	30,91	31,44	31,51	31,51	31,08					31,08	98,1		100,0										
Srutowanie na paszę	100 kg żyta	7,97	8,25	8,62	8,83	8,57	8,54	8,59	8,59	8,54	8,36	8,42	8,40	8,49	8,51	8,70	8,70					8,70	98,5		98,3										
Oплата powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	25,35	25,57	26,04	26,06	26,09	26,09	26,06	26,11	26,04	28,17	27,86	27,79	27,75	27,75	27,64	27,49					27,49	105,5		106,8										
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	105,96	104,19	106,75	106,17	106,63	106,69	106,69	107,33	107,32	116,04	116,38	116,24	116,24	116,18	116,15	115,86					115,86	109,1		108,9										
Składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika	1 rok	525,51	573,35	658,09	663,25	664,01	662,36	662,74	664,55	665,01	670,39	679,30	688,52	692,71	694,31	694,48	695,96					695,96	105,4		105,3										
Odsetki kredytu krótkoter. 10 tys. zł	za 1 rok	736,06	690,18	662,17	665,16	649,00	639,63	633,87	628,90	632,13	618,96	614,82	604,14	594,22	591,06	588,91	584,25					584,25	87,8		88,1										
Odsetki kredytu średnioter. 50 tys. zł	za 1 rok	6202	5932	5699	5694	5590	5519	5465	5429	5426	5296	5273	5180	5127	5061	5046	5023					5023	88,2		87,9										

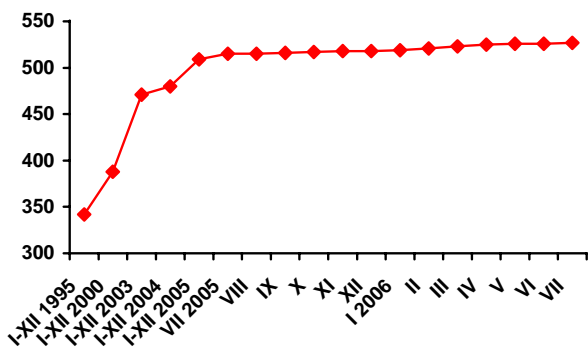
Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

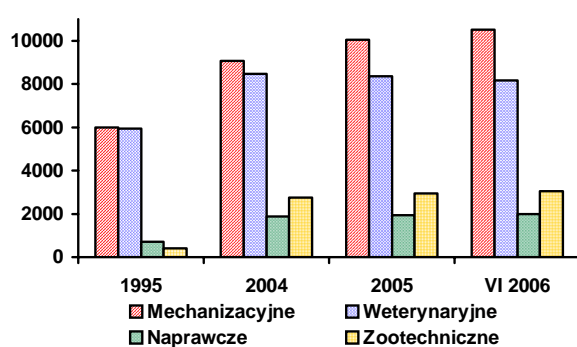
Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2003		2005												2006			VII 06		I-VII 2006				
			I-XII	I-XII	I-XII	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII 05	I-VII 2005						
																					%					
Orka pługiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,8	1,8	2,5	2,5	2,7	2,6	2,6	2,6								2,5	2,5	2,4		2,4	96,0	106,5		
Siew siewn. rzędow.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,5	1,5	2,1	2,1	2,3	2,2	2,1									2,1	2,1	2,0		2,0	95,2	107,7		
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,2	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7											1,6	1,5		1,5	94,1	96,9	
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,3	1,7	1,7	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7	1,6		1,6	100,0	105,4	
Zbiór zielonek siewk.	za 1 godz.	l mleka	205	195	210	220	222	220	216											240	239		242	100,0	113,4	
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	4,5	4,6	6,2	6,1	6,6	6,4															5,7	93,4	93,4	
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	dt ziemn.	3,8	4,7	4,7	3,0	3,7	5,6	6,1														2,4	86,7	89,3	
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	kg żywca drobiu		12,7	13,9	12,5	12,4	12,5	14,1	15,1								16,4	17,6	17,2			15,4	123,2	121,0	
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	55	49	49	51	51	50	49	49	47	47	48	48	48	48	49	49	49	51	51		52	102,0	101,5	
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	kg żywca bydła	7,2	6,0	5,1	4,9	5,0	5,1	5,4	5,4	5,5	5,5	5,5	5,5	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3			5,4	110,2	104,2	
Przewóz samochod.	na odległ. 20 km	kg żywca trzody	37,3	30,0	32,5	31,1	29,7	30,3	32,4	33,7	33,7	33,7	34,6	36,4	34,7	35,3	35,3	34,7	35,3	35,2			30,0	96,5	104,4	
Naostrzenie lemiesz	1 szt.	kg żyta	29	30	42	47	46	44	44	42	42	42	41	36	34	34	34	34	34	34			36	40	85,1	89,2
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	dt pszenicy	0,6	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7			0,7	0,7	87,5	100,0
Oплата prac murarskich	za 1 dzień	dt pszenicy	1,3	1,3	1,8	1,7	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6			1,6	1,6	94,1	98,3
Oплата projektu budynku inv.-skład.	1 szt.	dt kukurydzy	19,4	21,5	27,9	27,0	25,3	25,7	32,0	31,7	30,0	30,0	27,3	25,8	26,7	25,7	25,7	26,7	25,7	24,5			23,7	84,1	94,7	
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	kg żyta	23	23	31	35	33	31	31	30	30	30	27	25	23	23	23	23	23	23			25	27	77,1	86,0
Oплата powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żywca trzody	7,9	6,2	6,8	6,5	6,2	6,3	6,7	7,3	7,2	7,2	8,3	8,5	8,2	8,3	8,3	8,2	8,3	8,3			7,8	7,0	107,7	118,3
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	l mleka	147	120	115	118	119	118	116	114	111	111	122	122	123	124	124	123	124	127			128	129	109,3	109,9
Składka ubezp. Autocasco ciągnika	1 rok	dt pszenicy	11,5	11,9	17,9	17,7	19,2	18,6	18,5	18,5	18,4	18,4	17,8	17,6	17,6	17,5	17,5	17,6	17,5	16,9			16,6	17,1	96,6	103,1
Odsetki kredytu krótk. 10 tys. zł	za 1 rok	dt jęczmienia	16,7	14,2	17,5	19,6	17,8	16,6	17,1	17,2	17,1	16,4	16,5	15,6	15,5	15,5	15,4	15,6	15,5	15,4			15,2	15,9	81,1	92,9
Odsetki kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	136	123	155	152	162	155	153	151	150	141	137	133	129	129	123	133	129	123			120	123	80,9	85,9

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERIGŻ-PIB.

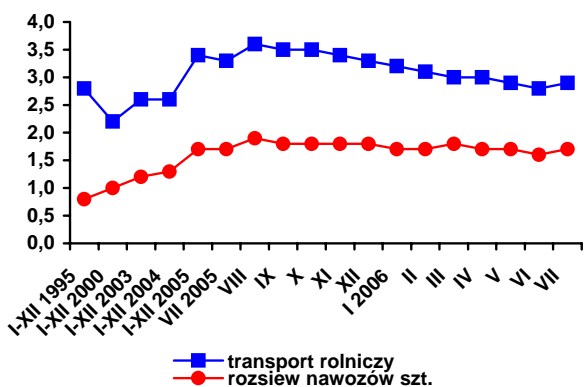
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

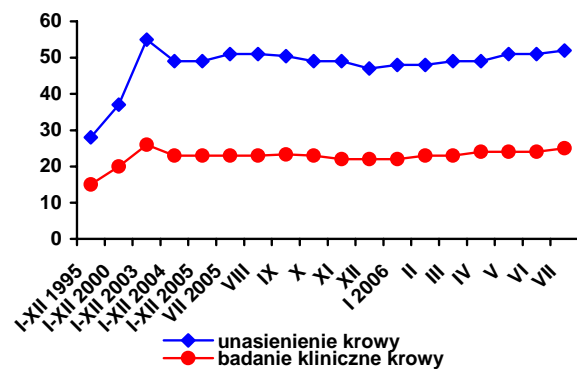
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

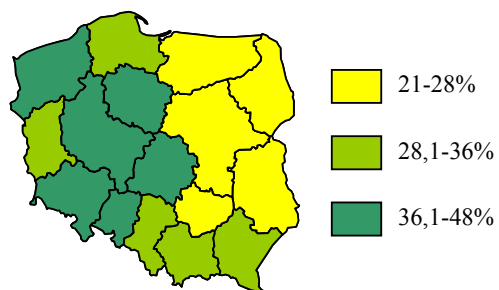
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

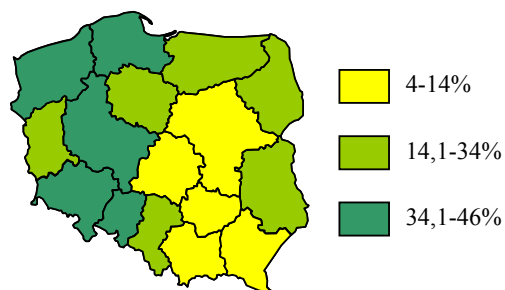
Rys. 4. Ceny wybranych usług weteryn.-zootechnicznych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Udział krów inseminowanych w pogłowie ogółem w I półroczu 2006 roku

Rys. 6. Udział krów ocenianych w pogłowie ogółem w czerwcu 2006 roku

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.

W dniach 12-15 października odbędą się w Poznaniu kolejne

Międzynarodowe Targi Rolnicze Polagra-Farm 2006

**IERiGŻ-PIB zaprezentuje na nich aktualną tematykę badawczą
oraz najnowsze publikacje.**

**Stoisko Instytutu o numerze 15 mieści się
na parterze pawilonu nr 5.**

**Obecni w nim będą pracownicy naukowcy oraz kadra
Ośrodka Informacji Naukowej. Wszystkim zainteresowanym
służymy wszechstronną informacją i konsultacjami.**

Serdecznie zapraszamy do odwiedzenia nas w Poznaniu.